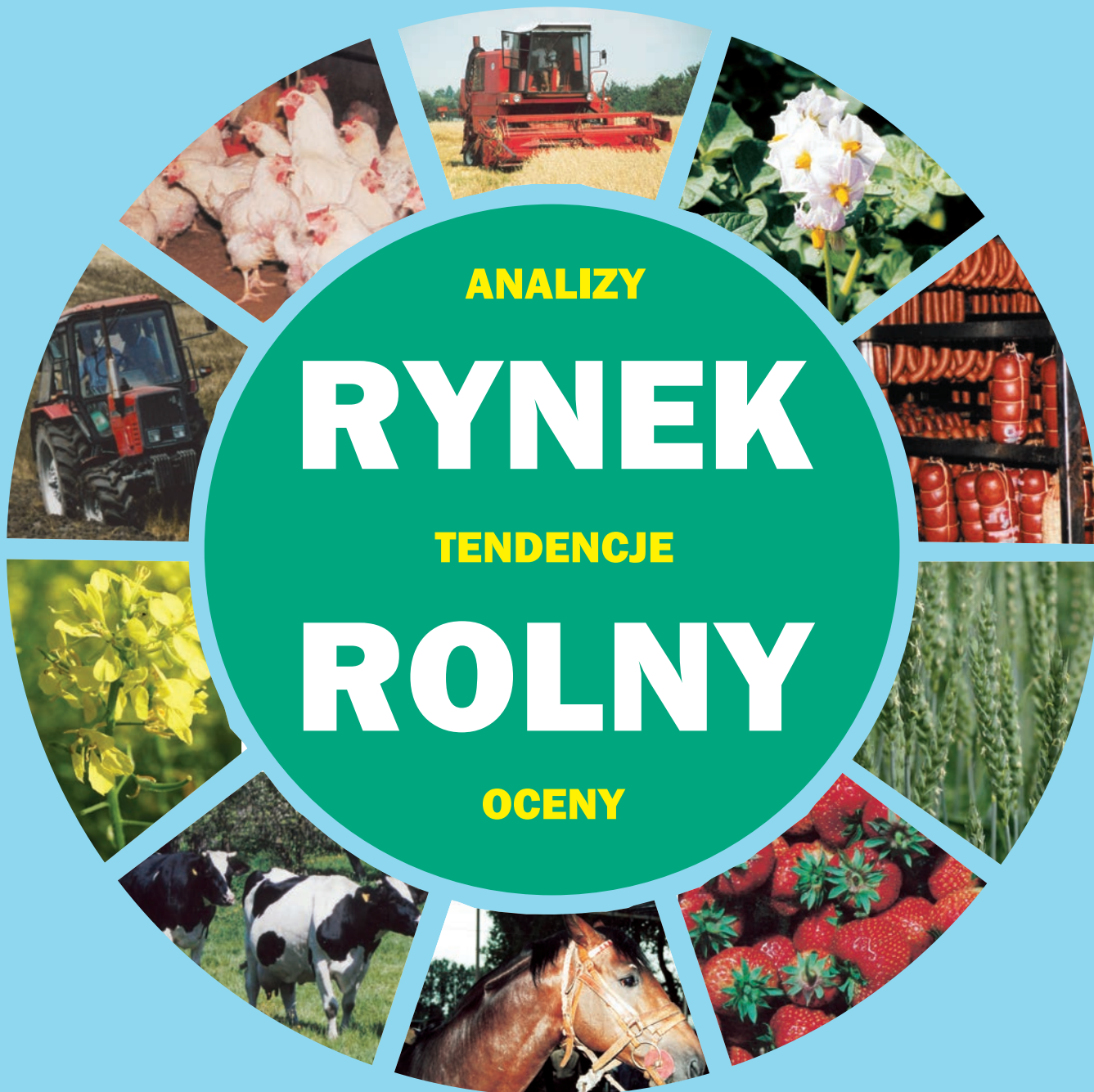

BIULETYN MIESIĘCZNY

NR 10 (344)

ISSN 0867-8545

ANALIZY

RYNEK

TENDENCJE

ROLNY

OCENY

PAŹDZIERNIK 2019

ANALIZY * TENDENCJE * OCENY

RYNEK ROLNY

INSTYTUT EKONOMIKI ROLNICTWA
I GOSPODARKI ŻYWNOŚCIOWEJ
PAŃSTWOWY INSTYTUT BADAWCZY

EGZEMPLARZ BEZPŁATNY

PAŹDZIERNIK 2019

Spis treści

1. Koniunktura w rolnictwie	Arkadiusz Zalewski	3
2. Rynek zbóż	Wiesław Łopaciuk	5
3. Rynek cukru	Piotr Szajner	12
4. Rynek rzepaku	Ewa Rosiak	15
5. Rynek ziemniaków	Wiesław Dzwonkowski	21
6. Rynek warzyw	Tomasz Smoleński Paweł Kraciński	25
7. Rynek owoców	Paweł Kraciński	34
8. Rynek mleka	Teresa Zdziarska	43
9. Rynek wołowiny	Dorota Pasińska	48
10. Rynek wieprzowiny	Danuta Zawadzka	52
11. Rynek mięsa drobiowego	Dorota Pasińska	56
12. Rynek baraniny	Danuta Zawadzka	60
13. Rynek ryb	Krzysztof Hryszko	64
14. Rynek środków produkcji dla rolnictwa	Arkadiusz Zalewski	71

RYNEK ROLNY

Skład redakcji: Krzysztof Hryszko (redaktor naczelny),
Lucyna Mieszkowska (sekretarz redakcji), Bożena Nosecka
Projekt okładki i skład komputerowy: Leszek Ślipski
Prenumerata: Barbara Walkiewicz - tel.: 22 50 54 685

Adres redakcji:

Instytut Ekonomiki Rolnictwa i Gospodarki Żywnościowej – Państwowy Instytut Badawczy
ul. Świętokrzyska 20, 00-002 Warszawa
tel.: 22 505 46 66, faks: 22 827 19 60

Biuletyn dostępny jest bezpłatnie na stronie internetowej Instytutu – www.ierigz.waw.pl

Oceny i komentarze prezentowane w biuletynie Rynek Rolny są opracowywane na podstawie najlepszych i sprawdzonych źródeł informacji, i są wyrazem wiedzy oraz poglądów autorów. Nie mogą więc być podstawą roszczeń podmiotów za skutki podejmowanych decyzji, które każdy podejmuje na własne ryzyko i koszt.

Wykorzystując informacje zawarte w biuletynie prosimy o podanie źródła.

We wrześniu 2019 r., w porównaniu z miesiącem poprzednim, nastąpiła niewielka poprawa koniunktury w rolnictwie. Rynkowe uwarunkowania produkcji rolniczej były jednak gorsze niż odpowiednio rok wcześniej. Syntetyczny wskaźnik koniunktury w rolnictwie (SWKR) w sierpniu br. zwiększył się o 0,1 pkt. proc. do 100,4 punktu. Wzmocnienie syntetycznego wskaźnika koniunktury w rolnictwie wynikało zarówno ze zwiększenia wyrównanego wskaźnika nożyc cen o 0,1 pkt. proc. do 100 punktów, jak również wzrostu wyrównanego wskaźnika potencjalnego popytu o 0,1 pkt. proc. do 100,8 punktu. Wyrównany wskaźnik potencjalnego popytu zwiększył się głównie z powodu poprawy dynamiki produkcji sprzedanej przemysłu spożywczego. Potencjalny popyt stymulował ponadto realny spadek cen detalicznych żywności. Należy jednak podkreślić, że tempo wzrostu cen detalicznych żywności w pierwszych ośmiu miesiącach br. było zdecydowanie większe niż rok wcześniej. W sierpniu br. żywność i napoje bezalkoholowe były o 5,2% droższe w porównaniu z grudniem 2018 r., podczas gdy rok wcześniej, tj. w sierpniu 2018 r. były one o 0,8% tańsze w stosunku do grudnia 2017 r. Negatywny wpływ na potencjalny popyt wywarło natomiast osłabienie obrotów handlowych produktami rolno spożywczymi z zagranicą. Syntetyczny wskaźnik koniunktury w rolnictwie we wrześniu 2019 r. był o 0,8 pkt. proc. niższy niż rok wcześniej.

Wyrównany wskaźnik nożyc cen wyniósł we wrześniu br. 100 punktów, tj. o 0,1 pkt. proc. więcej niż miesiąc wcześniej. Był on z kolei o 0,6 pkt. proc. niższy w porównaniu z wrześniem 2018 r. O wzroście wyrównanego wskaźnika nożyc cen we wrześniu br. w porównaniu z poprzednim miesiącem zadecydował spadek ruchomego wskaźnika cen detalicznych środków produkcji dla rolnictwa. Wyrównany wskaźnik cen skupu nie zmienił się w tym czasie, na co wpływ wywarła m.in. stosunkowo niewielka zmiana bieżącego wskaźnika cen skupu podstawowych produktów rolnych w sierpniu bieżącego roku. W sierpniu br. w porównaniu z miesiącem poprzednim wzrosły ceny skupu większości produktów rolnych pochodzenia zwierzęcego monitorowanych przez GUS, ale także jęczmienia i kukurydzy. Jęczmień podrożał o 6,9%, żywiec wieprzowy o 3,2%, drób o 1,5%, mleko krowie o 0,4%, a kukurydza o 0,3%. Niższe ceny

odnotowano natomiast w przypadku ziemniaków (o 37,7%), żywca wołowego (o 1,9%), pszenicy (o 1,8%) oraz żyta (o 1,5%). W sumie bieżący wskaźnik zmian cen skupu w sierpniu br. wyniósł 100,1 punktu, a wyrównany indeks cen skupu wyniósł we wrześniu, podobnie jak miesiąc wcześniej, 100,3 punktu. Dla porównania we wrześniu 2018 r. wyrównany wskaźnik cen skupu wyniósł 101 punktów.

W sierpniu br. detaliczne ceny środków produkcji dla rolnictwa nie zmieniły się w porównaniu z miesiącem poprzednim. W czerwcu oraz w lipcu br. zmiany cen również były stosunkowo niewielkie, co może oznaczać, że trwająca od sierpnia 2017 r. wyraźna tendencja wzrostowa została póki co zahamowana. W sierpniu br. w porównaniu z miesiącem poprzednim średnie ceny detaliczne środków produkcji dla rolnictwa nie zmieniły się, ponieważ niewielki wzrost cen środków ochrony roślin, materiałów budowlanych oraz maszyn rolniczych został skompensowany obniżkami cen bezpośrednich nośników energii. W rezultacie wyrównany wskaźnik cen środków produkcji dla rolnictwa obniżył się do 100,2 punktu, tj. do poziomu najniższego w ciągu ostatnich 6 miesięcy. Dla porównania odpowiednio rok wcześniej, tj. we wrześniu 2018 r. wskaźnik ten był o 0,2 pkt. proc. wyższy od ubiegłorocznego.

Zmiany cen, jakie dokonały się w okresie styczeń-sierpień br., w porównaniu z grudniem 2018 r. nie były korzystne dla producentów rolnych, pomimo wzrostu cen koszyka skupu o 2,0%. Ceny detaliczne środków do produkcji rolnej wzrosły bowiem w tym okresie o 2,3%. W rezultacie skumulowany wskaźnik nożyc cen w sierpniu br. wyniósł 99,7 punktu wobec 99,6 punktu miesiąc wcześniej. Dla porównania w sierpniu 2018 r. wskaźnik ten był jeszcze niższy i wyniósł 98,4 punktu.

**Arkadiusz
Zalewski**

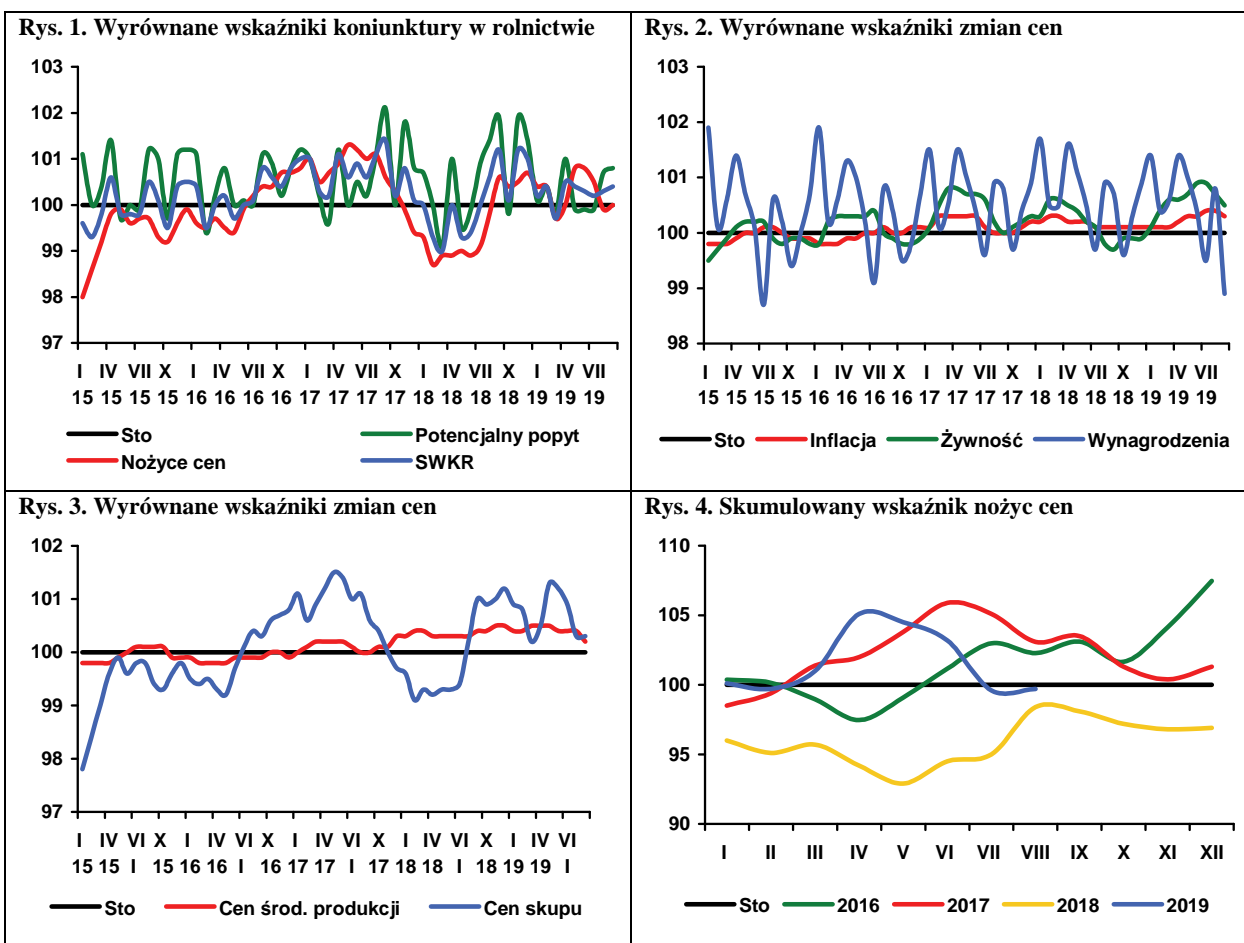
Tab. 1. Wskaźniki^a obrazujące zmiany rynkowych uwarunkowań produkcji w rolnictwie

Wyszczególnienie	IX 19	VIII 19	VII 19	VI 19	V 19	IV 19	IX 18
Syntetyczny wskaźnik koniunktury w rolnictwie (SWKR)	100,4	100,3	100,2	100,3	100,4	100,5	101,2
Wyrównany wskaźnik potencjalnego popytu	100,8	100,7	99,9	99,9	99,9	101,0	101,9
Wyrównany wskaźnik nożyc cen	100,0	99,9	100,5	100,8	100,8	100,0	100,6
Wyrównany wskaźnik wzrostu cen skupu	100,3	100,3	100,9	101,2	101,3	100,5	101,0
Wyrównany wskaźnik wzrostu cen środków produkcji	100,2	100,4	100,4	100,4	100,5	100,5	100,4
Wyrównany indeks inflacji i zmian cen żywności	99,8	99,7	99,5	99,4	99,6	99,6	100,4
Wyrównany indeks zmian wynagrodzeń i cen żywności	100,1	100,1	98,7	99,5	100,3	100,8	101,0
Wyrównany indeks produkcji przemysłu spożywczego	101,6	101,1	100,9	100,0	100,3	101,9	102,8

^a średnie ruchome 6-miesięczne

Wskaźnik zmian cen skupu liczony jest, jako średnia arytmetyczna ważona dla koszyka produktów notowanych co miesiąc przez GUS i publikowanych w biuletynach statystycznych GUS. Są to zboża ogółem w tym, pszenica, żyto, jęczmień, kukurydza, ziemniaki, żywica ogółem w tym żywica wołowy, wieprzowy i drób oraz mleko.

Źródło: Obliczenia własne na podstawie danych GUS.

Światowe zbiory zbóż w 2019 r. są szacowane na 2,159 mld t¹, czyli o 0,7% więcej niż w 2018 r., ale z tytułu mniejszych zapasów początkowych, podaż pozostała na poziomie z poprzedniego roku (2,787 mld t). Zużycie przewidywane jest na rekordowym poziomie (2,186 mld t), co będzie skutkowało dalszym spadkiem poziomu zapasów o 4,3% do 601 mln t. Zapasy głównych eksporterów zmniejszą się o 4,1% do 165 mln t, przy czym spadek będzie dotyczył głównie kukurydzy.

Sytuacja na rynku pszenicy będzie się zasadniczo różniła od sytuacji na rynku zbóż paszowych. Światową produkcję pszenicy w 2019 r. szacuje się na 764 mln t, czyli o 4,2% więcej niż w poprzednim roku. Mniejsze zapasy początkowe spowodowały, że podaż ogółem pszenicy zwiększyła się o 2,5% do 1,029 mld t. Jej zużycie w sezonie 2019/20 może wzrosnąć o 2,4% do 757 mln t. Na koniec sezonu zapasy pszenicy mogą się zwiększyć o 2,6% do 272 mln t.

Na rynku zbóż paszowych przewiduje się ponowne zmniejszenie nadwyżek podaży nad popytem. Ich zbiory są szacowane na 1,395 mld t, tj. o 1,1% mniej niż w 2018 r. Spadku produkcji kukurydzy (o 2,7% do 1,099 mld t) i sorga (o 0,2% do 59 mln t) nie skompensował wzrost produkcji pozostałych zbóż paszowych. Podaż ogółem zmalała o 1,5% do 1,758 mld t, co przy przewidywanym wzroście zużycia o 0,6% do 1,429 mld t będzie skutkowało redukcją stanu zapasów o 9,4% do 329 mln t. U głównych eksporterów zapasy zmniejszą się o 5,9% do 96 mln t.

W 2019 r. krajowe zbiory zbóż podstawowych są szacowane na 25,0 mln t², tj. o 10% więcej niż w kalendarzowym 2018 r. Zbiory kukurydzy są przewidywane na około 3,9 mln ton, tj. 2,0% mniej niż w 2018 r. W sezonie 2019/20, pomimo wzrostu podaży z nowych zbiorów, niski stan zapasów początkowych spowodował, że krajowe zasoby zbóż zmniejszyły się o 5,0% do 31,8 mln t. Podaż całkowita (po uwzględnieniu przewidywanych obrotów handlu zagranicznego) może się zmniejszyć o 4,4% do 33,8 mln t. Zużycie zbóż przewiduje się na 28,0 mln t, tj. na poziomie zbliżonym do notowanego w poprzednim sezonie. Znacznie zmalał eksport (o ponad 24% do 3,4 mln t). Rozchody ogółem zmniejszyły się o ponad 3%, a zapasy końcowe o ponad 17% do 2,5 mln t, co w relacji do zużycia krajowego, stanowiłoby 8,9%, wobec 10,8% rok wcześniej.

W sierpniu 2019 r. ceny pszenicy i żyta nadal malały (spadek odpowiednio o 1,8% i 1,5% do 664 i 569 zł/t). Natomiast jęczmienia i kukurydza podrożały (wzrost odpowiednio o 6,9% i 0,3% do 657 i 698 zł/t). Na targowiskach odnotowano wyraźny wzrost cen (o 3-4%). W porównaniu z notowaniami sprzed roku, w skupie zboża były tańsze od 1 do 12%, a na targowiskach od 9 do 11% droższe.

W okresie lipiec-sierpień 2019 r., wg danych meldunkowych GUS, skupiono 2,3 mln t zbóż podstawowych, tj. o 3,7% mniej niż w analogicznym okresie poprzedniego roku, włączając 1,4 mln t pszenicy (1,4 mln t w analogicznym okresie poprzedniego sezonu), 0,3 mln t żyta

(o 0,2 mln t), 0,3 mln t jęczmienia (0,3 mln t) i 0,3 mln t pszenżyta (o 0,3 mln t). W sierpniu 2019 r. do skupu trafiło 1,3 mln t zbóż, tj. o 16,7% więcej niż w poprzednim miesiącu i jednocześnie o 13,6% więcej niż w sierpniu 2018 r.

W lipcu 2019 r. z Polski wyeksportowano 280 tys. t ziarna zbóż, wobec 217 tys. t w poprzednim miesiącu, w tym 111 tys. t pszenicy (128 tys. t w czerwcu 2019 r.), 53 tys. t jęczmienia (6 tys. t), 52 tys. t kukurydzy (63 tys. t) i mniejsze ilości pozostałych zbóż. Import wyniósł 80 tys. t, tj. o 12,5% mniej niż w poprzednim miesiącu. Zmalał przywóz kukurydzy i pszenicy, czego nie zrównoważył wzrost przywozu pozostałych zbóż. Zwiększył się eksport mąki pszennej oraz kasz, grysików i granulek, a pozostałych produktów zmalał, w tym szczególnie słodu. Po stronie importu wzrosły obroty w przypadku mąk i słodu. Zmniejszyły się obroty w eksporcie i imporcie większości produktów przetworzonych.

W sierpniu 2019 r., w porównaniu z poprzednim miesiącem nie było większych zmian cen zbytu na poziomie producenta, z wyjątkiem wzrostu cen kaszy jęczmiennej (wzrost o 0,5%) i chleba razowego (wzrost o 0,2%). Znalazło to odzwierciedlenie we wzroście cen detalicznych tych produktów odpowiednio o 0,8% i 0,4%. Natomiast ceny pozostałych produktów objętych badaniem pozostały bez zmian. Na rynku pasz dla zwierząt gospodarskich także obserwowano niewielkie zmiany cen, przy czym zarówno przetwory zbożowe, jak i pasze, nadal były znacznie droższe niż przed rokiem.

We wrześniu 2019 r. na europejskich rynkach dominowały spadkowe tendencje cen zbóż. W stosunku do września 2018 r. na większości ryków zboża były tańsze od 4 do ponad 25%.

**Wiesław
Łopaciuk**

1. Dane dotyczące rynku światowego pochodzą z Grain Market Report nr 503, IGC, wrzesień 2019 r.

2. Przewidywany szacunek głównych ziemioplodów rolnych i ogrodnictwa w 2019 r., GUS, Warszawa, 27.09.2019 r.

Tab. 1. Ceny skupu i ceny targowiskowe zbóż (zł/t)

Okresy		Pszenica	Żyto	Kukurydza	Jęczmień	Pszenica	Żyto	Jęczmień	Owies	Cena interwenc. według kursu NBP
		Skup				Targowiska				
2016	I-XII	620,2	517,3	529,4	582,1	751,1	593,3	695,1	609,7	x
2017	I-XII	664,4	546,7	542,3	612,2	788,6	632,3	727,6	646,4	x
2018	I-XII	726,2	596,7	619,3	697,6	836,3	671,0	778,3	687,2	x
2018	VIII	751,8	626,5	707,5	688,6	829,0	660,1	769,2	674,1	434,3
	IX	800,4	692,0	580,5	734,8	868,7	698,2	799,2	693,5	435,5
	X	810,4	701,8	614,5	756,9	873,1	707,9	808,0	704,7	436,2
	XI	822,5	708,7	687,5	776,0	898,1	716,3	831,0	722,9	435,9
	XII	831,1	708,8	710,7	803,4	906,0	716,2	846,7	730,2	434,6
2019	I	832,6	724,4	745,5	817,7	920,2	735,1	861,4	738,2	435,1
	II	838,0	728,6	731,8	831,6	941,9	743,0	885,8	762,7	437,2
	III	828,9	697,5	736,7	773,3	946,8	748,6	900,1	796,4	435,5
	IV	799,7	728,3	736,5	779,8	949,0	762,3	902,4	792,9	434,3
	V	790,2	753,3	697,1	788,3	958,2	761,1	897,5	792,4	435,2
	VI	762,8	707,6	723,7	731,0	943,4	764,8	886,1	789,5	432,1
	VII	675,8	578,3	696,0	615,1	931,1	750,0	871,4	780,5	431,5
	VIII	663,9	569,4	698,4	657,3	900,4	724,4	838,3	750,5	440,0
Zmiana w %										
	<u>VIII 2019</u> <u>VII 2019</u>	-1,8	-1,5	0,3	6,9	-3,3	-3,4	-3,8	-3,8	2,0
	<u>VIII 2019</u> <u>VIII 2018</u>	-11,7	-9,1	-1,3	-4,5	8,6	9,7	9,0	11,3	1,3

Źródło: Opracowanie IERiGŻ-PIB na podstawie danych GUS.

Tab. 2. Skup zbóż (tys. ton)

Okresy	Pszenica	w tym paszowa	Żyto	Jęczmień	w tym paszowy	Pszenżyto	Zboża podstawowe	w tym paszowe	Kukurydza	
VII 2017 VI 2018	6510,2	2481,8	657,4	746,7	361,7	755,8	8804,7	3981,9	2014,4	
VII 2018-VI 2019	4694,4	1912,9	524,4	627,8	492,8	650,5	6538,6	3141,5	2370,8	
VII-VIII 2018	1428,6	596,2	204,7	319,1	146,9	250,8	2237,5	1091,6	124,4	
VII-VIII 2019	1378,4	607,3	260,9	345,0	151,3	292,7	2320,8	1155,3	166,3	
2018	VIII	735,4	295,6	107,4	116,2	53,5	118,4	1100,4	522,1	53,8
	IX	492,0	160,3	49,5	51,6	23,7	71,9	672,9	285,9	562,7
	X	420,0	147,2	41,9	40,3	18,4	44,3	522,2	230,9	711,6
	XI	334,8	135,0	33,1	35,8	19,8	40,6	448,4	213,9	224,7
	XII	262,9	115,4	26,6	25,2	171,5	44,5	362,8	195,2	87,2
2019	I	285,7	125,2	28,5	27,4	18,2	42,5	387,5	199,5	99,9
	II	386,1	162,6	33,2	28,2	18,7	50,5	501,0	242,7	89,2
	III	327,0	116,4	22,7	20,5	14,0	27,7	400,6	167,0	154,6
	IV	224,4	110,4	30,4	32,1	25,3	26,1	315,1	181,8	106,0
	V	275,8	134,2	38,6	24,5	19,4	32,4	374,0	214,4	102,0
	VI	257,1	110,0	15,2	23,1	16,9	19,2	316,5	118,6	108,4
	VII	578,0	278,1	110,0	231,1	117,8	146,3	1070,8	573,7	97,8
	VIII	800,4	329,1	150,9	113,9	33,5	146,3	1250,0	581,6	68,5
Zmiana w %										
	<u>VIII 2019</u> <u>VII 2019</u>	38,5	18,3	37,1	-50,7	-71,6	0,0	16,7	1,4	-30,0
	<u>VIII 2019</u> <u>VIII 2018</u>	8,8	11,3	40,5	-1,9	-37,4	23,6	13,6	11,4	27,3

Źródło: Opracowanie IERiGŻ-PIB na podstawie danych GUS.

Tab. 3. Przemysłowa produkcja niektórych wyrobów zbożowych (tys. ton)^a

Okresy		Przemiał zbóż ogółem	Mąka pszenna	Mąka żytnia	Pieczywo świeże	Makarony	Mieszanki dla zwierząt
2016 ^b	I-XII	2849,2	2367,7	250,2	1589,4	177,0	10093,4
2017 ^b	I-XII	2887,1	2408,7	238,2	1548,6	179,9	10994,7
2018 ^b	I-XII	2966,3	2457,1	252,9	1518,8	180,1	11228,0
2018	VIII	201,4	158,1	14,5	88,3	10,6	807,1
	IX	196,8	154,6	14,9	85,2	13,8	764,3
	X	223,7	172,8	16,5	94,6	15,2	851,4
	XI	208,5	161,1	15,7	88,4	14,2	810,3
	XII	195,3	150,6	15,5	85,3	12,5	775,9
2019	I	207,3	156,8	13,9	86,8	14,1	832,3
	II	189,8	146,5	12,4	77,6	13,2	738,3
	III	198,3	148,0	16,0	86,8	14,6	851,2
	IV	187,6	147,5	17,4	89,5	16,7	819,1
	V	193,9	143,3	18,1	89,7	13,7	835,0
	VI	168,2	125,5	15,0	88,8	12,6	760,1
	VII	206,5	153,9	17,7	91,6	11,3	816,4
Zmiana w %							
<u>VII 2019</u> <u>VI 2019</u>		22,8	22,6	18,0	3,2	-10,3	7,4
<u>VII 2019</u> <u>VII 2018</u>		8,0	5,0	9,3	6,6	11,9	13,0

^a firmy zatrudniające 50 i więcej pracowników, ^b firmy zatrudniające 10 i więcej pracowników.

Źródło: Opracowanie IERiGŻ-PIB na podstawie danych GUS.

Tab. 4. Eksport i import ziarna zbóż (tys. ton)

Okresy		Eksport					Import				
		pszenica ^a	żyto	jęczmień	kukurydza	zboża razem ^b	pszenica ^a	żyto	jęczmień	kukurydza	zboża razem ^b
2016	I-XII	4401,7	435,3	99,7	872,0	6397,6	814,1	9,9	165,2	319,5	1523,7
2017	I-XII	2806,2	375,7	72,3	1177,6	4928,5	890,0	18,3	240,4	397,1	1607,7
2018	I-XII	1790,3	484,1	152,8	1145,7	4133,5	625,1	53,7	225,0	294,6	1259,3
2018	VIII	216,4	87,9	23,4	57,1	473,0	75,5	6,6	12,9	9,7	107,8
	IX	198,1	79,7	13,3	87,1	460,7	63,1	15,5	4,9	16,2	102,8
	X	230,6	43,7	25,4	224,8	566,7	63,1	9,8	11,3	49,7	139,7
	XI	236,3	36,0	8,9	164,0	488,3	60,0	1,8	14,1	41,6	121,8
	XII	28,0	28,0	7,9	103,4	212,7	51,5	3,4	5,9	32,7	100,1
2019	I	55,1	32,3	1,9	88,8	208,9	51,7	2,1	13,0	60,3	132,3
	II	180,3	34,9	1,9	63,9	312,8	41,7	2,7	10,4	46,2	105,5
	III	203,0	20,4	0,4	83,4	318,1	37,2	0,6	26,4	45,9	114,3
	IV	77,4	31,1	0,6	67,9	191,4	41,7	0,5	13,8	44,1	104,8
	V	81,5	38,6	0,9	50,0	185,8	49,9	0,8	28,0	29,6	114,4
	VI	128,3	11,7	5,6	63,2	216,8	36,1	0,5	15,9	32,7	91,1
	VII	111,2	17,4	53,0	52,6	280,1	33,9	1,1	23,2	17,1	79,7
Zmiana w %											
<u>VII 2019</u> <u>VI 2019</u>		-13,4	48,2	847,3	-16,8	29,2	-6,0	126,2	45,5	-47,8	-12,5
<u>VII 2019</u> <u>VII 2018</u>		-3,4	-41,8	29,4	5,8	-2,6	-38,5	-38,7	43,3	-33,9	-22,8

^a razem z pszenicą durum, ^b razem z owsem, pszenżytem, gryką i prosem

Źródło: Opracowanie IERiGŻ-PIB na podstawie danych MF.

Tab. 5. Eksport i import produktów pierwotnego przetwórstwa zbóż (tys. ton)

Okresy		Eksport					Import				
		mąka pszenna	pozostałe mąki	kasze grysiki granulki	ziarno obrobione inaczej	słód	mąka pszenna	pozostałe mąki	kasze grysiki granulki	ziarno obrobione inaczej	słód
2016	I-XII	129,9	19,4	47,7	27,6	80,2	54,3	18,5	38,0	34,0	219,0
2017	I-XII	122,9	21,1	44,4	33,9	89,5	61,9	18,5	39,5	40,9	132,9
2018	I-XII	80,7	40,3	99,4	74,6	17,0	37,8	54,4	162,1	80,7	40,3
2018	VIII	9,0	3,3	7,6	2,7	9,3	6,5	1,0	3,0	4,1	17,2
	IX	9,2	1,9	4,5	2,4	6,9	7,0	1,2	3,4	3,8	14,8
	X	10,2	2,2	7,3	3,2	7,0	7,9	1,8	3,5	5,1	12,4
	XI	10,1	1,2	5,1	9,9	6,8	7,2	1,6	3,2	5,1	12,2
	XII	7,8	1,2	4,3	2,8	5,4	4,8	1,1	2,6	5,0	9,6
2019	I	8,7	2,2	4,2	4,2	7,4	6,4	1,9	3,6	5,5	23,9
	II	8,7	1,9	4,9	3,1	7,7	5,5	2,0	3,3	6,1	16,9
	III	8,5	1,9	6,0	3,9	6,6	6,4	1,6	3,9	6,9	23,2
	IV	7,7	2,2	5,5	3,1	6,3	6,3	1,3	4,1	5,7	23,4
	V	5,9	2,3	4,5	2,7	8,9	7,1	1,7	3,8	6,5	14,9
	VI	5,1	2,1	4,1	2,8	9,2	6,4	1,3	3,3	5,8	14,4
	VII	6,3	1,8	4,2	2,6	7,1	6,7	1,5	2,8	4,3	16,2
Zmiana w %											
<u>VII 2019</u> <u>VI 2019</u>		24,6	-10,1	3,2	-7,0	-22,8	4,7	9,8	-15,4	-24,7	12,4
<u>VII 2019</u> <u>VII 2018</u>		-42,9	-23,8	-30,4	-2,8	-6,0	10,9	20,9	-11,6	-13,6	0,2

Źródło: Opracowanie IERiGŻ-PIB na podstawie danych MF.

Tab. 6. Eksport i import pasz i produktów wtórnego przetwórstwa zbóż (tys. ton)

Okresy		Eksport					Import				
		ciasto makaron.	wyroby spożywcze ^a	chleb, pieczywo cukiernicze	pasze dla zwierząt gospod.	pasze dla zwierząt domowych	ciasto makaron.	wyroby spożywcze ^a	chleb, pieczywo cukiernicze	pasze dla zwierząt gospod.	pasze dla zwierząt domowych
2016	I-XII	35,4	119,7	510,9	.	.	74,7	24,7	142,1	.	.
2017	I-XII	40,8	130,6	578,1	.	.	82,0	29,4	165,3	.	.
2018	I-XII	42,7	143,2	592,0	.	.	79,9	32,0	169,5	.	.
2018	VIII	3,8	12,3	52,2	.	.	6,4	2,9	15,0	.	.
	IX	4,0	12,2	50,6	.	.	6,7	2,6	16,2	.	.
	X	4,2	14,1	57,9	.	.	6,8	2,6	16,5	.	.
	XI	3,9	9,8	53,8	.	.	7,1	2,6	15,1	.	.
	XII	3,4	9,7	44,0	.	.	6,7	2,5	10,5	.	.
2019	I	4,3	12,6	51,8	.	.	6,7	3,0	14,5	.	.
	II	4,5	13,9	53,8	.	.	7,8	2,6	13,5	.	.
	III	4,6	12,9	58,7	.	.	6,5	2,3	14,8	.	.
	IV	4,1	13,4	57,3	.	.	7,3	2,9	15,2	.	.
	V	4,7	13,3	54,9	.	.	7,4	3,0	14,5	.	.
	VI	3,7	12,4	53,8	.	.	6,1	2,9	13,7	.	.
	VII	3,5	11,5	56,3	.	.	6,6	2,1	11,7	.	.
Zmiana w %											
<u>VII 2019</u> <u>VI 2019</u>		-2,9	-7,6	4,7	x	x	7,9	-25,0	-14,4	x	x
<u>VII 2019</u> <u>VII 2018</u>		8,0	-0,5	16,2	x	x	9,1	-27,5	-16,8	x	x

^a uzyskane przez spęcznianie lub prażenie ziarna zbóż

Źródło: Opracowanie IERiGŻ-PIB na podstawie danych MF.

Tab. 7. Ceny producenta i ceny detaliczne wybranych produktów zbożowych (zł/kg)

Okresy		Mąka poznańska		Kasza jęczmienna		Chleb mieszany		Chleb razowy	
		cena producenta	cena detaliczna	cena producenta	cena detaliczna	cena producenta	cena detaliczna	cena producenta	cena detaliczna
2016	I-XII	0,97	2,47	2,26	4,42	3,96	4,42	4,92	5,91
2017	I-XII	1,04	2,49	2,08	4,48	4,01	4,52	5,10	6,08
2018	I-XII	1,11	2,50	1,86	4,60	4,13	4,80	5,25	6,33
2018	VIII	1,14	2,53	1,84	4,58	4,10	4,76	5,22	6,32
	IX	1,19	2,52	1,85	4,62	4,15	4,82	5,29	6,37
	X	1,45	2,51	1,88	4,60	4,20	4,94	5,37	6,49
	XI	1,53	2,54	1,89	4,62	4,27	5,06	5,41	6,56
	XII	1,55	2,51	1,88	4,64	4,29	5,12	5,44	6,62
2019	I	1,57	2,62	1,85	4,64	4,33	5,18	5,52	6,65
	II	1,59	2,64	1,87	4,70	4,36	5,24	5,56	6,69
	III	1,58	2,68	1,90	4,72	4,36	5,24	5,57	6,80
	IV	1,58	2,66	1,93	4,76	4,39	5,26	5,58	6,82
	V	1,56	2,72	1,88	4,78	4,42	5,30	5,58	6,83
	VI	1,57	2,73	1,87	4,74	4,42	5,30	5,61	6,88
	VII	1,55	2,73	1,91	4,74	4,43	5,30	5,63	6,93
	VIII	1,55	2,73	1,92	4,78	4,43	5,30	5,64	6,96
Zmiana w %									
<u>VIII 2019</u> <u>VII 2019</u>		0,0	0,0	0,5	0,8	0,0	0,0	0,2	0,4
<u>VIII 2019</u> <u>VIII 2018</u>		36,0	7,9	4,3	4,4	8,0	11,3	8,0	10,1

Źródło: Opracowanie IERiGŻ-PIB na podstawie danych GUS.

Tab. 8. Ceny detaliczne mieszanek i koncentratów (zł/t)

Okresy		Mieszanka dla bydła dorosłego (B)	Mieszanka dla loch (L)	Mieszanka dla prosiąt	Mieszanka dla tuczników (T2)	Mieszanka dla kurcząt (DKA-Starter)	Mieszanka dla kur niosek	Koncentrat Provit dla tuczników
2016	I-XII	1449,1	1791,7	2288,3	1370,7	1811,1	1600,3	2543,7
2017	I-XII	1626,3	1722,2	2317,5	1383,1	1801,2	1608,3	2519,0
2018	I-XII	1730,3	1800,4	2345,1	1422,8	1819,0	1638,6	2547,8
2018	VIII	1749,0	1805,3	2338,1	1403,5	1825,9	1633,9	2557,3
	IX	1777,2	1826,3	2358,9	1451,7	1836,0	1658,6	2568,3
	X	1781,0	1824,9	2353,5	1456,8	1841,9	1664,2	2566,4
	XI	1794,2	1840,5	2368,4	1477,1	1851,0	1680,3	2577,4
	XII	1796,0	1843,9	2374,2	1483,4	1853,7	1685,6	2587,0
2019	I	1836,2	1840,6	2371,3	1450,9	1854,6	1693,7	2581,8
	II	1844,1	1853,5	2377,3	1461,2	1863,0	1704,8	2586,1
	III	1853,7	1859,3	2383,6	1456,4	1878,3	1709,6	2587,4
	IV	1863,6	1861,5	2383,5	1466,8	1887,0	1714,1	2591,3
	V	1862,5	1863,1	2382,7	1469,6	1889,5	1717,7	2591,4
	VI	1862,5	1867,3	2386,8	1509,2	1892,6	1722,4	2589,7
	VII	1861,4	1868,3	2389,7	1509,2	1893,5	1723,6	2583,4
	VIII	1867,4	1871,3	2387,6	1509,7	1889,9	1725,3	2579,3
Zmiana w %								
<u>VIII 2019</u> <u>VII 2019</u>		0,3	0,2	-0,1	0,0	-0,2	0,1	-0,2
<u>VIII 2019</u> <u>VIII 2018</u>		6,8	3,7	2,1	7,6	3,5	5,6	0,9

Źródło: Opracowanie IERiGŻ-PIB na podstawie danych GUS.

Tab. 9. Relacje cen pasz przemysłowych do cen zbóż i cen skupu żywca i mleka^a

Miesiące		Mieszanka T2 / ceny targ. Żyta	DKA – Starter / ceny targ. pszenicy	Provit / ceny targ. żyta	Ceny skupu mleka / mieszanka B	Ceny skupu trzody / Provit	Ceny skupu trzody / mieszanka T2	Ceny skupu drobiu / DKA – Starter
2017	XII	2,130	2,215	3,840	0,938	1,822	3,285	2,054
2018	V	2,138	2,225	3,894	0,000	1,749	3,185	1,983
	VI	2,225	2,260	4,000	0,744	1,822	3,276	2,087
	VII	2,185	2,248	3,938	0,751	1,831	3,300	2,159
	VIII	2,126	2,203	3,874	0,742	1,881	3,427	2,229
	IX	2,079	2,114	3,678	0,747	1,826	3,231	2,206
	X	2,058	2,110	3,625	0,770	1,714	3,020	2,123
	XI	2,062	2,061	3,598	0,781	1,637	2,857	2,042
	XII	2,071	2,046	3,612	0,780	1,621	2,827	1,988
2019	I	1,974	2,015	3,512	0,767	1,573	2,798	1,979
	II	1,967	1,978	3,481	0,749	1,609	2,847	2,013
	III	1,945	1,984	3,456	0,743	1,728	3,069	2,066
	IV	1,924	1,988	3,399	0,729	2,206	3,897	2,056
	V	1,931	1,972	3,405	0,723	2,251	3,970	2,045
	VI	1,973	2,006	3,386	0,709	2,228	3,823	2,061
	VII	2,012	2,034	3,445	0,699	2,183	3,737	2,134
	VIII	2,084	2,099	3,561	0,699	2,256	3,855	2,169

^a relacje cen wyrażonych w zł/l dla mleka i zł/kg dla pozostałych towarów

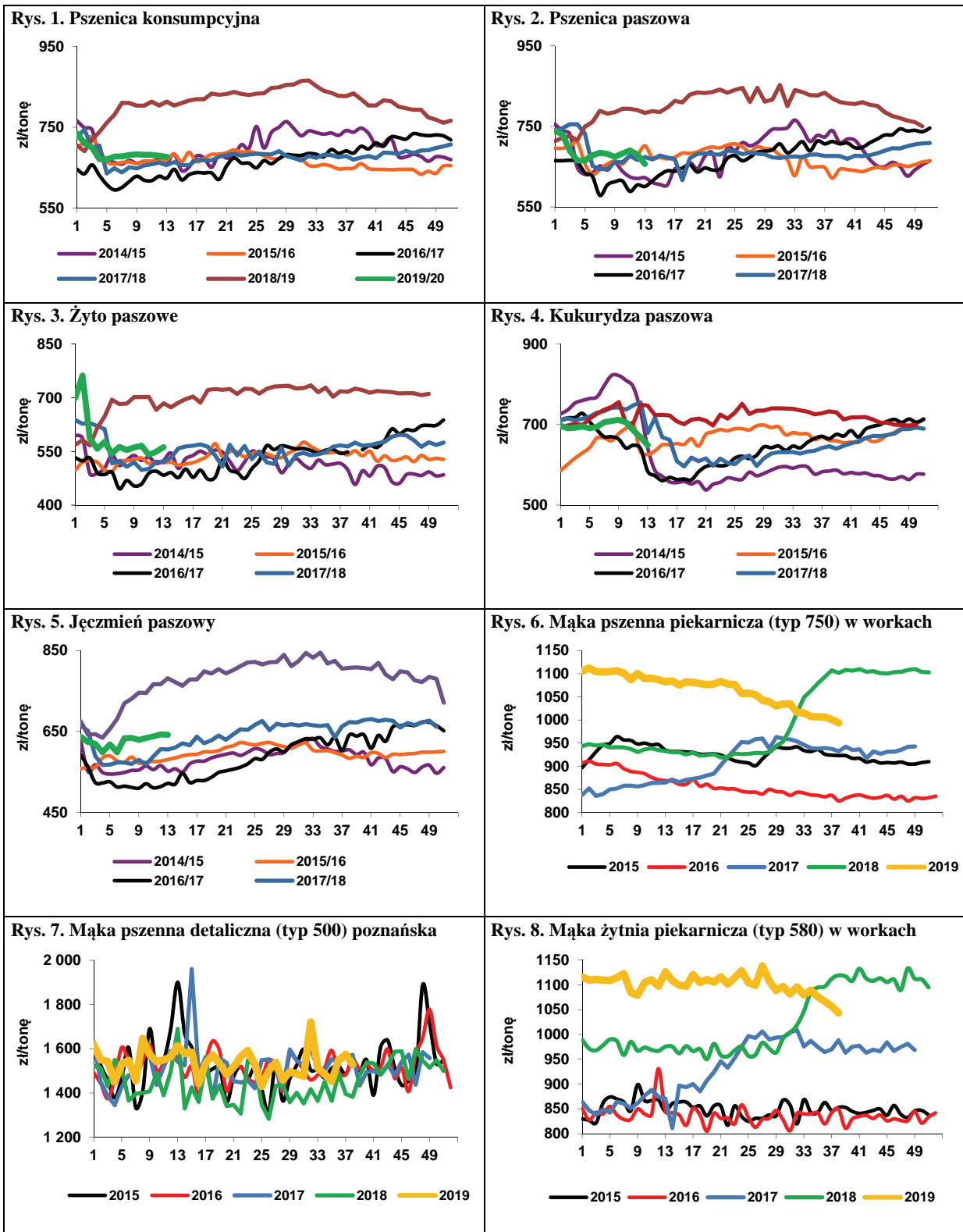
Źródło: Opracowanie IERiGŻ-PIB na podstawie danych GUS.

Tab. 10. Ceny zbóż za granicą (EUR/t)

Miesiące	Pszenica konsumpcyjna			Jęczmień paszowy			Kukurydza paszowa			
	Niemcy	Czechy	Węgry	Francja	Niemcy	Czechy	Słowacja	Węgry	Francja	
2018	VI	179	161	.	165	170	.	152	152	164
	VII	199	157	.	177	187	136	141	153	167
	VIII	212	169	.	209	209	148	151	154	194
	IX	205	174	205	202	205	168	145	.	179
	X	205	185	205	204	206	.	140	.	173
	XI	204	188	204	202	205	183	141	.	173
	XII	207	188	207	202	206	.	143	.	181
	I	210	196	210	206	207	173	144	.	189
	II	210	199	210	196	193	.	147	.	.
	III	194	195	.	173	177	.	159	.	.
2019	IV	195	199	.	174	173	.	145	.	.
	V	188	194	.	164	169	.	138	.	.
	VI	184	195	.	157	169	.	143	.	.
	VII	177	186	.	156	158	.	142	133	.
	VIII	171	170	.	154	156	139	.	.	168
	IX	168	166	.	151	152	.	.	.	164
Zmiana w %										
	IX 2019 VIII 2019	-2,0	-2,4	x	-1,9	-2,0	x	x	x	-2,4
	IX 2019 VIII 2019	-18,2	-4,3	x	-25,1	-25,5	x	x	x	-8,4

Źródło: Opracowanie IERiGŻ-PIB na podstawie danych ZSRIR.

Tygodniowe notowania cen wybranych zbóż i produktów zbożowych (zł/t)

Źródło: Opracowanie IERiGŻ-PIB na podstawie danych ZSRIR.

Piotr Szajner

Kampania cukrownicza 2019/2020 rozpoczęła się we wrześniu i dotychczas przebiega bez problemów w korzystnych warunkach pogodowych. Buraki cukrowe zostaną zebrana z arealu ok. 240 tys. ha, tj. nieznacznie większego jak przed rokiem. Na tej podstawie przewiduje się, że średni plon korzeni wyniesie ok. 60 t/ha, a technologiczny plon cukru ok. 9 t/ha. Plon korzeni będzie niższy niż przed rokiem, ale jeżeli warunki pogodowe w okresie zbiorów będą korzystne, to

zawartość cukru w korzeniach będzie wysoka. W związku z tym produkcja cukru wyniesie ok. 2150 tys. t. Produkcja będzie większa od krajowego zużycia (ok. 1800 tys. t) i konieczny będzie duży eksport. Buraki cukrowe w bieżącej kampanii będą przerabiane w 17 cukrowniach, gdyż jedna cukrownia została wyłączone z produkcji.

Ceny cukru na rynku krajowym zaczęły wykazywać tendencję wzrostową. W sierpniu 2019 r. średnia cena zbytu cukru w workach wyniosła 1,68 zł/kg i była o 0,6% wyższa niż w lipcu br. oraz o 3% wyższa niż przed rokiem. W okresie styczeń-sierpień br. ceny te wzrosły o 7,6%. Cena zbytu cukru paczkowanego w porównaniu z lipcem 2019 r. spadła o 2,9% do 1,98 zł/kg oraz była o 33,8% wyższa niż przed rokiem. Od początku 2019 r. ceny cukru paczkowanego wzrosły o 5,3%. Ceny detaliczne cukru wykazują silną tendencję wzrostową. Średnia cena detaliczna w lipcu 2019 r. wyniosła 2,61 zł/kg i była o 1,2% wyższa niż przed miesiącem oraz o 32,5% wyższa niż w analogicznym okresie 2018 r. W okresie styczeń-sierpień ceny wzrosły o 16,0%. Wzrost cen jest niekorzystny

dla konsumentów, w tym dla przedsiębiorstw wtórnego przetwórstwa żywności, gdyż będzie skutkował wyższymi kosztami przetwórstwa, ale pozytywnie wpłynie na sytuację ekonomiczno-finansową przemysłu cukrowniczego w 2019 r.

Według wstępnych danych w okresie styczeń-lipiec 2019 r. eksportowano z Polski 446,1 tys. t cukru ze względu na dużą produkcję w kampanii 2018/2019 i przewidywaną dużą produkcję w sezonie 2019/2020. Na rynku UE sprzedano 216,7 tys. t po średniej cenie 362 EUR/t. Największymi odbiorcami w UE były: Rumunia (80,0 tys. t), Niemcy (66,1 tys. t) i Włochy (14,0 tys. t). Duża podaż w UE powoduje, że krajowi producenci duże ilości cukru eksportowali do krajów trzecich: Izrael (70,9 tys. t), Egipt (33,3 tys. t), Gruzja (22,6 tys. t) i Arabia Saudyjska (13,0 tys. t). Średnia cena eksportowa do krajów trzecich wyniosła 304 EUR/t. Import cukru wyniósł 138,9 tys. t, w tym 80,4 tys. t z UE. Średnia cena importowa wyniosła 369 EUR/t, w tym z UE 382 EUR/t. Największe ilości cukru importowano z Niemiec (50,9 tys. t) i Czech (9,0 tys. t). W marcu importowano cukier surowy do rafinacji z Nikaragui (20,5 tys. t) po średniej cenie 290 EUR/t, a w maju z Laosu (30 tys. t) po średniej cenie 320 EUR/t.

Według danych ERS USDA w sierpniu br. średnia cena cukru białego wyniosła 331 USD/t, a cukru surowego 267 USD/t. Według danych International Sugar Organisation w październiku br. ceny cukru białego wynosiły ok. 345 USD/t. Ceny cukru białego i surowego były nieznacznie niższe niż przed rokiem. Relatywnie niskie ceny są niekorzystne dla krajowych eksporterów.

Tab. 1. Ceny w handlu zagranicznym cukrem (EUR/tonę)

Miesiące	Eksport			Import			
	ogółem	UE-28	kraje trzecie	ogółem	UE-28	kraje trzecie	
2017	VII	479,03	538,26	395,20	612,03	607,88	641,75
	VIII	468,21	541,54	395,81	656,77	656,83	656,55
	IX	502,98	533,30	408,26	535,09	514,14	739,43
	X	395,74	471,96	358,35	557,48	533,67	762,42
	XI	381,57	426,35	352,35	479,06	463,12	792,07
	XII	367,17	430,49	343,81	480,09	462,89	711,03
2018	I	371,58	416,56	338,30	467,93	436,82	783,98
	II	365,21	415,87	334,37	422,11	411,97	588,00
	III	348,90	395,59	325,87	398,62	382,79	896,10
	IV	341,24	392,55	318,70	460,73	432,79	900,02
	V	338,03	410,81	299,69	471,01	440,61	764,90
	VI	336,51	390,66	350,06	384,12	364,45	876,23
	VII	341,48	375,57	313,35	343,60	331,67	805,31
	VIII	334,11	377,64	305,93	337,06	316,98	778,69
	IX	341,28	380,28	311,88	418,59	393,80	850,45
	X	336,82	388,69	302,86	466,30	450,42	1051,04
	XI	331,32	384,01	308,13	459,55	447,58	608,08
	XII	331,82	370,43	312,01	458,24	490,99	393,57
2019	I	343,81	375,76	315,62	490,88	504,41	471,50
	II	337,41	366,93	309,09	421,75	395,20	941,77
	III	330,96	348,65	311,93	334,52	408,49	297,45
	IV	324,45	354,06	301,43	410,26	391,87	612,58
	V	329,33	373,22	301,09	356,38	395,53	339,12
	VI	332,20	356,94	301,25	390,63	363,66	599,36
	VII	332,19	364,73	295,02	351,26	341,52	903,11

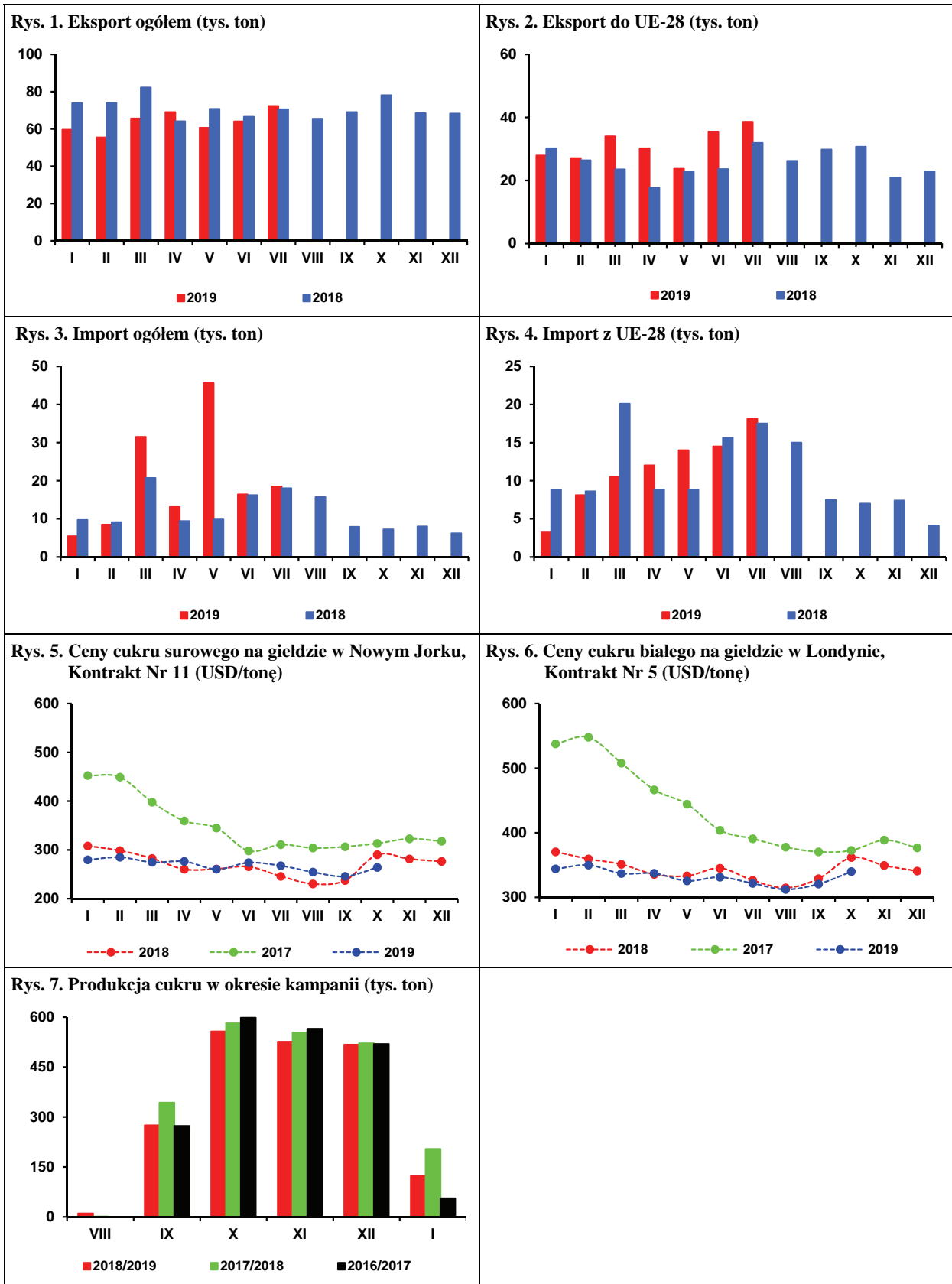
Źródło: Obliczenia IERiGŻ-PIB na podstawie danych MF.

Tab. 2. Ceny cukru w Polsce (zł/kg)

Miesiące	Ceny zbytu		Cena referencyjna ^a	Cena detaliczna	
	Workowany	Paczkowy			
2017	VII	2,48	2,33	1,73	3,13
	VIII	2,33	2,15	1,73	3,07
	IX	2,20	2,09	1,74	2,98
	X	1,88	1,80	1,73	2,92
	XI	1,80	1,69	1,70	2,76
	XII	1,71	1,68	1,70	2,62
2018	I	1,68	1,62	1,71	2,52
	II	1,66	1,58	1,72	2,28
	III	1,67	1,54	1,71	2,21
	IV	1,67	1,45	1,72	2,15
	V	1,66	1,40	1,73	2,08
	VI	1,65	1,37	1,73	2,03
	VII	1,64	1,48	1,74	1,97
	VIII	1,62	1,69	1,74	2,04
	IX	1,60	1,65	1,75	2,07
	X	1,53	1,52	1,75	2,09
	XI	1,58	1,68	1,74	2,05
	XII	1,61	1,85	1,75	2,14
2019	I	1,57	1,88	1,74	2,25
	II	1,57	1,79	1,75	2,41
	III	1,59	1,80	1,74	2,47
	IV	1,62	1,83	1,75	2,51
	V	1,68	1,97	1,76	2,53
	VI	1,67	1,98	1,77	2,55
	VII	1,68	2,04	1,78	2,58
	VIII	1,69	1,98	1,78	2,61

^a cenę referencyjną 404,4 EUR/tonę przeliczono na polską walutę wg miesięcznych kursów NBP, bez VAT

Źródło: Dane GUS.

Źródło: Obliczenia IERiGŻ-PIB, dane MRiRW, MF, ERS USDA, GUS.

Według raportu Oil World, opublikowanego 13 września 2019 r., światowe zbiory nasion i owoców 10 głównych roślin oleistych w sezonie 2019/20 wyniosą 565,9 mln t i będą o 17,1 mln t (o 2,9%) mniejsze w porównaniu z rekordowymi zbiorami w poprzednim sezonie, w wyniku dużego spadku zbiorów soi (o 4,9% do 343,8 mln t) i rzepaku (o 4,0% do 62,1 mln t), przy niewielkim wzroście zbiorów nasion słonecznika (o 0,6% do 52,6 mln t), bawełny (o 3,3% do 43,9 mln t), orzeszków ziemnych (o 1,4% do 43,9 mln t), ziaren palmowych łącznie z koprą (o 0,9% do 23,4 mln t) oraz sezamu łącznie z lnem i rącznikiem (o 10,6% do 10,4 mln t). Według aktualnych ocen w sezonie 2019/20 światowe zasoby nasion oleistych (produkcja łącznie z rekordowymi zapasami nasion oleistych na początku sezonu wynoszącymi 128,0 mln t) zwiększą się do 693,9 mln t (o 0,2 mln t w porównaniu z poprzednim sezonem), a ich zużycie wzrośnie do 573,5 mln t (o 7,9 mln t) i będzie o 7,6 mln t większe od produkcji. W tej sytuacji globalne zapasy nasion oleistych na koniec sezonu zmniejszą się, ale nadal będą wysokie. Wyniosą one 120,4 mln t (o 7,6 mln t mniej niż przed rokiem) i będą przeciwdziały wzrostom cen nasion oleistych w bieżącym i kolejnym sezonie.

W grupie kluczowych producentów rzepaku na świecie zwiększono, w porównaniu z oceną sprzed miesiąca, szacunki zbiorów dla Kanady do 19,4 mln t (o 0,2 mln t), bez zmian pozostawiono dla Indii (7,5 mln t), Chin (5,2 mln t) i USA (1,6 mln t), a zmniejszono dla Rosji i Ukrainy do 5,5 mln t (o 0,1 mln t), Australii do 2,6 mln t (o 0,2 mln t) i UE-28 do 17,1 mln t (poniżej 0,1 mln t). Według aktualnych ocen w sezonie 2019/20 globalne zasoby rzepaku (produkcja łącznie z wysokimi zapasami początkowymi wynoszącymi 9,8 mln t) zmniejszą się do 71,9 mln t (o 2,1 mln t w porównaniu z poprzednim sezonem), przy spadku jego zużycia do 61,4 mln t (o 0,5 mln t). Zapasy rzepaku na koniec sezonu wyniosą 8,2 mln t i będą o 1,6 mln t mniejsze niż przed rokiem, a wskaźnik zapasów do rocznego zużycia rzepaku obniży się do 12,9%, z 15,3% przed rokiem i 14,5% przed dwoma laty.

W sezonie 2019/20 ze względu na niższe światowe zbiory nasion oleistych, przy rosnącym ich zużyciu, przewiduje się wzrost cen nasion oleistych i olejów roślinnych na międzynarodowym rynku, ale nadal, z wyjątkiem rzepaku i oleju rzepakowego, będą one niższe niż przed dwoma sezonami. W przypadku śrut oleistych spodziewany jest dalszy spadek cen. Niemieccy analitycy oceniają, że w sezonie 2019/20 (lipiec/czerwiec) w europejskich portach przeciętne ceny amerykańskiej soi (386 USD/t – cif Rotterdam) i europejskiego rzepaku (440 USD/t – cif Hamburg) będą o 4% wyższe niż w poprzednim sezonie, a cena nasion słonecznika wzrośnie o 2% do 395 USD/t (Dolny Ren). Spośród czterech głównych olejów roślinnych w sezonie 2019/20 najbardziej podrożeje olej palmowy – o 8% do 575 USD/t (RBD fob Malesja). Cena oleju słonecznikowego zwiększy się o 6% do 755 USD/t (fob N. W. Europa porty), sojowego o 5% do 786 USD/t (fob ex-mill Holandia), a rzepakowego o 4% do 865 USD/t (fob ex-mill Holandia). Niższe niż w sezonie 2018/19 będą ceny śrut oleistych: sojowej – spadek o 2% do 362 USD/t (argentyńska cif Rotterdam), słonecznikowej – spadek o 4% do 218 USD/t (Ukraina DAF) i rzepakowej – spadek o 10% do 229 USD/t (fob ex-mill Hamburg).

W lipcu 2019 r. krajowy przerób i produkcja oleju rzepakowego była o 28,6% większa niż przed miesiącem, ale o 18,4% mniejsza niż w lipcu poprzedniego roku. W okresie

siedmiu miesięcy 2019 r. duże i średnie zakłady przemysłu tłuszczowego (liczące 50 i więcej osób stałej załogi) wyprodukowały 649,0 tys. t surowego oleju rzepakowego (o 3,0% więcej niż w analogicznym okresie 2018 r.), z tego rafinowały 385,0 tys. t (o 8,2% mniej). Produkcja margaryn wyniosła 169,6 tys. t i była o 2,0% mniejsza w relacji rok do roku.

W lipcu 2019 r. eksport i import większości grup produktów oleistych był większy niż w poprzednim miesiącu. Wyjątkiem był mniejszy wywóz margaryn oraz mniejszy przywóz olejów roślinnych. Od stycznia do lipca 2019 r. wywieziono: 224,2 tys. t nasion

oleistych (o 31,8% więcej niż w analogicznym okresie poprzedniego roku), w tym 131,9 tys. t rzepaku (o 39,1% więcej), 91,0 tys. t olejów roślinnych (o 20,1% więcej), w tym 52,2 tys. t oleju rzepakowego (o 14,9% więcej), 372,01 tys. t śrut oleistych (o 5,5% mniej), w tym 302,8 tys. t śruty rzepakowej (o 17,4% mniej) i 86,8 tys. t margaryn (o 11,2% więcej). Jednocześnie w okresie siedmiu miesięcy 2019 r. przywieziono: 1791,1 tys. t śrut oleistych (o 4,5% więcej niż w analogicznym okresie poprzedniego roku), 490,8 tys. t olejów roślinnych (o 11,8% więcej), 513,3 tys. t nasion oleistych (o 23,8% mniej), w tym 272,1 tys. t rzepaku (o 36,6% mniej) oraz 53,4 tys. t margaryn (o 4,7% mniej). Deficyt handlowy produktami oleistymi w okresie siedmiu miesięcy 2019 r. obniżył się do 883,8 mln EUR, tj. o 12,4% w relacji rok do roku, w wyniku wzrostu wpływów z eksportu produktów oleistych o 15,7% do 380,4 mln EUR, przy spadku wydatków na ich import o 5,5% do 1264,2 mln EUR.

W okresie ośmiu miesięcy 2019 r. na rynku tłuszczów zwierzęcych, w tym szczególnie na rynku masła przeważały spadki cen detalicznych, ze względu na wyższą niż przed rokiem krajową podaż masła (wzrost produkcji, przy spadku eksportu masła) oraz duży spadek jego cen na międzynarodowych rynkach. W I kwartale malały też ceny detaliczne „pozostałych tłuszczów zwierzęcych” (słoniny, smalcu), ale od kwietnia ich ceny ponownie rosną w następstwie wzrostu cen żywca wieprzowego na krajowym i europejskim rynku. Na rynku tłuszczów roślinnych, w warunkach niewielkich zmian, a nawet spadku popytu na tłuszcze roślinne w gospodarstwach domowych, miały miejsce wahania cen margaryn, przy systematycznym, powolnym wzroście cen olejów roślinnych (wyjątkiem był spadek ich cen w kwietniu i sierpniu). W okresie ośmiu miesięcy 2019 r., w porównaniu z analogicznym okresem poprzedniego roku, przy wzroście cen całej żywności łącznie z napojami bezalkoholowymi o 4,2%, ceny tłuszczów roślinnych zmniejszyły się średnio o 0,3%, z tego ceny olejów roślinnych zmniejszyły się o 0,3%, margaryn o 0,4%, przy wzroście cen oliwy z oliwek o 0,8%, natomiast ceny tłuszczów zwierzęcych zmniejszyły się średnio o 1,9%, w wyniku spadku cen masła o 2,2%, przy wzroście cen „pozostałych tłuszczów zwierzęcych” o 1,2%.

Ewa Rosiak

Tab. 1. Krajowy bilans olejów roślinnych^a (tony)

Okres	Produkcja oleju rzepakowego surowego ^b	Import olejów ogółem	Eksport olejów ogółem	Zużycie krajowe		Eksport / produkcja w %	Wskaźnik samowystarczalności ^c w %
				ogółem	na 1 mieszkańca		
2017 I-XII	1 148 694	751 669	178 657	1 721 706	44,80	15,6	66,7
2018 I-XII	1 239 264	804 543	136 471	1 907 336	49,63	11,0	65,0
2018 VII	108 346	52 045	10 715	149 677	3,89	9,9	72,4
VIII	103 742	72 407	7 245	168 903	4,39	7,0	61,4
IX	95 623	66 562	8 819	153 366	3,99	9,2	62,3
X	110 130	77 259	12 729	174 659	4,54	11,6	63,1
XI	105 969	72 192	12 723	165 437	4,30	12,0	64,1
XII	105 233	57 636	8 804	154 065	4,01	8,4	68,3
2019 I	106 875	65 376	13 385	158 867	4,13	12,5	67,3
II	92 017	66 616	17 157	141 476	3,68	18,6	65,0
III	101 250	72 166	15 190	158 226	4,12	15,0	64,0
IV	99 116	68 832	13 525	154 423	4,02	13,6	64,2
V	92 591	77 920	10 180	160 331	4,17	11,0	57,7
VI	68 774	74 802	10 239	133 337	3,47	14,9	51,6
VII	88 414	65 051	11 325	142 140	3,70	12,8	62,2
Zmiany w %							
<u>VII 2019</u> <u>VI 2019</u>	28,6	-13,0	10,6	6,6	6,6	x	x
<u>VII 2019</u> <u>VII 2018</u>	-18,4	23,5	-6,1	-4,6	-4,6	x	x
<u>VII 2019</u> <u>XII 2018</u>	-16,0	0,2	-8,3	-9,9	-10,0	x	x

^a bez zmiany stanu zapasów, ^b produkcja wg miesięcy dotyczy przedsiębiorstw zatrudniających 50 i więcej osób,

^c produkcja / zużycie krajowe

Źródło: Opracowanie IERiGŻ-PIB na podstawie danych GUS i MF.

Tab. 2. Krajowy bilans oleju rzepakowego^a (tony)

Okres	Produkcja oleju rzepakowego surowego ^b	Import	Eksport	Zużycie krajowe		Eksport / produkcja w %	Wskaźnik samowystarczalności ^c w %
				ogółem	na 1 mieszkańca		
2017 I-XII	1 148 694	163 213	140 988	1 170 920	30,5	12,3	98,1
2018 I-XII	1 239 264	181 352	82 402	1 338 214	34,8	6,6	92,6
2018 VII	108 346	7 513	7 894	107 965	2,81	7,3	100,4
VIII	103 742	21 666	4 757	120 651	3,14	4,6	86,0
IX	95 623	19 513	5 083	110 054	2,86	5,3	86,9
X	110 130	15 707	7 369	118 468	3,08	6,7	93,0
XI	105 969	12 547	8 332	110 184	2,87	7,9	96,2
XII	105 233	10 711	6 657	109 287	2,84	6,3	96,3
2019 I	106 875	9 423	9 019	107 279	2,79	8,4	99,6
II	92 017	10 058	9 244	92 832	2,42	10,0	99,1
III	101 250	8 615	8 409	101 455	2,64	8,3	99,8
IV	99 116	11 329	7 538	102 907	2,68	7,6	96,3
V	92 591	13 881	5 246	101 226	2,63	5,7	91,5
VI	68 774	14 458	4 804	78 428	2,04	7,0	87,7
VII	88 414	15 013	7 913	95 515	2,49	8,9	92,6
Zmiany w %							
<u>VII 2019</u> <u>VI 2019</u>	28,6	3,8	64,7	21,8	22,1	x	x
<u>VII 2019</u> <u>VII 2018</u>	-18,4	94,8	-9,8	-11,0	-10,8	x	x
<u>VII 2019</u> <u>XII 2018</u>	-16,0	0,8	-4,8	-14,6	-14,4	x	x

^a bez zmiany stanu zapasów, ^b produkcja wg miesięcy dotyczy przedsiębiorstw zatrudniających 50 i więcej osób,

^c produkcja / zużycie krajowe

Źródło: Opracowanie IERiGŻ-PIB na podstawie danych GUS i MF.

Tab. 3. Krajowy bilans śrut oleistych^a (tony)

Okres	Produkcja śruty rzepakowej ^b	Import śrut ogółem	Eksport śrut ogółem	Zużycie krajowe	Eksport / produkcja w %	Wskaźnik samowystarczalności ^c w %
2017 I-XII	1 535 440	2 921 930	675 154	3 782 216	44,0	40,6
2018 I-XII	1 651 336	2 963 432	659 332	3 955 436	39,9	41,7
2018 VII	162 519	181 631	60 626	283 524	37,3	57,3
VIII	155 613	260 773	75 318	341 068	48,4	45,6
IX	143 435	149 523	49 972	242 986	34,8	59,0
X	165 195	231 828	49 650	347 373	30,1	47,6
XI	158 954	295 208	41 886	412 276	26,4	38,6
XII	157 850	289 903	52 799	394 954	33,4	40,0
2019 I	130 847	301 574	37 999	394 422	29,0	33,2
II	128 552	248 741	51 499	325 793	40,1	39,5
III	136 751	229 622	54 905	311 467	40,1	43,9
IV	134 820	209 071	72 369	271 522	53,7	49,7
V	128 076	311 718	60 238	379 556	47,0	33,7
VI	82 136	172 765	43 776	211 125	53,3	38,9
VII	128 561	317 621	51 184	394 998	39,8	32,5
Zmiany w %						
<u>VII 2019</u> <u>VI 2019</u>	56,5	83,8	16,9	87,1	x	x
<u>VII 2019</u> <u>VII 2018</u>	-11,7	70,3	-16,4	45,8	x	x
<u>VII 2019</u> <u>XII 2018</u>	-4,4	8,2	5,2	4,1	x	x

^a bez zmiany stanu zapasów, ^b wyliczenia IERiGŻ-PIB, ^c produkcja / zużycie krajowe

Źródło: Opracowanie IERiGŻ-PIB na podstawie danych GUS i MF.

Tab. 4. Krajowy bilans śruty rzepakowej^a (tony)

Okres	Produkcja ^b	Import	Eksport	Zużycie krajowe	Eksport / produkcja w %	Wskaźnik samowystarczalności ^c w %
2017 I-XII	1 535 440	35 778	605 312	965 906	39,4	159,0
2018 I-XII	1 651 336	32 843	605 993	1 078 185	36,7	153,2
2018 VII	162 519	1 231	57 440	106 310	35,3	152,9
VIII	155 613	5 683	69 273	92 023	44,5	169,1
IX	143 435	10 204	46 977	106 662	32,8	134,5
X	165 195	2 185	44 636	122 744	27,0	134,6
XI	158 954	1 678	35 147	125 485	22,1	126,7
XII	157 850	1 307	47 330	111 826	30,0	141,2
2019 I	130 847	1 564	31 771	100 640	24,3	130,0
II	128 552	1 529	43 974	86 107	34,2	149,3
III	136 751	2 454	45 743	93 462	33,4	146,3
IV	134 820	1 967	61 901	74 886	45,9	180,0
V	128 076	2 902	48 247	82 731	37,7	154,8
VI	82 136	2 567	31 072	53 630	37,8	153,2
VII	128 561	3 110	40 065	91 607	31,2	140,3
Zmiany w %						
<u>VII 2019</u> <u>VI 2019</u>	56,5	21,2	28,9	70,8	x	x
<u>VII 2019</u> <u>VII 2018</u>	-11,7	152,7	-30,3	2,6	x	x
<u>VII 2019</u> <u>XII 2018</u>	-4,4	105,8	-7,2	-1,4	x	x

^a bez zmiany stanu zapasów, ^b wyliczenia IERiGŻ-PIB, ^c produkcja / zużycie krajowe

Źródło: Opracowanie IERiGŻ-PIB na podstawie danych GUS i MF.

Tab. 5. Krajowy bilans margaryny^a (tony)

Okres	Produkcja ^b	Import	Eksport	Zużycie krajowe		Eksport / produkcja w %	Wskaźnik samowystar- czalności ^c w %
				ogółem	na 1 mieszkańca		
2017 I-XII	335 124	100 483	129 468	306 139	7,97	38,6	109,5
2018 I-XII	320 434	99 466	149 728	270 172	7,03	46,7	118,6
2018 VII	23 540	6 765	10 678	19 627	0,51	45,4	119,9
VIII	26 662	8 443	11 638	23 468	0,61	43,6	113,6
IX	29 086	7 857	13 861	23 083	0,60	47,7	126,0
X	34 360	9 470	17 489	26 341	0,69	50,9	130,4
XI	33 749	9 534	16 278	27 005	0,70	48,2	125,0
XII	23 543	7 609	11 990	19 162	0,50	50,9	122,9
2019 I	26 812	7 297	13 512	20 597	0,54	50,4	130,2
II	23 630	8 100	12 054	19 675	0,51	51,0	120,1
III	25 526	6 613	13 786	18 353	0,48	54,0	139,1
IV	26 166	7 886	11 847	22 205	0,58	45,3	117,8
V	22 955	8 350	12 272	19 033	0,50	53,5	120,6
VI	23 984	7 530	11 771	19 743	0,51	49,1	121,5
VII	20 553	7 640	11 600	16 593	0,43	56,4	123,9
Zmiany w %							
<u>VII 2019</u> <u>VI 2019</u>	-14,3	1,5	-1,5	-16,0	-15,7	x	x
<u>VII 2019</u> <u>VII 2018</u>	-12,7	13,1	8,6	-15,4	-15,7	x	x
<u>VII 2019</u> <u>XII 2018</u>	-12,7	-1,8	-4,3	-13,6	-14,0	x	x

^a bez zmiany stanu zapasów, ^b produkcja wg miesięcy dotyczy przedsiębiorstw zatrudniających 50 i więcej osób,

^c produkcja / zużycie krajowe

Źródło: Opracowanie IERiGŻ-PIB na podstawie danych GUS i MF.xcv

Tab. 6. Ceny skupu (zł/t)

Okres	Rzepak przemysłowy ^a	Pszenvica konsumpcyjna i paszowa	Relacja cen rzepak : pszenica
2017 I-XII	1576	664	2,37
2018 I-XII	1553	723	2,15
2018 VIII	1573	752	2,09
IX	1597	800	2,00
X	1615	810	1,99
XI	1636	823	1,99
XII	1634	831	1,97
2019 I	1668	833	2,00
II	1660	838	1,98
III	1639	829	1,98
IV	1609	800	2,01
V	1599	790	2,02
VI	1586	763	2,08
VII	1520	676	2,25
VIII	1539	664	2,32
Zmiany w %			
<u>VIII 2019</u> <u>VII 2019</u>	1,3	-1,8	x
<u>VIII 2019</u> <u>VIII 2018</u>	-2,1	-11,7	x
<u>VIII 2019</u> <u>XII 2018</u>	-5,8	-20,1	x

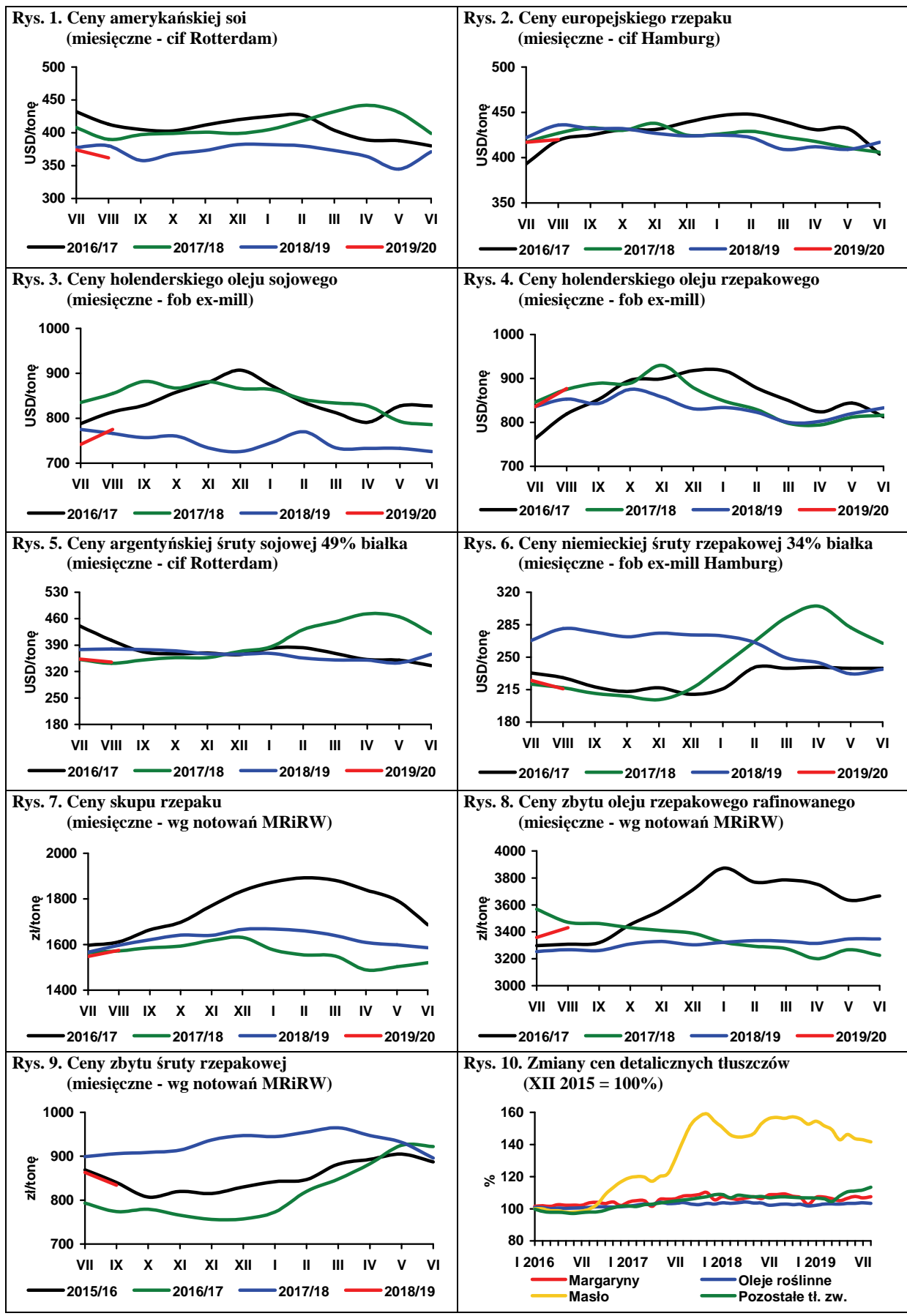
^a ceny roczne oraz miesięczne za II półrocze dane GUS; miesięczne za I półrocze – dane MRiRW

Źródło: Opracowanie IERiGŻ-PIB na podstawie danych GUS i MRiRW.

Tab. 7. Ceny tłuszczów roślinnych i zwierzęcych (zł/litr/kg)

Okres	Ceny zbytu				Ceny detaliczne			
	olej rzepakowy za 1 l	margaryny do smarowania pieczywa za 1 kg	masło w op. 200 g ^a	smalec w op. 250 g	olej rzepakowy za 1 l	margaryny do smarowania pieczywa w op. 400 g	masło w op. 200 g ^b	smalec w op. 250 g
2017 I-XII	4,97	6,67	22,85	6,00	6,10	9,73	29,15	6,68
2018 I-XII	4,50	6,91	23,89	6,11	6,06	9,40	31,80	6,84
VIII	4,50	6,97	25,72	6,11	6,04	9,55	33,30	6,88
IX	4,53	6,91	26,00	6,13	6,01	9,45	33,15	6,84
X	4,53	6,91	24,80	6,15	6,08	9,40	33,40	6,72
XI	4,51	6,80	24,26	6,18	6,01	9,38	33,00	6,72
XII	4,51	6,85	23,67	6,19	5,95	8,98	32,70	6,72
2019 I	4,24	6,85	22,97	6,19	6,01	9,28	16,20	4,18
II	4,34	6,86	22,12	6,21	6,10	9,30	15,83	4,18
III	4,40	6,88	21,50	6,26	6,24	9,33	15,48	4,08
IV	4,38	6,88	21,26	6,47	6,09	9,38	30,00	6,64
V	4,50	6,85	20,86	6,52	6,16	9,40	29,85	6,72
VI	4,47	6,97	20,38	6,52	6,28	9,33	29,05	6,80
VII	4,44	6,87	20,07	6,50	6,32	9,30	28,70	6,76
VIII	4,47	6,92	19,88	6,54	6,27	9,25	28,40	6,84
Zmiany w %								
<u>VIII 2019</u> <u>VII 2019</u>	0,7	0,7	-0,9	0,6	-0,8	-0,5	-1,0	1,2
<u>VIII 2019</u> <u>VIII 2018</u>	-0,7	-0,7	-22,7	7,0	3,8	-3,1	-14,7	-0,6
<u>VIII 2019</u> <u>XII 2018</u>	-0,9	1,0	-16,0	5,7	5,4	3,1	-13,1	1,8

^a masło świeże o zawartości tłuszczu nie przekraczającej 85% masy, ^b masło świeże o zawartości tłuszczu 82,0-82,5% masy
 Źródło: Opracowanie IERiGŻ-PIB na podstawie danych GUS.

Źródło: Opracowanie IERiGŻ-PIB na podstawie danych Oil World, MRiRW i GUS.

Po tygodniach upałów i suchej pogody na przeważającym obszarze północnej Europy, na przełomie września i października wystąpiły intensywne opady deszczu zatrzymując zbiory. Deszcz nie doprowadzi do dużego wzrostu roślin, ponieważ większość roślin została wypalona, ale powinien zmiękczyć glebę i ułatwić wykopki.

Stosunkowo suchy rok spowodował straty w plonach, w szczególności w Belgii i Niemczech. Wprawdzie plony ziemniaków w Belgii są o ponad 10% wyższe niż w ubiegłym roku, ale o 12% niższe niż średnia długoterminowa. Przy założeniu średniej wydajności ziemniaków w Belgii wynoszącej 44 t/ha, kraj ten wyprodukował 4,75 mln t ziemniaków konsumpcyjnych z rekordowych 97,4 tys. ha. To o 36% więcej niż w ubiegłym roku, ale o 0,36 mln t, czyli o 7,0% mniej niż w 2017 r. Według szacunków organizacji przetwórczej Belgapom w Belgii w minionym sezonie przetworzono 5,1 mln t ziemniaków. Import wyniósł 2,7 mln t ziemniaków, o 25% więcej niż w poprzednich 12 miesiącach. Ponad 55% całości pochodziło z sąsiedniej Francji. W bieżącym sezonie popyt na import może nie być tak silny, ale nadal będzie znaczący.

Według Niemieckiego Ministerstwa Rolnictwa zbiory ziemniaków w tym kraju wynoszą 10,4 mln t, natomiast AMI (Agrarmarkt Informations-Gesellschaft mbH) szacuje je na 10,7 mln t, wobec 8,76 mln ton w 2018 r. Ceny ziemniaków do przetwórstwa spożywczego na frytki i chipsy w końcu września wynosiły od 100 do 140 EUR/t wobec 230-260 EUR/t w analogicznym okresie poprzedniego roku.

We Francji wyższe ceny i upały w sierpniu i wrześniu doprowadziły do znacznego spadku sprzedaży detalicznej ziemniaków. W konsekwencji również nieznacznie obniżyły się ceny. Na rynku francuskim ceny ziemniaków jadalnych oferowanych na rynek wewnętrzny, najbardziej popularnych, tańszych odmian, w zależności od wielkości bulw i wielkości opakowania, w pierwszych dniach października kosztowały od 280 do 360 EUR/t i były o 5-10% tańsze niż przed miesiącem. W odniesieniu do analogicznego okresu 2018 r., był to spadek o ok. 15%. Ceny ziemniaków typu premium (odmiany Agata, Charlotta i Various) w opakowaniach 2,5 i 12,5 kg również potaniały o kilka procent w ciągu miesiąca do 630-720 EUR/t, podczas gdy w roku poprzednim ich ceny kształtowały się w przedziale 720-750 EUR/t. Ceny ziemniaków jadalnych z przeznaczeniem na eksport, w zależności od odmiany i wielkości opakowania, wynosiły od 230 do 320 EUR/t.

Holenderskie ceny ziemniaków przetwórczych wzrosły w końcu września średnio do 118 EUR/t, co stanowi jednak zaledwie 1/3 ceny z analogicznego okresu ubiegłego roku.

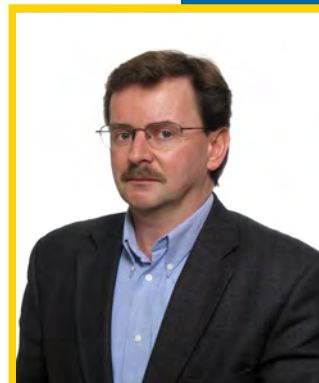
Zwiększona produkcja w Hiszpanii i Portugalii również doprowadziła do spadku cen. W końcu września średni poziom cen ziemniaków na poziomie producenta w Hiszpanii wynosił 194 EUR/t, a w Portugalii oscylował ok. 200 EUR/t i były to poziomy o blisko 50% niższe niż przed rokiem

Według wstępnych szacunków GUS areal uprawy ziemniaków w Polsce w 2019 r. jest o ok. 4% większy od ubiegłorocznego i wynosi ok. 310 tys. ha. Ocenia się, że plony ziemniaków w bieżącym roku wyniosą 215 dt/ha i będą niższe o ok. 14% od ubiegłorocznych. Zbiory ziemniaków szacuje się na ok. 6,7 mln t, tj. o 11% mniej od zbiorów w 2018 r.

Geny ziemniaków w Polsce w bieżącym sezonie utrzymują się na rekordowo wysokim, jak na ten okres, poziomie, ale na rynku rośnie presja na ich spadek. Rynek dyskontuje bardzo słabe zbiory ziemniaków w Polsce z powodu suszy i jednocześnie napływające z Europy Zachodniej informacje o relatywnie dobrych zbiorach, zwłaszcza w odniesieniu do bardzo niekorzystnego pod tym względem 2018 r. Na rynku dominują ziemniaki o drobnych bulwach poniżej 50 mm. Producenci, którzy dysponują ziemniakami dobrej jakości, o większym kalibrze utrzymują bardzo wysokie ceny w swoich ofertach. Tak wysoki poziom cen może spowodować spadek popytu, gdyż konsumenci byli skłonni płacić bardzo wysoką cenę za ziemniaki wczesne, które są zwykle drogie w miesiącach letnich, ale po głównym zbiorze mogą nie zaakceptować tak drogiej oferty za ziemniaki, często nie najlepszej jakości. Ponadto, przy tak wysokim poziomie cen ziemniaków na rynku krajowym z każdym tygodniem będzie rosła presja tańszych ziemniaków z importu, który w bieżącym sezonie będzie znacząco wyższy niż w ostatnich kilku latach. Będzie też coraz większa krajowa podaż ziemniaków, gdyż z powodu utrzymujących się wysokich cen i przewidywanego przez część obserwatorów rynku ich spadku w następnych miesiącach oraz nienajlepszej jakości bulw (skutkującej kłopotami w ich przechowywaniu), część producentów może zintensyfikować sprzedaż w okresie jesieni.

Obecnie ziemniaki w dużym hurcie w Polsce są najczęściej oferowane w cenach z przedziału 1,10-1,30 zł/kg. Średni poziom cen na rynkach hurtowych ziemniaków w pierwszym tygodniu października wyniósł 1,59 zł/kg, wobec 0,78 zł/kg w analogicznym okresie poprzedniego roku. Krajowe ziemniaki na przełomie września i października w Broniszach osiągały cenę 1,33-1,50 zł/kg, Łodzi 1,20-1,67 zł/kg, w Poznaniu 1,67-1,80 zł/kg, w Bydgoszczy 1,66 zł/kg, w Rzeszowie 1,60-2,00 zł/kg, w Lublinie 1,80-2,00 zł/kg i we Wrocławiu 1,30-1,40 zł/kg.

W najbliższych tygodniach rynek ziemniaków w Polsce będzie pod presją podaży ziemniaków z nowych zbiorów i rosnącego importu, co może skutkować dalszym spadkiem cen, które w pierwszej połowie sezonu pozostaną jednak 2-krotnie wyższe niż przed rokiem.

**Wiesław
Dzwonkowski**

Tab. 1. Skup ziemniaków i produkcja skrobi ziemniaczanej (tony)

Wyszczególnienie	Skup ziemniaków				Produkcja skrobi ziemniaczanej			
	2016	2017	2018	2019	2016	2017	2018	2019
I	62 500	63 700	75 700	64 600	221	1 230	2 630	174
II	69 800	60 600	59 300	62 100	274	185	101	54
III	69 500	76 600	69 300	70 300	248	267	110	28
IV	71 800	62 100	69 000	53 500	143	198	136	163
V	45 500	28 000	52 400	44 200	168	117	127	74
VI	58 800	54 100	52 600	50 000	233	154	127	104
VII	48 700	44 000	50 500	33 100	52	182	183	
VIII	138 800	130 100	139 200	92 200	10 030	13 946	10 514	
IX	349 800	332 800	346 400		48 727	48 502	50 926	
X	356 000	350 700	411 300		55 531	52 185	55 371	
XI	321 200	326 600	246 100		51 152	50 369	40 017	
XII	178 900	185 200	95 400		23 291	26 495	8 028	
RAZEM	1 771 300	1 714 500	1 667 200	470 000	190 070	193 830	168 270	597

Źródło: Dane GUS.

Tab. 2. Eksport ziemniaków i ich przetworów (tony)

Miesiące	Ziemniaki			Produkty skrobiowe				Przetwory spożywcze		
	wczesne	sadzeniaki	pozostałe	skrobia ziemn.	skrobie pozostałe	syrop skrobiowy	dekstryny	frytki	chipsy	susze
2015 I-XII	1 201	1 666	13 656	82 505	14 331	42 007	9 990	159 341	37 518	20 829
2016 I-XII	2 804	1 065	22 815	104 854	18 857	53 935	10 449	168 016	38 838	20 093
2017 I-XII	4 100	3 179	28 605	140 173	37 446	74 377	12 101	191 585	52 071	18 346
2018 I-XII	2 687	4 835	29 368	133 324	47 112	72 247	12 249	199 248	60 918	13 862
2018 I	297	682	1 168	13 019	3 744	7 896	1 025	15 425	4 692	1 204
II	283	466	1 626	11 446	3 530	5 757	1 092	13 812	5 085	829
III	306	461	3 810	10 174	3 746	5 849	1 102	14 431	5 612	977
IV	277	844	2 745	9 012	3 633	6 358	1 019	15 083	5 223	840
V	613	152	2 792	8 423	4 144	6 056	787	17 451	5 537	1004
VI	152	1 156	557	8 953	3 519	6 062	961	19 793	5 519	995
VII	99	181	424	9 846	4 501	5 700	841	19 521	6 146	809
VIII	543	-	1 405	9 058	4 056	6 205	1 134	22 002	5 259	979
IX	28	11	1 956	10 457	4 026	5 558	1 069	17 895	4 568	1 283
X	20	41	3 893	15 535	4 282	6 854	995	15 104	5 124	1 679
XI	28	2	4 141	15 404	4 046	5 299	1 140	14 844	4 803	1 785
XII	42	397	4 851	11 995	3 886	4 651	1 083	13 886	3 352	1 478
2019 I	317	-	5 270	11 698	4 280	4 383	827	14 362	4 511	1 596
II	278	206	3 716	11 306	3 881	3 754	853	14 560	4 022	1 918
III	1 021	415	2 336	9 592	4 530	5 891	904	16 257	4 954	1 228
IV	506	1 241	2 349	9 878	3 754	7 348	1 172	16 410	4 987	1 249
V	731	20	1 080	7 568	3 107	5 215	914	17 592	2 237	1 792
VI	1292	35	788	6 052	3 672	7 077	828	18 621	2 567	1 121
VII	188	-	386	7 211	6 454	6 347	901	20 193	3 517	946

Źródło: Opracowanie IERiGŻ-PIB na podstawie danych CIHZ, MF, MRiRW i GUS.

Tab. 3. Import ziemniaków i ich przetworów (tony)

Miesiące	Ziemniaki			Produkty skrobiowe				Przetwory spożywcze		
	wczesne	sadzeniaki	pozostałe	skrobia ziemn.	skrobie pozostałe	syrop skrobiowy	dekstryny	frytki	chipsy	susze
2015 I-XII	28 911	14 272	103 270	14 882	155 473	182 899	78 359	56 782	7 302	11 271
2016 I-XII	39 746	21 440	90 084	13 714	151 354	201 447	79 793	74 705	8 390	16 237
2017 I-XII	44 197	14 813	58 019	15 861	140 317	197 696	87 721	91 014	14 151	20 491
2018 I-XII	37 084	19 487	90 776	16 123	116 651	175 170	100 441	104 733	16 170	9 275
2018 I	500	548	8 099	1 513	9 594	12 692	7 997	7 301	1 941	1 585
II	793	662	4 107	1 427	9 578	14 146	7 835	7 579	1 630	1 778
III	2 988	2 727	10 644	1 579	9 793	14 668	8 778	8 280	1 483	1 607
IV	9 873	11 916	13 778	1 330	7 425	13 155	7 452	8 318	1 742	1 232
V	21 389	2 254	23 775	1 092	12 153	14 159	8 107	8 319	1 172	265
VI	1 111	0	15 052	1 400	9 555	16 947	8 350	12 163	1 502	141
VII	103	4	7 351	1 602	10 907	17 375	10 313	8 317	1 445	288
VIII	13	-	315	1 234	10 066	15 919	8 096	10 129	1 335	464
IX	29	-	1 796	1 453	8 233	12 359	8 181	9 298	1 256	578
X	53	-	903	1 719	10 346	15 967	8 385	8 689	686	579
XI	69	319	1 823	957	9 271	13 047	8 406	8 613	1 052	474
XII	163	1 057	3 131	817	9 712	14 735	8 541	6 729	927	285
2019 I	345	601	3 461	998	9 222	15 009	9 551	6 756	1 249	1 682
II	842	1 143	8 896	916	8 534	13 195	7 605	8 849	838	2 615
III	2 146	5 009	10 081	703	9 486	15 685	8 568	10 625	820	2 239
IV	8 774	7 833	19 731	1 097	9 021	14 451	7 855	10 083	755	2 102
V	22 818	1 367	26 647	877	11 004	15 360	8 177	12 862	347	2 359
VI	4 127	-	15 477	1 187	8 353	14 868	6 674	8 962	1 502	2 422
VII	915	-	12 675	1 396	7 660	15 007	10 377	10 683	1 970	435

Źródło: Opracowanie IERiGŻ-PIB na podstawie danych CIHZ, MF, MRiRW i GUS.

Tab. 4. Ceny oraz relacje cen ziemniaków i ich przetworów

Wyszczególnienie	Rodzaj Ceny zł/dt	VIII 2018 zł/dt	VI 2019 zł/dt	VII 2019 zł/dt	VIII 2019 zł/dt	Wskaźnik zmian cen	
						roczny %	miesięcz. %
Ziemniaki	skupu	39,2	97,3	108,8	67,8	173,0	62,3
	targowiskowa	106,2	199,8	203,5	233,4	219,8	114,7
	detaliczna (zł/kg)	1,38	3,33	3,02	2,85	206,5	94,4
	importowa	73,6	152,3	107,7	.	146,3	70,7
	eksportowa	164,5	227,3	225,3	.	136,9	99,1
Relacje cen	skup / targowisko	0,37	0,49	0,53	0,29	78,7	54,3
	targowisko / detal	0,77	0,60	0,67	0,82	106,4	121,5
	skup / detal	0,28	0,29	0,36	0,24	83,7	66,0
Skrobia ziemniaczana	zbytu (zł/kg)	2,57	3,52	3,52	3,62	140,9	102,8
	detaliczna (zł/kg)	4,96	5,90	5,97	5,99	120,8	100,3
Frytki	detaliczna (zł/kg)	8,46	8,64	8,76	8,70	102,8	99,3
Chipsy	detaliczna (zł/kg)	35,10	35,60	35,60	36,00	102,6	101,1
Kopytka	detaliczna (zł/kg)	10,50	11,00	11,02	11,10	105,7	100,7

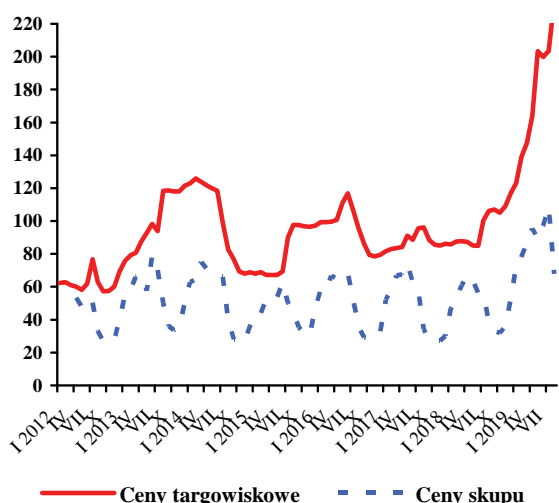
Źródło: Dane GUS.

Tab. 5. Ceny ziemiaków na targowiskach

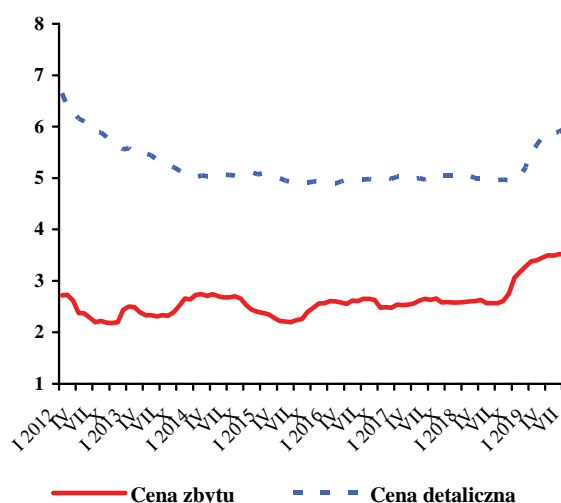
Wyszczególnienie		2018		2019		wsk. zmian cen	
		lipiec	czerwiec	lipiec	sierpień	roczny	miesięczny
		zł/dt	zł/dt	zł/dt	zł/dt	%	%
1	Dolnośląskie	122,7	.	.	247,1	201,3	.
2	Kujawsko-pomorskie	111,7	212,5	20,56	242,1	216,7	113,9
3	Lubelskie	114,1	180,0	199,0	252,7	221,6	140,4
4	Lubuskie	132,1	.	250,0	.	.	.
5	Łódzkie	89,1	242,6	176,3	248,2	278,7	102,3
6	Małopolskie	101,4	177,4	211,6	216,4	213,4	122,0
7	Mazowieckie	104,8	193,1	178,7	212,7	202,9	110,2
8	Opolskie	.	.	205,0	257,5	.	.
9	Podkarpackie	105,6	160,8	195,8	227,5	215,5	141,5
10	Podlaskie	132,9	.	183,0	263,3	198,1	.
11	Pomorskie	118,3	237,3	235,7	226,1	191,1	95,3
12	Śląskie	104,4	246,0	209,6	240,7	230,6	97,9
13	Świętokrzyskie	82,0	202,0	190,6	230,0	280,4	113,9
14	Warmińsko-mazurskie	.	200,0	221,7	.	.	.
15	Wielkopolskie	98,6	216,1	217,2	231,8	235,2	107,3
16	Zachodniopomorskie	.	196,3	201,1	.	.	.
maksimum		132,9	246,0	250,0	263,3	X	
minimum		82,0	160,8	176,3	212,7		
różnica w %		62,0	53,0	41,8	23,8		

Źródło: Dane GUS.

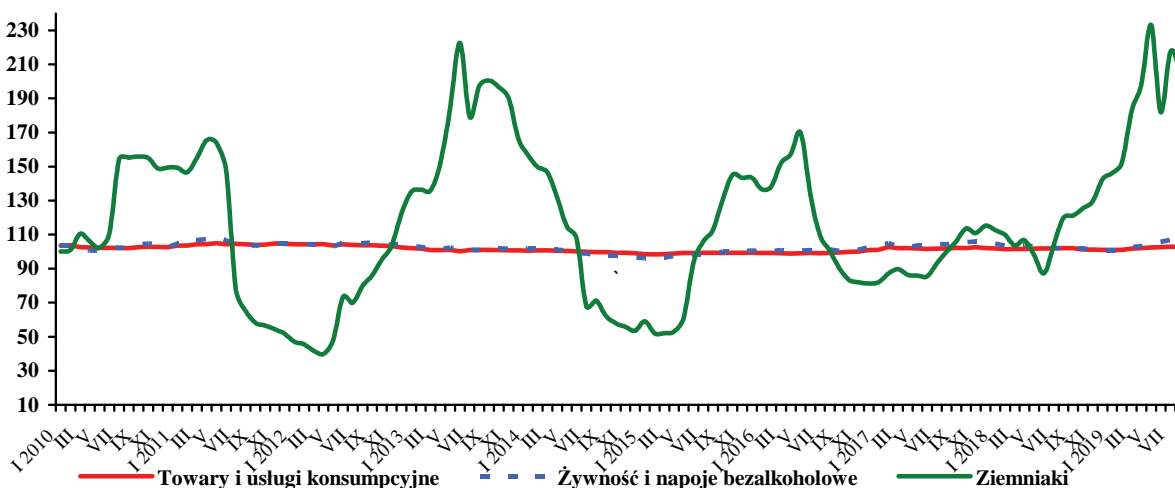
Rys. 1. Ceny ziemiaków (w zł/dt)

Rys. 2. Ceny mączki ziemniaczanej (w zł/kg)

Rys. 3. Dynamika cen detalicznych (analogiczny miesiąc poprzedniego roku = 100)

Źródło: Dane GUS.

We wrześniu 2019 r., w porównaniu z sierpniem br., w skupie z przeznaczeniem do konsumpcji bezpośredniej obniżyły się ceny skupu pietruszki (o 52%), marchwi (o 36%), cebuli w spółdzielniach ogrodniczych (o 32%), buraków ćwikłowych (o 27%), kalafiorów gruntowych (o 24%), cebuli na targowiskach (o 13%) i pomidorów szklarniowych (o 5%). Wzrosły ceny skupu ogórków do kwaszenia (o 5%) i pieczarek (o 2%). W tym samym miesiącu w zakładach przetwórczych wzrosły ceny skupu cebuli obieranej (o 9%) i pomidorów do mrożenia (o 8%). Obniżyły się ceny skupu fasoli szparagowej (o 26%), marchwi na kostkę (o 14%), kalafiorów różyczkowanych (o 13%), pomidorów do tłoczenia (o 3%) i brokułów różyczkowanych (o 1%).

We wrześniu 2019 r., porównaniu z sierpniem br. w handlu hurtowym obniżyły się ceny pomidorów gruntowych (o 34%), cebuli (o 21%), buraków ćwikłowych (o 18%), kalafiorów gruntowych (o 29%). Wzrosły ceny hurtowe kapusty białej (o 41%), marchwi (o 30%), pomidorów spod osłon (o 8%) i ogórków gruntowych (o 6%).

We wrześniu 2019 r., w porównaniu z wrześniem 2018 r., w skupie do konsumpcji bezpośredniej wzrosły ceny skupu cebuli na targowiskach (o 45%), buraków ćwikłowych (o 26%), pieczarek (o 13%), cebuli w spółdzielniach ogrodniczych (o 7%) i kapusty białej (o 6%). Obniżyły się ceny skupu marchwi (o 22%), kalafiorów gruntowych (o 11%) i pietruszki (o 5%). W zakładach przetwórczych i chłodniach we wrześniu 2019 r., w porównaniu z analogicznym miesiącem 2018 r., wzrosły ceny ogórków do konserwowania (o 16%), cebuli obieranej (o 12%), pomidorów do mrożenia (o 9%), fasoli szparagowej (o 6%) i kalafiorów różyczkowanych (o 3%). Obniżyły się natomiast ceny pomidorów do tłoczenia (o 3%) i brokułów różyczkowanych (o 1%). Stabilne były ceny skupu marchwi na kostkę. W handlu hurtowym, w analizowanym okresie, wzrosły ceny kapusty białej (o 72%), buraków ćwikłowych (o 56%), pomidorów gruntowych (o 42%), cebuli (o 35%), marchwi (o 34%), pomidorów spod osłon (o 6%), a obniżyły się ceny ogórków spod osłon (o 17%) i ogórków gruntowych (o 1%).

W sierpniu 2019 r., w porównaniu z lipcem 2019 r., wzrosły ceny detaliczne: kapusty białej (o 8%), kalafiorów i selerów (po 7%), pomidorów (o 5%) i pieczarek (o 2%). Obniżyły się natomiast ceny papryki (o 43%), buraków ćwikłowych i marchwi (po 16%), cebuli (o 15%) oraz ogórków gruntowych i porów (po 2%). W relacji do cen detalicznych z sierpnia 2018 r. wzrosły ceny pomidorów (o 60%), cebuli (o 52%), kapusty białej (o 48%), papryki (o 40%), buraków ćwikłowych (o 39%), selerów i porów (po 36%), ogórków gruntowych (o 24%), pieczarek (o 9%) oraz marchwi (o 8%).

W lipcu 2019 r., w porównaniu z lipcem 2018 r., w średnich i dużych zakładach przetwórczych obniżyła się produkcja konserw warzywnych (o 36%), warzyw

Paweł Kraciński

Tomasz Smoleński

mrożonych (o 23%) i marynat (o 19%), a wzrosła produkcja soku pomidorowego (o 136%).

Eksport warzyw świeżych w lipcu 2019 r. wyniósł 37,0 tys. t, a jego wartość 30,4 mln EUR. W porównaniu z lipcem 2018 r. wolumen sprzedanych warzyw świeżych obniżył się o 23%, a jego wartość wzrosła o 4%. Do spadku wolumenu eksportu przyczyniło się zmniejszenie sprzedaży marchwi (o 59%), kalafiorów (o 44%), ogórków (o 38%), pomidorów (o 28%), cebuli (o 19%) i kapusty (o 26%). W tym samym czasie wyeksportowano 30,4 tys. t przetworów warzywnych o wartości 44,6 mln EUR. W porównaniu z lipcem 2018 r. wolumen eksportu przetworów warzywnych obniżył się o 10%, a jego wartość wzrosła o 4%. Wolumen eksportu marynat obniżył się o 21%, suszy o 16%, mrożonek o 10% oraz pieczarek i ich przetworów o 9%.

W lipcu 2019 r. zaimportowano 42,1 tys. t warzyw świeżych, tj. o 73% więcej niż w lipcu 2018 r. Wartość ich importu wyniosła 36,3 mln EUR, tj. o 100% więcej niż w lipcu 2018 r. Wzrost wolumenu importu spowodowany był zwiększeniem przywozu kapusty (16-krotnie), cebuli (o 113%), ogórków (o 75%), papryki (o 35%), marchwi (o 33%), czosnku (o 23%) i pomidorów (o 17%). Wolumen importu przetworów warzywnych wyniósł 24,6 tys. t, tj. o 28% więcej niż w lipcu 2018 r. Wartość importu przetworów warzywnych wyniosła 24,8 mln EUR i wzrosła o 19% w porównaniu z lipcem 2018 r. Zwiększył się import suszy (o 64%), marynat (o 35%), koncentratu pomidorowego (o 29%), konserw (o 27%), w tym kukurydzy konserwowej (o 30%) i mrożonek (o 11%). W lipcu 2019 r. dodatnie saldo w handlu warzywami i ich przetworami wyniosło 13,9 mln EUR wobec dodatniego (33,1 mln EUR) w lipcu 2018 r. W okresie styczeń-lipiec br. ujemne saldo w handlu osiągnęło poziom 187,2 mln EUR. Deficyt w handlu był wyższy niż w analogicznym okresie 2018 r. o 61,4 mln EUR.

Tab. 1. Średnie miesięczne ceny skupu warzyw przeznaczonych do konsumpcji bezpośredniej (zł/kg)

Miesiące	Cebula ^a	Cebula ^b	Kapusta biała	Marchew	Buraki ćwikłowe	Ogórki do konserwowania	Ogórki do kwaszenia	Pietruszka	Pomidory szklarniowe	Kalafiori gruntowe (szt.)	Pieczarki
2018 IX	1,13	2,07	0,88	1,25	0,72	2,04	-	5,00	2,98	2,69	5,21
X	1,31	2,03	0,79	1,24	0,69	-	-	4,97	4,08	2,72	5,29
XI	1,64	2,19	0,97	1,30	0,72	-	-	5,70	3,95	2,34	5,56
XII	1,78	2,37	1,04	1,39	0,72	-	-	5,75	-	-	5,58
2018 I-XII	1,05	1,96	0,66	1,46	0,78	2,14	1,54	5,37	3,59	2,37	5,06
2019 I	1,86	2,45	1,24	1,47	0,76	-	-	6,27	-	-	5,48
II	2,03	2,58	1,85	1,50	0,81	-	-	6,81	-	-	5,34
III	2,23	2,74	1,89	1,50	0,78	-	-	7,70	-	-	5,51
IV	2,45	2,85	2,29	1,45	0,82	-	-	8,11	-	-	5,52
V	2,89	3,34	4,22	1,78	1,21	-	-	9,45	-	-	5,40
VI	3,38	4,07	2,53 ^c	1,86	2,18	-	-	11,73	3,59	-	5,42
VII	2,94	3,99	2,74 ^c	1,78	2,03	-	-	13,49	3,94	3,07	5,52
VIII	1,77	3,45	3,52 ^c	1,51	1,24	2,76	1,88	9,60	3,36	3,17	5,78
IX	1,21	3,01	0,93	0,97	0,91	-	1,98	4,58	3,18	2,40	5,88
Wskaźnik zmian w %											
<u>IX 2019</u> <u>VIII 2019</u>	68	87	x	64	73	x	105	48	95	76	102
<u>IX 2019</u> <u>IX 2018</u>	107	145	106	78	126	x	x	95	107	89	113

^a z notowań spółdzielni ogrodniczych, ^b cena targowiskowa z notowań ZSRIR MRiRW, ^c za główkę

Źródło: Notowania Zakładu Ekonomiki Ogrodnictwa IERiGŻ-PIB ze spółdzielni ogrodniczych.

Tab. 2. Średnie miesięczne ceny skupu warzyw kierowanych do przetwórstwa (zł/kg, loco zakład)

Miesiące	Cebula obierana	Kapusta biała	Marchew na kostkę	Buraki	Groszek zielony	Fasola szparagowa	Brokuly różyczk.	Kalafiori różyczk.	Ogórki do konserw.	Pomidory do mrożenia	Pomidory do tłoczenia
2018 IX	1,42	0,38	0,30	0,29	-	0,80	1,96	1,22	-	0,59	0,38
X	1,64	0,40	0,27	0,30	-	-	1,98	1,27	-	0,64	-
XI	1,98	0,43	0,28	0,32	-	-	2,13	1,41	-	-	-
XII	2,19	0,45	0,30	0,35	-	-	-	-	-	-	-
2018 I-XII	1,25	0,38	0,27	0,29	1,11	0,80	2,00	1,34	2,23	0,61	0,37
2019 I	2,46	0,50	0,34	0,36	-	-	-	-	-	-	-
II	2,65	-	-	0,37	-	-	-	-	-	-	-
III	2,63	-	0,55	0,36	-	-	-	-	-	-	-
IV	2,70	-	0,60	0,37	-	-	-	-	-	-	-
V	2,77	-	-	0,37	-	-	-	-	-	-	-
VI	2,90	-	-	-	1,15	-	1,95	-	2,20	-	-
VII	-	-	-	-	1,30	0,83	1,95	-	2,58	-	-
VIII	1,46	-	0,35	-	-	1,15	1,97	1,45	2,82	0,63	0,38
IX	1,59	-	0,30	-	-	0,85	1,95	1,26	-	0,68	0,37
Wskaźnik zmian w %											
<u>IX 2019</u> <u>VIII 2019</u>	109	x	86	x	x	74	99	87	x	108	97
<u>IX 2019</u> <u>IX 2018</u>	112	x	100	x	x	106	99	103	x	116	97

Źródło: Notowania Zakładu Ekonomiki Ogrodnictwa IERiGŻ-PIB z zakładów przetwórczych.

Tab. 3. Produkcja wybranych przetworów warzywnych w firmach średnich i dużych (tony)

Miesiące	Sok pomidorowy	Warzywa mrożone	Konserwy warzywne ^a	Marynaty
2018 VI	2 973	35 129	29 462	2 080
VII	3 658	47 775	30 906	7 309
VIII	4 852	63 809	36 739	7 017
IX	4 708	69 522	38 652	4 035
X	3 839	79 464	34 628	2 603
XI	4 305	63 221	35 443	2 576
XII	2 790	29 898	23 272	2 070
2018 I-XII	44 691	589 889	344 941	39 402
2019 I	3 480	33 120	24 265	2 808
II	3 701	31 688	21 929	1 855
III	4 323	31 927	25 059	2 568
IV	4 558	23 154	20 743	1 645
V	3 804	24 578	20 863	1 493
VI	4 044	31 381	19 812	1 749
VII	4 127	36 610	20 045	5 901
Wskaźnik zmian w %				
$\frac{\text{VII 2019}}{\text{VII 2018}}$	113	77	65	81

^aw tym: przecier pomidorowy i pasta oraz warzywa i mieszanki warzywne zamrożone, gotowane lub nie, zakonserwowane octem lub kwasem octowym

Źródło: Dane GUS.

Tab. 4. Eksport wybranych warzyw i ich przetworów

Wyszczególnienie	2018												2019							VII 2019 VII 2018 (%)
	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	I-XII	I	II	III	IV	V	VI	VII					
Warzywa ogółem	51348	48144	55651	54880	48915	40715	32962	512864	34901	32110	35294	29312	32043	35407	37005	77				
Cebula	12334	9268	10800	14509	15292	14354	13748	161858	13429	14160	14111	9968	7900	6155	7478	81				
Kapusta	2245	1896	3185	3322	4321	3682	4185	41140	3881	2474	3111	1496	838	1366	1410	74				
Marchew	1131	2220	2260	1838	1765	1609	1801	24533	2678	1768	2191	2348	1979	1066	903	41				
Ogórki	2833	4221	3499	1557	835	555	842	17890	596	542	938	1729	1548	2054	2625	62				
Pomidory	18406	15323	17082	12551	8942	3616	526	91704	442	725	475	3601	10243	12664	10965	72				
Kalafior	4673	3515	2479	2684	2390	2431	101	20167	382	394	585	521	696	2715	1980	56				
Przetwory ogółem	56997	53943	55737	58474	69987	65776	50675	727658	64238	60042	62352	57643	46886	43386	48772	90				
Susze	2187	2242	2154	2258	2110	2631	1730	26646	2193	2308	2101	2241	1982	1608	1888	84				
Marynaty	3991	3985	4586	3971	5706	5578	4178	53315	4456	3956	4716	4546	4042	3423	3130	79				
Konserwy	4784	3914	4887	5687	6317	6752	5925	66480	6196	5536	6353	5775	4730	3965	4289	110				
-kapusta kwasz.	806	670	700	884	1115	1241	1162	11485	1113	1085	1107	1202	798	591	409	61				
Mrożonki	36076	34937	36619	39135	47812	42872	31818	479491	41939	39122	38821	34792	26477	26125	31377	90				
Pieczarki																				
i ich przetwory	25289	25261	24810	25190	28744	29331	26358	328676	28324	24720	28218	26041	24412	22450	23045	91				
Warzywa ogółem	30002	29217	33120	41176	31699	24165	19993	297139	21737	22464	24627	24269	27322	27870	30413	104				
Cebula	4721	4287	5183	6923	8274	9662	8809	73729	9251	10340	10357	7524	6788	5571	5732	134				
Kapusta	862	594	1136	1144	1341	1281	1553	12089	1758	1376	1723	1206	733	722	755	127				
Marchew	669	939	838	680	671	640	985	9701	1316	1002	934	1231	1171	601	473	50				
Ogórki	1780	2450	2184	1315	1082	797	917	14807	730	839	1305	1575	1363	1377	2289	93				
Pomidory	11045	9824	9461	13611	8907	3338	773	69594	544	756	603	3919	8074	8991	10137	103				
Kalafior	2901	2455	1758	2333	1813	1493	112	14333	419	404	556	580	643	1908	1903	78				
Przetwory ogółem	47158	42987	45407	46034	56574	55507	44530	585785	55885	53574	54883	51801	43734	39512	44566	104				
Susze	5046	4945	5148	4970	5253	6244	4370	62327	5767	6023	5797	5512	5166	3924	4822	98				
Marynaty	3599	3647	4153	3714	5296	5282	4035	50003	4175	3899	4442	4508	4159	3262	3047	84				
Konserwy	5442	4738	5477	6080	6977	6790	6478	73771	7011	6646	7541	6831	5819	4975	5687	120				
-kapusta kwasz.	583	481	484	633	811	934	839	8147	844	873	857	992	679	491	365	76				
Mrożonki	22030	20160	22530	23627	30500	28818	22233	290970	28841	27100	26692	24288	18696	18332	21948	109				
Pieczarki																				
i ich przetwory	35784	36544	36366	37748	42513	44249	41312	479279	43955	38757	43340	41789	39449	36021	37806	103				

Źródło: Opracowanie IERiGŻ-PIB na podstawie danych MF.

Tab. 5. Import wybranych warzyw i ich przetworów

	2018												2019							VII 2019 VII 2018 (%)
	Wyszczególnienie												2019							
	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	I-XII	I	II	III	IV	V	VI	VII					
Warzywa ogółem	41712	24350	11 768	13006	30826	54333	72248	613478	83335	97027	99634	97074	76698	48635	42092	173				
Cebula	7792	6346	1 571	4015	6657	10278	11184	65948	11968	25045	15365	17292	16566	11700	13522	213				
Kapusta	240	111	47	156	8	407	493	14412	1097	2008	2626	6442	2582	928	1829	1 645				
Marchew	11124	2702	187	299	309	1479	3271	49138	4725	5407	5990	8863	11758	10962	3604	133				
Ogórki	746	1939	1 845	1849	5523	8990	8723	61548	10714	8098	7499	2862	1644	2767	3393	175				
Pomidory	8104	5406	3 866	2891	5363	9879	19450	155337	21892	20775	22121	17504	14034	5913	6343	117				
Papryka	5521	3335	756	547	3543	6158	7046	69682	8483	8222	9537	9320	8089	4620	4491	135				
Czosnek	605	865	583	649	686	839	965	9797	799	804	842	2443	673	422	1061	123				
Przetwory ogółem	22875	19318	22 431	22638	27080	28254	26477	297970	27017	30470	29743	29371	28374	23308	24646	128				
Mrożonki	4669	3923	4 652	5496	6154	5080	4909	60661	7289	6784	6216	6757	7116	4867	4347	111				
Susze	1098	837	1 359	961	1255	1641	1181	14621	1739	1712	1275	1844	2588	1438	1370	164				
Marynaty	1500	1138	1 389	1403	1660	2254	1484	20216	1427	1399	1752	2045	1725	1416	1536	135				
Konserwy	3775	3474	4 137	4398	5736	6628	7139	57159	5004	6236	7445	5392	4486	4016	4420	127				
-kukurydza konserw.	1239	911	1 261	1995	1430	2136	2516	17858	780	1632	2207	1340	563	1058	1181	130				
Koncentrat pomid.	6626	6299	7 121	5624	7359	7856	6705	87866	6694	9126	7451	7309	6373	6578	8097	129				
Warzywa ogółem	35344	18171	11 417	13585	32675	55577	73107	625124	88877	93646	99296	90292	72103	40403	36253	200				
Cebula	1391	1180	635	1385	1779	2734	2971	17459	3137	6825	6250	6074	7830	4899	3954	335				
Kapusta	71	29	24	42	6	73	83	5860	320	762	1315	4491	1342	364	523	1 799				
Marchew	5743	1350	227	347	332	679	1441	23460	1985	2686	2883	4007	5145	4164	1432	106				
Ogórki	558	1108	1 004	1055	4878	10082	8308	62882	9813	9045	7981	2805	1108	1196	1949	176				
Pomidory	8292	4093	3 454	4739	9700	14465	25809	204738	30655	28325	29964	25424	17713	6881	8237	201				
Papryka	10140	5075	853	814	4327	7846	9872	101099	12154	13014	15032	14100	16541	10400	9594	189				
Czosnek	728	975	916	827	819	1084	1190	12667	1183	1059	1234	2327	1121	711	1368	140				
Przetwory ogółem	22630	20863	22 085	22173	26859	27498	25712	294281	26908	29448	28538	28833	27477	22955	24813	119				
Mrożonki	3418	3010	2 916	3900	4579	3604	3487	44124	5061	4999	4354	4813	5193	3690	3413	113				
Susze	2527	2239	3 217	2268	3047	3582	2657	36021	4216	3737	3151	4409	4403	3092	2943	131				
Marynaty	2051	1725	1 358	1632	1931	2391	1735	23412	1506	1594	2094	2519	1882	1610	1883	109				
Konserwy	5189	5813	5 897	5762	7255	8093	9021	75632	7160	7675	8780	6601	5928	5482	6186	106				
-kukurydza konserw.	1167	905	1 210	1979	1408	2108	2462	17599	802	1616	2266	1352	605	1079	1211	134				
Koncentrat pomid.	4865	4633	4 989	4130	5329	5753	4833	63617	4931	7051	5623	5147	4660	4922	5935	128				

Źródło: Opracowanie IERiGŻ-PIB na podstawie danych MF.

Tab. 6. Średnie miesięczne ceny eksportowe wybranych warzyw i ich przetworów (EUR/kg)

Miesiące	Cebula	Kapusta	Marchew	Ogórki	Pomidory	Kalafio	Pieczarki	Ogórki konser.	Kapusta kwaszona	Mrożona fasola
2018 VI	0,38	0,38	0,59	0,63	0,60	0,62	1,42	0,54	0,72	0,85
VII	0,46	0,31	0,42	0,58	0,64	0,70	1,45	0,55	0,72	0,84
VIII	0,48	0,36	0,37	0,62	0,55	0,71	1,47	0,53	0,69	0,85
IX	0,48	0,34	0,37	0,84	1,08	0,87	1,50	0,53	0,72	0,87
X	0,54	0,31	0,38	1,30	1,00	0,76	1,48	0,53	0,73	0,86
XI	0,67	0,35	0,40	1,44	0,92	0,61	1,51	0,56	0,75	0,86
XII	0,64	0,37	0,55	1,09	1,47	1,11	1,57	0,54	0,72	0,88
2018 I-XII	0,46	0,30	0,41	1,07	0,87	0,77	1,46	0,54	0,71	0,85
2019 I	0,69	0,45	0,49	1,23	1,23	1,10	1,55	0,88	0,76	0,57
II	0,73	0,56	0,57	1,55	1,04	1,03	1,57	0,91	0,80	0,53
III	0,73	0,55	0,43	1,39	1,27	0,95	1,54	0,86	0,77	0,57
IV	0,75	0,81	0,52	0,91	1,09	1,11	1,60	0,90	0,83	0,55
V	0,86	0,87	0,59	0,88	0,79	0,92	1,62	0,92	0,85	0,58
VI	0,91	0,53	0,56	0,67	0,71	0,70	1,60	0,93	0,83	0,58
VII	0,77	0,54	0,52	0,87	0,92	0,96	1,64	0,92	0,89	0,63
Wskaźnik zmian w %										
<u>VII 2019</u> <u>VI 2019</u>	85	102	93	130	130	137	103	99	107	109
<u>VII 2019</u> <u>VII 2018</u>	167	174	124	150	144	137	113	167	124	75

Źródło: Opracowanie IERiGŻ-PIB na podstawie danych MF.

Tab. 7. Średnie miesięczne ceny hurtowe warzyw krajowych (zł/kg)

Miesiące	Cebula	Kapusta biała	Marchew	Buraki ćwikłowe	Ogórki gruntowe	Pomidory gruntowe	Ogórki spod osłon	Pomidory spod osłon	Kalafio
2018 III	0,97	0,49	1,40	1,02	-	-	6,02	-	-
IV	0,97	0,52	1,72	1,03	-	-	4,70	7,85	-
V	1,06	0,69	2,26	1,05	-	-	-	4,11	-
VI	1,16	1,04	2,88	1,17	2,47	-	2,31	2,68	-
VII	1,35	1,24	2,07	1,11	2,51	2,43	2,21	2,71	3,31
VIII	1,29	1,02	2,08	1,11	2,54	1,40	3,04	1,95	2,98
IX	1,26	0,98	1,60	1,04	3,00	1,44	3,61	3,87	4,18
X	1,48	1,05	1,58	1,09	-	2,37	5,38	4,27	3,77
XI	1,73	1,24	1,60	0,97	-	-	8,14	4,06	2,78
XII	1,97	1,30	1,64	1,00	-	-	8,84	6,07	-
2018 I-XII	1,25	0,88	1,75	1,04	2,63	1,91	4,92	4,17	3,40
2019 I	2,14	1,62	1,75	1,08	-	-	-	-	-
II	2,37	2,23	1,83	1,16	-	-	-	-	-
III	2,39	2,32	1,87	1,21	-	-	6,77	16,52	-
IV	2,73	3,32	1,95	1,25	-	-	4,59	9,19	-
V	3,69	4,42	2,18	1,77	-	-	3,08	3,87	-
VI	3,77	3,70	2,23	2,16	3,14	-	2,60	3,25	-
VII	2,96	1,65	2,16	1,98	3,55	5,00	2,89	4,52	5,20
VIII	2,14	1,20	1,65	1,61	2,79	3,08	2,78	3,77	4,54
IX	1,70	1,69	2,14	1,32	2,96	2,04	2,99	4,09	3,21
Wskaźnik zmian w %									
<u>IX 2019</u> <u>VIII 2019</u>	79	141	130	82	106	66	108	108	71
<u>IX 2019</u> <u>IX 2018</u>	135	172	134	156	99	142	83	106	77

^a ceny za sztukę

Źródło: Notowania ZSIR MRiRW i dane Zakładu Ekonomiki Ogrodnictwa IERiGŻ-PIB.

Tab. 8. Średnie miesięczne ceny zbytu przetworów warzywnych (zł/kg)

Miesiące	Ogórki konserwowe ^a	Koncentrat pomidorowy 30%	Fasola szparagowa mrożona	Kalafioły mrożone	Mieszanki warzywne mrożone ^b	Kecup	Sok pomidorowy ^a
2018 VIII	3,43	9,22	3,01	3,13	3,69	5,09	2,09
IX	3,43	9,44	3,08	3,09	3,74	5,04	2,09
X	3,48	9,38	3,08	3,07	3,68	5,10	2,09
XI	3,48	9,39	3,11	3,04	3,70	5,11	2,09
XII	3,55	9,25	3,05	3,00	3,61	5,21	2,00
2018 I-XII	3,40	9,24	3,07	3,11	3,61	5,07	2,08
2019 I	3,68	9,30	3,04	3,09	3,52	5,32	1,84
II	3,66	9,42	3,10	3,00	3,57	5,40	1,83
III	3,66	9,49	3,08	3,02	3,60	5,41	1,84
IV	3,68	8,97	3,09	3,05	3,57	5,54	1,84
V	3,72	9,01	3,02	3,04	3,58	5,51	1,81
VI	3,77	9,14	3,15	3,11	3,50	5,43	1,82
VII	3,78	9,04	3,25	3,17	3,53	5,47	1,80
VIII	3,91	9,00	3,26	3,20	3,50	5,48	1,80
Wskaźnik zmian w %							
<u>VIII 2019</u> <u>VII 2019</u>	103	100	100	101	99	100	100
<u>VIII 2019</u> <u>VII 2018</u>	114	98	108	102	95	108	86

^a zł/litr, ^b groszek i marchewka

Źródło: Dane GUS.

Tab. 9. Średnie miesięczne ceny detaliczne wybranych warzyw (zł/kg)

Miesiące	Cebula	Kapusta biała	Marchew	Buraki ćwikłowe	Selery	Pory	Papryka	Pomidory	Ogórki gruntowe	Kalafioły ^a	Pieczarki
2018 III	1,99	1,40	2,24	1,83	3,97	6,19	10,16	8,16	-	7,31	7,54
IV	2,04	1,41	2,61	1,86	4,18	6,55	9,23	8,88	-	7,63	7,59
V	2,06	1,48	3,10	1,93	4,39	6,39	11,76	6,87	7,71	6,68	7,49
VI	2,51	1,68	4,04	2,47	4,61	7,09	14,15	4,78	4,52	4,68	7,60
VII	2,95	3,57*	3,66	2,35	5,15	7,58	9,88	4,37	3,81	4,10	7,60
VIII	2,75	3,67*	2,88	2,08	4,99	6,68	5,58	3,62	3,72	4,15	7,62
IX	2,50	2,08	2,72	1,97	4,59	6,56	5,35	4,89	4,21	4,86	7,79
X	2,55	2,04	2,70	1,87	4,43	6,66	6,26	6,79	-	5,11	7,78
XI	2,77	2,01	2,69	1,84	4,33	6,67	7,30	6,63	-	4,44	7,67
XII	2,96	2,12	2,77	1,80	4,37	6,54	10,03	8,25	-	6,13	8,10
2018 I-XII	2,43	1,71	2,80	1,96	4,42	6,55	9,18	6,70	4,79	5,69	7,67
2019 I	3,14	2,26	2,85	1,87	4,41	7,41	10,25	8,64	-	7,55	8,26
II	3,54	2,92	2,91	1,94	4,38	8,23	10,68	8,93	-	8,18	8,09
III	3,69	3,05	2,96	1,99	4,48	8,01	11,16	8,90	-	6,99	8,10
IV	3,90	3,93	3,03	2,00	4,59	7,88	10,20	9,68	-	7,33	8,19
V	4,55	4,62	3,49	2,31	5,34	8,07	14,24	7,13	7,06	6,82	7,98
VI	5,23	4,28	3,81	3,25	5,79	8,68	13,23	5,20	5,04	4,98	8,15
VII	4,92	5,03*	3,70	3,43	6,34	9,27	13,72	5,51	4,92	5,81	8,15
VIII	4,19	5,42*	3,12	2,89	6,77	9,06	7,79	5,80	4,60	6,23	8,34
Wskaźnik zmian w %											
<u>VIII 2019</u> <u>VII 2019</u>	85	108	84	84	107	98	57	105	93	107	102
<u>VIII 2019</u> <u>VIII 2018</u>	152	148	108	139	136	136	140	160	124	150	109

^a cena w zł/szt

Źródło: Dane GUS.

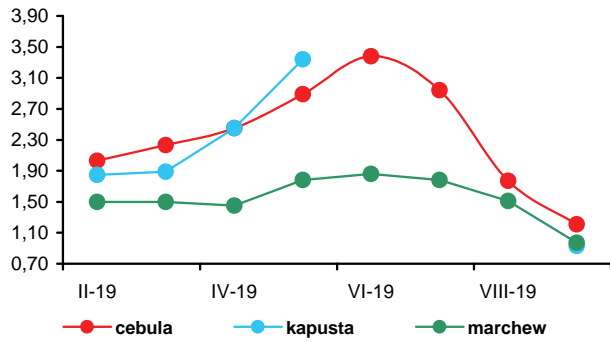
Tab. 10. Średnie miesięczne ceny detaliczne przetworów warzywnych (zł/kg)

Miesiące	Ogórki konserwowe	Koncentrat pomidorowy ^b	Szpinak mrożony	Kalafioły mrożone	Mieszanki warzywne mrożone	Keczup	Sok pomidorowy ^a	Groszek konserwowy	Kukurydza konserwowa	Sok wielowarzywny ^a
2018 VI	6,14	15,55	8,52	9,96	8,82	10,65	3,74	6,38	8,66	3,93
VII	6,28	15,65	8,62	9,88	8,84	10,65	3,71	6,43	8,63	3,94
VIII	6,24	15,55	8,64	9,84	8,82	10,65	3,77	6,43	8,74	3,99
IX	6,20	15,40	8,64	10,06	8,92	10,80	3,79	6,48	8,74	3,97
X	6,26	15,45	8,68	10,06	8,98	10,80	3,75	6,45	8,80	3,95
XI	6,09	15,40	8,88	11,12	9,10	10,80	3,76	6,38	8,74	3,95
XII	6,07	15,25	8,90	10,02	9,06	10,85	3,73	6,23	8,43	3,96
2018 I-XII	6,20	15,44	8,64	9,95	8,87	10,70	3,74	6,35	8,68	3,99
2019 I	6,23	15,60	8,82	10,14	9,20	10,95	3,72	6,35	8,83	3,98
II	6,26	15,50	9,02	10,08	9,24	10,95	3,75	6,43	8,86	3,98
III	6,20	15,55	9,02	10,14	9,24	11,05	3,75	6,43	8,74	3,99
IV	6,00	15,50	9,12	10,02	9,32	11,00	3,72	6,33	8,66	3,97
V	6,19	15,50	9,34	10,34	9,46	10,85	3,76	6,48	8,77	4,04
VI	6,10	15,55	9,44	10,46	9,58	10,90	3,79	6,48	8,83	4,04
VII	6,19	15,50	9,60	10,44	9,60	10,80	3,81	6,58	8,86	3,99
VIII	6,21	15,60	9,62	10,68	9,64	10,70	3,85	6,58	8,86	4,14
Wskaźnik zmian w %										
<u>VIII 2019</u> <u>VII 2019</u>	100	101	100	102	100	99	101	100	100	104
<u>VIII 2019</u> <u>VIII 2018</u>	100	100	111	109	109	100	102	102	101	104

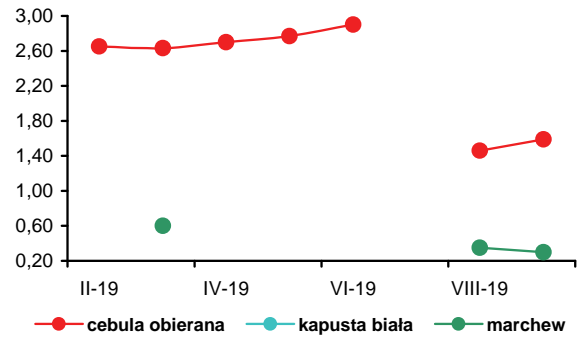
^a w zł/l, ^b cena koncentratu pomidorowego w zł/kg po przeliczeniu opakowania słoik 0,20 kg

Źródło: Dane GUS.

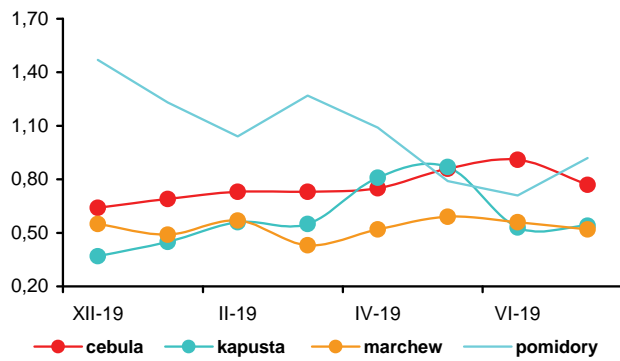
Rys. 1. Ceny skupu warzyw w spółdzielniach ogrodniczych (zł/kg)

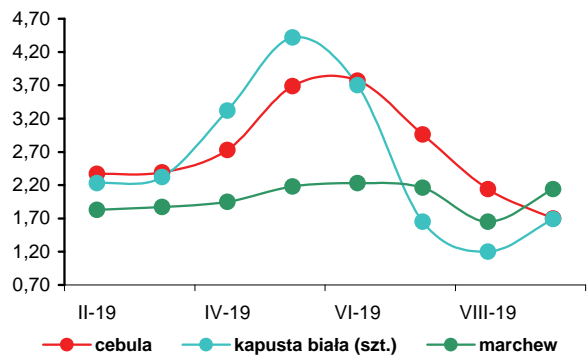
Rys. 2. Ceny skupu warzyw w zakładach przetwórczych (zł/kg)

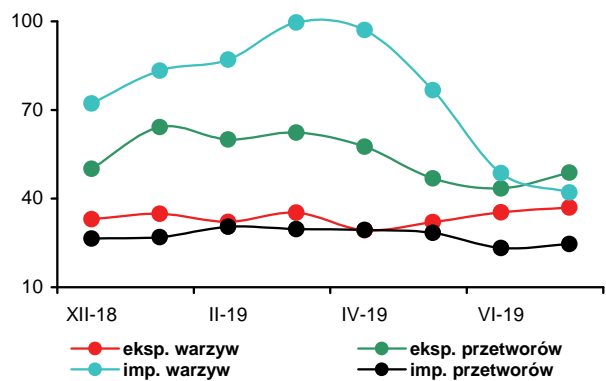
Rys. 3. Ceny eksportu warzyw (euro/kg)

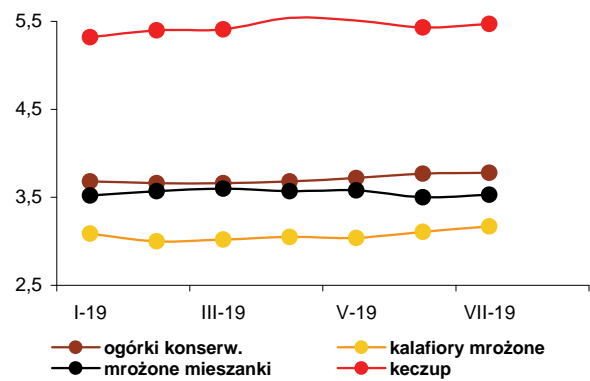
Rys. 4. Ceny hurtowe warzyw krajowych (zł/kg)

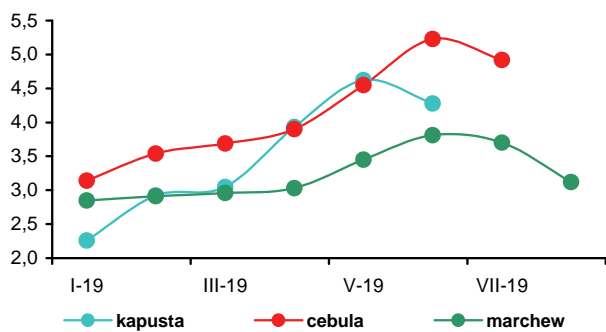
Rys. 5. Eksport i import warzyw świeżych i przetworzonych (tys. t)

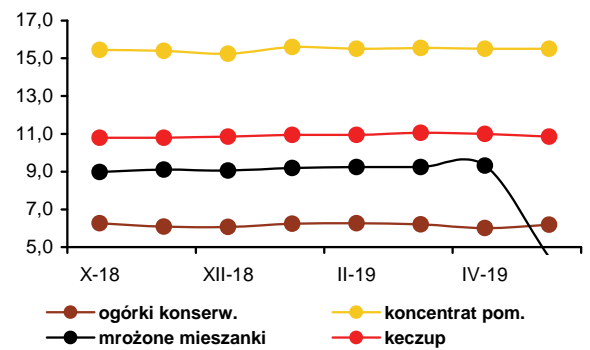
Rys. 6. Ceny zbytu przetworów warzywnych (zł/kg)

Rys. 7. Ceny detaliczne warzyw świeżych (zł/kg)

Rys. 8. Ceny detaliczne przetworów warzywnych (zł/kg)

Paweł Kraciński

We wrześniu 2019 r., spośród owoców skupowanych z przeznaczeniem do konsumpcji bezpośredniej, podrożały w relacji do września 2018 r. jabłka (o 82%) oraz gruszki (o 67%). Wśród odmian jabłek znajdujących się w obrocie dominowały odmiany letnie oraz odmiana „Gala”. Zakłady przetwórcze za jabłka do tłoczenia płaciły 0,57 zł/kg (więcej o 159% niż we wrześniu poprzedniego roku). Wyższe były też ceny skupu malin (o 131%) oraz śliwek (o 22%) przeznaczanych do mrożenia. Podaż owoców do przetwórstwa, zwłaszcza jabłek oraz

malin, była znacząco niższa w porównaniu do analogicznego okresu roku poprzedniego.

Ceny oferowane za jabłka we wrześniu 2019 r., w porównaniu z wrześniem 2018 r., na rynkach hurtowych, były wyższe średnio o 75%. Na rynku hurtowym podrożały też śliwki (o 49%) i gruszki (o 41%). Obniżyły się natomiast ceny cytryn (o 29%), pomarańczy (o 13%), mandarynek (o 11%) oraz truskawek (o 9%). Zbliżone do ubiegłorocznych pozostały natomiast wrześniowe hurtowe ceny winogron.

We wrześniu 2019 r., w porównaniu z sierpniem br., przeciętne ceny jabłek w skupie na rynek produktów świeżych wzrosły o 88%, a na rynkach hurtowych o 15%. W zakładach przetwórczych ceny skupu płacone za jabłka do tłoczenia, w porównywanych miesiącach, wzrosły o 19%. Podrożały też śliwki do mrożenia (o 12%), ale potaniały maliny (o 10%), których podaż była mniejsza, ale były one niższej jakości.

Na rynku hurtowym, poza cenami jabłek, wzrosły we wrześniu w porównaniu do sierpnia br. jedynie ceny mandarynek (o 8%). Obniżyły się natomiast ceny winogron (o 28%) oraz śliwek (o 14%). Zbliżone do cen z ubiegłego miesiąca były natomiast ceny cytryn, bananów oraz pomarańczy.

W sierpniu 2019 r., w relacji do sierpnia 2018 r., wzrosły ceny detaliczne śliwek (o 28%), winogron (o 27%), malin (o 25%), truskawek (o 19%), bananów (o 18%) oraz gruszek, a obniżyły się cytryn (o 21%) i jabłek (o 8%).

W średnich i dużych firmach w lipcu 2019 r., w porównaniu z lipcem 2018 r., wzrosła produkcja soku jabłkowego pitnego (o 31%) oraz soków pitnych z owoców cytrusowych

(o 14%). Niższa była za to produkcja kompotów (o 30%), owoców mrożonych (o 16%) oraz skoncentrowanego soku jabłkowego (o 8%). W porównaniu do czerwca br., najbardziej (tj. o 28%) obniżyła się produkcja soku zagęszczonego z jabłek, co wynikało z małej podaży jabłek do przetwórstwa, a wzrosła ilość wytworzonych dżemów (o 31%) oraz owoców mrożonych (o 24%), do produkcji których trafiły letnie gatunki krajowych owoców.

Średnie ceny zbytu pitnych soków pomarańczowych i jabłkowych oraz dżemów, a także ananasów i brzoskwiń w puszkach, w sierpniu 2019 r., wobec sierpnia 2018 r. oraz wobec lipca 2019 r., nie zmieniły się istotnie. Wzrosły natomiast (o 13%) w sierpniu 2019 r., wobec sierpnia 2018 r. przeciętne ceny zbytu truskawek mrożonych.

Wolumen eksportu owoców świeżych w lipcu 2019 r., wobec lipca 2018 r. był wyższy o 12%, a eksport przetworów owocowych o 8%. Eksport owoców świeżych zwiększył się głównie z powodu większej sprzedaży zagranicznej jabłek (o 61%) oraz truskawek (o 61%), a przetworów w wyniku wzrostu eksportu soku jabłkowego (o 76%). Wartość eksportu owoców świeżych, z powodu ich bardzo niskich cen, obniżyła się o 29% do 50,4 mln EUR. Wartość sprzedaży zagranicznej przetworów zmniejszyła się nieznacznie, tj. o 3% i wyniosła 123,0 mln EUR. Import owoców świeżych zmniejszył się w lipcu 2019 r., wobec lipca 2018 r. o 5% do 152,8 tys. t. Mniejszy był przywóz winogron (o 47%), brzoskwiń i nektaryn (o 20%), a wyższy jedynie bananów (o 12%). Import przetworów zwiększył się o 7% (do 40,2 tys. t), głównie w wyniku większego przywozu soków zagęszczonych (o 25%).

W lipcu 2019 r. ujemne saldo handlu owocami i ich przetworami wyniosło 11,3 mln EUR, wobec dodatniego 4,5 mln EUR w lipcu poprzedniego roku. W miesiącach I-VII 2019 r. ujemne saldo handlu owocami i ich przetworami wyniosło 214,2 mln EUR, wobec ujemnego 149,0 mln EUR w analogicznym okresie poprzedniego roku. Wartość eksportu zmniejszyła się o 3% i wyniosła 1,13 mld EUR, a importu była większa o 30% i wyniosła 1,72 mld EUR.

Tab. 1. Średnie miesięczne ceny skupu owoców przeznaczonych do konsumpcji bezpośredniej (zł/kg)^a

Miesiące	Jabłka	'Gala Must'	'Idared'	'Jonagored'	Gruszki	Truskawki	Wiśnie	Morele	Brzoskwinie	Śliwki
2018 VII	1,81	-	1,43	1,66	2,86	-	2,50	2,99	2,07	1,48
VIII	1,08	0,95	1,00	-	1,85	7,00	-	2,97	1,43	0,82
IX	0,87	0,77	-	-	1,29	7,00	-	-	-	-
X	0,68	0,73	0,35	0,45	1,48	-	-	-	-	-
XI	0,70	0,78	0,34	0,44	1,58	-	-	-	-	-
XII	0,72	0,95	0,35	0,53	1,72	-	-	-	-	-
2018 I-XII	1,51	1,51	1,19	1,41	2,48	6,09	2,50	2,97	1,60	1,04
2019 I	0,76	0,99	0,45	0,59	1,78	-	-	-	-	-
II	0,75	1,05	0,50	0,60	1,91	-	-	-	-	-
III	0,74	1,02	0,49	0,59	2,06	-	-	-	-	-
IV	0,75	1,00	0,48	0,58	2,34	-	-	-	-	-
V	0,74	1,03	0,51	0,61	-	-	-	-	-	-
VI	0,74	1,15	0,56	0,66	-	-	-	-	-	-
VII	0,75	0,90	0,58	0,73	-	5,33	4,00	-	3,38	-
VIII	0,84	-	0,84	0,78	2,09	-	5,00	-	2,50	1,25
IX	1,58	1,56	1,15	1,34	2,16	-	-	3,13	2,31	1,40
Wskaźniki zmian cen (%)										
<u>IX 2019</u> <u>VIII 2019</u>	188	x	137	172	103	x	x	x	92	112
<u>IX 2019</u> <u>IX 2018</u>	182	203	x	x	167	x	x	x	x	x

^a ceny średnie roczne są średnimi arytmetycznymi z wszystkich notowań w ciągu roku, a nie średnimi ze średnich miesięcznych
Źródło: Notowania Zakładu Ekonomiki Ogrodnictwa IERiGŻ-PIB ze spółdzielni ogrodniczych.

Tab. 2. Średnie miesięczne ceny skupu owoców kierowanych do przetwórstwa (zł/kg loco zakład)^a

Miesiące	Jabłka przemysłowe	Truskawki bez szypułki	Truskawki z szypułką	Porzeczki czerwone	Porzeczki czarne	Maliny	Aronia	Wiśnie do mrożenia	Wiśnie do tłoczenia	Śliwki do mrożenia
2018 VI	0,46	4,92	3,24	2,79	0,86	2,66	-	1,93	1,50	-
VII	0,19	-	-	1,61	0,48	2,04	-	1,36	0,65	-
VIII	0,22	-	-	-	-	2,33	0,50	1,18	0,52	0,69
IX	0,22	-	-	-	-	2,58	-	-	-	0,65
X	0,15	-	-	-	-	-	-	-	-	-
XI	0,15	-	-	-	-	-	-	-	-	-
XII	0,16	-	-	-	-	-	-	-	-	-
2018 I-XII	0,43	4,49	3,09	2,20	0,67	2,40	0,50	1,49	0,89	0,67
2019 I	0,33	-	-	-	-	-	-	-	-	-
II	0,36	-	-	-	-	-	-	-	-	-
III	0,36	-	-	-	-	-	-	-	-	-
IV	0,36	-	-	-	-	-	-	-	-	-
V	0,38	-	-	-	-	-	-	-	-	-
VI	0,38	4,44	2,65	-	-	-	-	-	-	-
VII	0,45	-	-	1,19	1,45	5,61	-	2,96	2,23	-
VIII	0,48	-	-	-	-	6,60	1,21	3,67	2,28	0,70
IX	0,57	-	-	-	-	5,97	-	-	-	0,79
Wskaźniki zmian cen (%)										
<u>IX 2019</u> <u>VIII 2019</u>	119	x	x	x	x	90	x	x	x	113
<u>IX 2019</u> <u>IX 2018</u>	259	x	x	x	x	231	x	x	x	122

^a ceny średnie roczne są średnimi arytmetycznymi z wszystkich notowań w ciągu roku, a nie średnimi ze średnich miesięcznych
Źródło: Notowania Zakładu Ekonomiki Ogrodnictwa IERiGŻ-PIB z zakładów przetwórczych.

Tab. 3. Eksport wybranych owoców i ich przetworów

Wyszczególnienie	2018												2019 ^a							VII 2019 (%)
	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	I-XII	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII			
Owoce świeże	91 918	93 088	70 155	52 715	53 551	95 251	128 746	117 599	1 094 240	126 898	137 254	139 778	125 942	134 856	99 229	78 277	112			
Jabłka	76 329	67 306	31 537	25 594	33 958	75 020	99 590	80 699	810 386	98 168	118 651	123 204	107 308	118 423	79 346	50 811	161			
Gruszki	1 591	997	602	1 339	3 095	5 401	7 342	7 695	46 803	7 332	6 154	4 702	6 009	2 852	537	240	40			
Truskawki	1 100	4 182	207	382	81	46	22	24	6 388	89	224	365	503	259	2 348	333	161			
Śliwki	7	20	767	3 651	3 943	1 150	35	43	9 652	7	7	4	17	12	144	850	111			
Maliny	708	1 582	2 477	2 753	1 501	541	383	115	11 355	187	148	440	351	147	352	1 398	56			
Wiśnie	38	820	7 206	578	187	49	126	79	9 283	80	44	144	170	213	641	3 112	43			
Przetwory owocowe	75 750	79 278	96 738	97 098	93 117	117 295	122 959	85 187	1 064 520	105 191	99 370	114 521	104 416	99 923	92 739	104 057	108			
Zagęszczony sok jabłkowy	14 497	13 353	15 840	13 733	24 638	46 626	50 940	29 260	264 367	34 496	31 770	38 030	31 906	27 865	25 501	27 940	176			
Truskawki w puszkach	851	948	975	755	819	1 061	940	748	9 906	800	749	903	966	1 034	746	1 105	113			
Wiśnie w puszkach	316	351	663	769	920	491	329	440	5 510	583	460	526	389	494	431	550	83			
Dżemy	4 014	3 477	3 803	3 804	3 334	4 305	3 600	3 664	46 663	3 750	3 776	3 796	4 249	3 872	3 139	2 834	75			
Mrożonki	23 908	29 791	37 758	36 792	32 468	31 592	31 688	23 599	350 684	31 398	30 614	35 276	32 225	31 549	27 011	32 846	87			
Owoce świeże	54 661	56 797	71 474	59 449	33 558	37 878	46 214	49 408	619 372	50 228	51 540	52 251	47 984	48 962	42 555	50 441	71			
Jabłka	39 615	33 208	16 245	9 270	11 167	21 346	25 842	25 178	334 864	30 680	36 974	37 038	32 807	34 084	23 353	17 336	107			
Gruszki	766	599	408	754	1 570	2 348	2 900	2 563	17 793	2 078	2 264	2 591	2 172	1 049	290	224	55			
Truskawki	2 021	4 733	488	1 104	304	91	38	48	9 430	173	285	301	385	621	3 719	521	107			
Śliwki	10	21	417	1 679	1 753	604	37	15	4 593	86	35	130	131	174	573	2 543	610			
Maliny	1 030	1 767	2 546	3 544	2 478	1 096	640	186	15 968	383	319	544	534	319	966	2 401	94			
Wiśnie	45	554	5 447	442	137	38	122	86	7 281	86	35	130	131	174	573	2 543	47			
Przetwory owocowe	109 595	122 113	126 758	117 701	112 014	135 744	129 490	90 995	1 365 309	110 894	106 624	120 981	113 664	107 815	104 981	122 992	97			
Zagęszczony sok jabłkowy	25 876	21 784	25 070	20 788	29 082	45 988	43 927	26 272	333 646	30 277	28 531	33 504	29 036	25 556	23 477	24 162	96			
Truskawki w puszkach	1 545	2 152	1 726	1 252	1 450	1 703	1 543	1 138	17 544	1 389	1 210	1 472	1 786	1 780	1 167	1 918	111			
Wiśnie w puszkach	607	593	868	1 034	898	670	494	590	7 982	700	572	662	524	657	544	647	75			
Dżemy	5 498	5 654	5 808	5 919	4 971	6 392	5 482	5 164	67 927	5 660	6 150	6 068	5 808	5 484	4 624	4 694	81			
Mrożonki	36 882	42 732	47 621	42 987	38 175	40 282	39 602	30 229	476 437	38 791	37 611	42 357	41 262	39 686	34 074	41 375	87			

^a dane nieostateczne

Źródło: Opracowanie IERiGŻ-PIB na podstawie danych (MF) Ministerstwo Finansów.

Tab. 4. Import wybranych owoców i ich przetworów

Wyszczególnienie	2018												2019 ^a							VII 2019	VIII 2018
	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	I-XII	I	II	III	IV	V	VI	VII	(%)				
Owoce świeże	138 478	134 085	160 884	166 393	115 812	120 683	140 871	173 150	1 651 000	149 344	134 866	128 819	125 909	133 023	135 931	152 781	95				
Banany	50 089	35 137	34 371	38 048	35 447	42 551	44 766	45 049	482 388	39 446	37 515	36 906	44 738	46 171	35 173	38 541	112				
Owoce cytrusowe	25 243	17 295	14 886	17 255	19 440	31 698	55 694	97 471	495 356	81 690	61 926	52 044	37 229	26 907	19 589	14 859	100				
Brzoskwinie i nekt.	4 114	21 718	34 149	29 655	14 225	4 229	390	182	109 393	250	5 369	485	620	5 443	16 538	27 167	80				
Winogrona	6 602	3 223	8 667	19 083	16 370	14 917	9 971	6 042	103 134	4 678	5 680	7 824	9 138	7 981	3 177	4 626	53				
Arbuzy	20 731	32 388	45 616	39 544	8 678	1 976	1 010	688	156 685	619	1 048	1 961	4 930	13 492	34 748	43 622	96				
Jabłka	693	699	806	400	1 633	574	305	601	9 058	225	326	405	471	426	528	705	87				
Przetwory razem	35 338	37 543	37 468	35 691	35 484	40 953	41 307	33 005	444 565	34 297	32 532	37 230	42 853	38 071	33 511	40 248	107				
Soki zagęszczone	13 933	15 619	12 960	14 316	13 210	16 763	16 345	12 901	175 012	15 025	12 896	15 150	16 080	15 816	13 400	16 204	125				
-sok pomarańczowy	3 096	3 220	2 537	2 590	3 200	3 436	3 822	3 049	35 297	3 375	3 175	3 180	3 747	3 217	2 555	2 990	118				
Mrożonki	8 636	9 755	10 318	9 291	8 846	9 360	7 652	5 502	98 716	5 637	7 106	8 532	12 089	10 486	8 416	10 662	103				
Susze	741	1 001	1 664	1 585	1 975	2 771	2 048	1 415	18 920	1 372	1 211	1 197	1 078	908	792	1 323	80				
Dżemy	1 357	1 473	1 061	1 420	1 480	1 181	1 351	1 062	15 008	996	1 044	1 104	1 180	1 283	1 125	1 213	114				
Przetwory puszkow.	10 553	9 521	11 280	8 947	9 739	10 544	13 634	12 034	134 480	11 113	10 093	11 151	12 206	9 482	9 684	10 754	95				
-ananas	1 021	875	1 083	932	1 087	1 139	1 771	1 534	15 786	1 042	742	1 730	2 431	1 103	1 495	1 186	110				
-brzoskwinie	1 557	1 467	1 401	1 960	1 332	1 633	2 909	1 830	22 889	1 301	1 629	1 739	2 078	1 309	1 300	1 186	85				
Owoce świeże	151 364	124 764	131 371	141 541	118 411	127 190	133 592	150 428	1 583 299	135 207	129 680	139 924	131 985	144 093	131 232	120 448	92				
Banany	26 327	16 708	16 932	19 656	17 861	21 349	21 433	22 609	267 009	21 206	22 678	25 250	26 678	27 047	19 348	21 135	125				
Owoce cytrusowe	26 543	18 823	17 301	20 756	19 286	25 459	39 823	65 548	398 427	55 008	43 079	37 020	27 451	22 921	18 887	15 026	87				
Brzoskwinie i nekt.	6 796	21 300	27 756	25 027	13 357	4 829	559	304	101 595	413	2 530	945	1 102	7 974	15 720	20 221	73				
Winogrona	11 639	5 231	11 519	18 107	16 312	16 736	14 488	11 345	140 657	8 895	10 137	12 942	14 775	13 375	6 150	7 980	69				
Arbuzy	13 753	14 034	11 079	13 373	3 120	2 258	735	509	64 560	426	794	1 320	3 664	7 109	15 852	11 693	106				
Jabłka	1 002	952	1 121	554	842	319	251	486	8 673	233	347	425	561	490	572	870	78				
Przetwory razem	58 428	58 684	62 365	59 176	58 015	64 795	64 474	50 102	704 944	55 758	52 277	59 533	66 340	63 725	51 616	64 280	103				
Soki zagęszczone	20 726	22 126	19 173	20 670	17 889	21 226	21 232	17 109	241 131	20 197	17 152	20 248	20 963	21 437	17 112	21 376	111				
-sok pomarańczowy	5 865	6 172	4 707	5 052	6 455	6 739	7 758	6 000	67 633	6 578	6 286	6 225	7 276	6 281	4 904	5 749	122				
Mrożonki	13 253	14 373	19 346	15 721	13 793	15 253	12 455	8 526	160 039	8 891	11 161	13 011	17 137	15 437	12 194	17 637	91				
Susze	3 357	3 255	4 614	5 087	5 783	7 609	6 416	4 395	58 763	4 776	3 688	4 451	3 595	3 526	2 744	4 165	90				
Dżemy	2 614	2 884	2 333	2 399	3 242	2 733	3 226	2 290	30 763	2 222	2 335	2 432	2 755	2 977	2 616	3 330	143				
Przetwory puszkow	18 184	15 705	16 549	15 010	16 935	17 302	20 583	17 604	209 783	19 300	17 538	19 148	21 343	20 045	16 692	17 546	106				
-ananas	848	837	951	839	903	1 032	1 581	1 358	14 489	1 007	677	1 448	1 811	942	1 260	965	101				
-brzoskwinie	1 276	1 129	1 037	1 574	1 057	1 255	2 461	1 491	18 455	1 029	1 244	1 501	1 391	1 149	1 016	961	95				

^a dane nieostateczne

Źródło: Opracowanie IERiGŻ-PIB na podstawie danych MF.

Tab. 5. Średnie miesięczne ceny eksportowe wybranych owoców i ich przetworów (EUR/kg)

Miesiące	Jabłka	Gruszki	Truskawki	Porzeczki czarne	Maliny	Wiśnie	Mrożone truskawki	Mrożone wiśnie	Zagęszcz. sok jabłkowy	Truskawki w puszkach	Wiśnie w puszkach
2018 VI	0,49	0,60	1,14	0,44	1,13	0,67	1,55	1,32	1,63	1,60	1,72
VII	0,51	0,76	3,02	0,39	1,03	0,59	1,63	0,89	1,58	2,42	1,31
VIII	0,36	0,55	3,24	0,28	1,34	0,78	1,66	0,87	1,59	1,69	1,34
IX	0,33	0,50	3,76	0,97	1,69	0,73	1,71	0,83	1,22	1,64	0,98
X	0,28	0,43	1,12	0,68	2,11	0,78	1,70	0,91	0,94	1,76	1,42
XI	0,26	0,39	1,69	1,02	1,75	0,95	1,72	0,90	0,86	1,81	1,50
XII	0,32	0,34	2,26	0,42	1,79	1,26	1,69	0,94	0,95	1,51	1,32
2018 I-XII	0,41	0,37	1,49	0,45	1,43	0,67	1,72	1,06	1,30	1,80	1,46
2019 I	0,31	0,28	1,95	12,27	2,04	1,07	1,05	0,88	1,74	1,20	1,51
II	0,31	0,37	1,27	5,07	2,15	0,81	1,07	0,90	1,62	1,24	1,63
III	0,30	0,55	0,82	30,89	1,24	0,90	1,06	0,88	1,63	1,26	1,60
IV	0,31	0,36	0,77	7,71	1,52	0,77	1,09	0,91	1,85	1,35	1,37
V	0,29	0,37	2,40	14,65	2,17	0,82	1,08	0,92	1,72	1,33	1,42
VI	0,29	0,54	1,58	3,99	2,75	0,89	1,13	0,92	1,56	1,26	1,47
VII	0,34	0,93	1,56	2,99	1,72	0,82	1,18	0,86	1,74	1,18	1,66
Wskaźniki zmian cen (%)											
<u>VII 2019</u> <u>VI 2019</u>	117	172	99	75	63	92	104	93	112	94	113
<u>VII 2019</u> <u>VII 2018</u>	67	122	52	767	167	139	72	97	110	49	127

Źródło: Opracowanie IERiGŻ-PIB na podstawie danych MF.

Tab. 6. Produkcja wybranych przetworów owocowych w firmach średnich i dużych (tony)

Miesiące	Sok pitny jabłkowy	Soki pitne z owoców cytrusowych	Sok jabłkowy skoncentrowany	Owoce mrożone	Dżemy ^a	Kompoty i owoce pasteryzowane
2018 VI	13 213	13 669	2 103	87 090	4 113	4 418
VII	10 221	13 184	7 613	113 843	3 587	6 784
VIII	18 133	12 736	26 433	39 963	3 430	4 805
IX	24 290	14 379	66 928	21 006	3 393	4 588
X	32 612	16 028	87 354	17 982	4 779	4 874
XI	34 772	15 469	87 550	17 649	4 966	4 772
XII	26 359	16 656	32 135	15 207	3 216	4 239
2018 I-XII	231 473	171 280	322 195	381 167	50 577	56 419
2019 I	28 727	14 227	24 696	16 552	3 773	4 061
II	34 288	11 633	22 182	17 042	3 577	4 938
III	23 615	15 843	20 568	18 295	4 083	5 056
IV	18 171	14 776	16 483	13 780	3 401	4 751
V	14 264	13 810	9 594	16 025	3 824	4 597
VI	12 155	14 194	9 707	77 209	2 745	4 242
VII	13 349	15 088	6 984	95 465	3 607	4 747
Wskaźniki zmian (%)						
<u>VII 2019</u> <u>VI 2019</u>	110	106	72	124	131	112
<u>VII 2019</u> <u>VII 2018</u>	131	114	92	84	101	70

^a inne niż z owoców cytrusowych

Źródło: Dane GUS.

Tab. 7. Średnie miesięczne ceny hurtowe wybranych owoców (zł/kg)

Miesiące	Jabłka	-Cortland	-Jonagold	-Lobo	-Szampion	Gruszki	Truskawki	Wiśnie	Czeresnie	Śliwki	Banany	Cytryny	Mandarynki	Pomarańcze	Winogrona
2018 VII	2,52	-	-	-	-	3,96	9,94	3,24	8,69	2,97	3,51	7,89	6,65	4,42	9,42
VIII	1,67	-	-	-	-	2,76	8,41	2,94	18,33	1,55	3,42	8,75	6,87	4,41	7,82
IX	1,31	-	1,33	1,32	1,30	2,41	11,21	-	-	1,47	3,67	8,57	7,38	5,62	6,22
X	1,11	-	1,13	1,13	1,10	2,47	14,00	-	-	2,02	3,58	5,96	6,66	5,01	6,91
XI	1,07	-	1,09	1,10	1,05	2,59	21,45	-	-	3,01	3,39	5,11	4,81	4,91	7,65
XII	1,14	-	1,12	1,15	1,13	2,80	-	-	-	-	3,60	5,16	4,99	4,62	9,90
2018 I-XII	2,16	-	2,19	2,19	2,17	3,47	11,98	3,54	11,17	2,59	4,13	6,79	6,15	4,59	10,46
2019 I	1,16	-	1,15	1,17	1,15	3,04	-	-	-	-	4,00	5,21	4,39	4,52	11,09
II	1,22	-	1,21	1,24	1,22	3,15	-	-	-	-	4,26	5,07	4,49	4,48	10,69
III	1,28	-	1,27	1,29	1,26	3,19	-	-	-	-	4,80	4,82	4,83	4,50	9,93
IV	1,25	-	1,26	1,26	1,25	3,14	-	-	-	-	4,75	4,78	4,81	4,30	10,08
V	1,48	-	1,47	1,49	1,46	3,49	10,94	-	-	-	4,52	5,90	5,25	4,40	10,42
VI	1,63	-	1,62	1,65	1,63	3,53	6,61	-	-	-	4,60	6,37	5,53	4,65	10,46
VII	1,70	-	1,69	1,73	1,70	3,50	10,27	5,65	9,76	3,75	4,41	6,32	5,32	4,53	11,28
VIII	2,00	-	-	-	-	3,54	11,65	5,61	14,01	2,54	4,15	6,33	6,08	4,86	8,73
IX	2,29	-	2,85	2,29	2,27	3,39	10,18	-	-	2,19	4,02	6,09	6,58	4,88	6,32
Wskaźniki zmian cen (%)															
<u>IX 2019</u> VIII 2019	115	x	x	x	x	96	87	x	x	86	97	96	108	100	72
<u>IX 2019</u> IX 2018	175	x	214	173	175	141	91	x	x	149	110	71	89	87	102

Źródło: Notowania ZSIR MRiRW.

Tab. 8. Średnie miesięczne ceny zbytu przetworów owocowych (zł/kg)

Miesiące	Dżem z czarnej porzeczki	Dżem truskawkowy	Sok jablkowy ^a	Sok pomarańczowy ^a
2018 VI	7,80	8,43	2,43	2,64
VII	7,63	8,27	2,43	2,66
VIII	7,70	8,27	2,46	2,68
IX	7,90	8,30	2,47	2,68
X	8,10	8,40	2,40	2,70
XI	8,00	8,40	2,18	2,69
XII	8,10	8,47	2,03	2,55
2018 I-XII	7,87	8,41	2,38	2,66
2019 I	7,57	8,03	1,94	2,57
II	7,60	8,17	1,94	2,62
III	7,47	8,20	1,92	2,60
IV	7,53	8,17	1,88	2,57
V	7,53	8,07	1,79	2,58
VI	7,27	8,13	1,78	2,57
VII	7,07	8,00	1,79	2,65
VIII	7,30	8,17	1,80	2,68
Wskaźniki zmian cen (%)				
<u>VIII 2019</u> VII 2019	103	102	101	101
<u>VIII 2019</u> VIII 2018	95	99	73	100

^a w zł/l

Źródło: Dane GUS.

Tab. 9. Średnie miesięczne ceny detaliczne wybranych owoców (zł/kg)

Miesiące	Jablka	Gruszki	Śliwki	Czereśnie	Truskawki	Maliny	Winogrona	Banany	Pomarańcze	Cytryny	Mandarynki
2018 VI	4,03	8,42	-	10,78	8,26	33,82	14,03	4,63	5,56	10,52	7,13
VII	3,99	6,62	5,48	11,57	13,68	23,06	11,58	4,35	5,78	10,18	7,83
VIII	3,27	5,50	3,45	-	13,83	24,36	8,22	4,17	6,21	10,53	8,29
IX	2,71	4,45	2,89	-	-	26,86	7,11	4,37	6,26	10,68	8,90
X	2,38	4,43	3,77	-	-	-	7,85	4,44	6,18	7,98	8,54
XI	2,17	4,53	-	-	-	-	8,87	4,34	5,80	7,05	6,05
XII	2,17	4,80	-	-	-	-	11,91	4,38	5,22	6,76	5,21
2018 I-XII	3,31	5,62	3,90	11,18	12,63	27,02	12,07	4,81	5,68	8,47	7,02
2019 I	2,20	4,86	-	-	-	-	13,84	4,52	5,15	7,09	5,16
II	2,27	5,03	-	-	-	-	13,72	4,97	5,02	7,06	5,61
III	2,26	5,19	-	-	-	-	13,20	5,40	5,16	6,91	5,95
IV	2,25	5,31	-	-	-	-	12,43	5,51	5,17	6,77	6,36
V	2,32	5,50	-	-	16,47	-	12,72	5,22	5,46	7,36	6,47
VI	2,43	5,64	-	18,03	8,35	41,86	12,98	5,18	5,58	8,02	6,64
VII	2,59	6,00	6,67	13,81	12,73	27,28	13,22	5,04	5,66	8,32	7,19
VIII	3,00	6,13	4,43	x	16,51	30,40	10,41	4,94	5,91	8,28	7,55
Wskaźniki zmian cen (%)											
<u>VIII 2019</u> VII 2019	116	102	66	x	130	111	79	98	104	100	105
<u>VIII 2019</u> VIII 2018	92	111	128	x	119	125	127	118	95	79	91

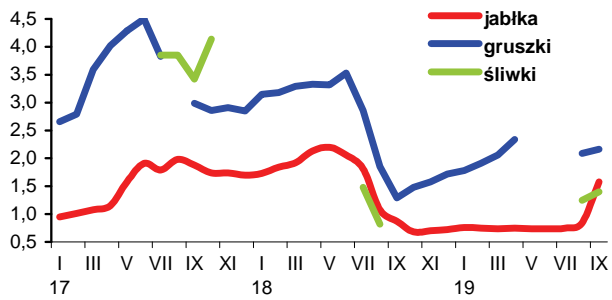
Źródło: Dane GUS.

Tab. 10. Średnie miesięczne ceny detaliczne wybranych przetworów owocowych (zł/kg)

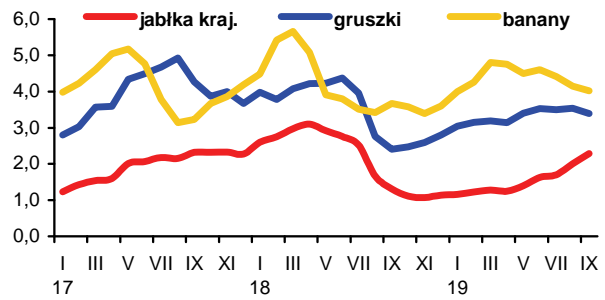
Miesiące	Dzemy	Sok jabłkowy	Sok pomarańczowy	Truskawki mrożone	Ananasy w puszkach	Brzoskwinie w puszkach
2018 VI	13,92	3,84	4,42	16,72	8,84	6,39
VII	13,89	3,85	4,44	16,78	8,84	6,46
VIII	13,89	3,87	4,45	16,92	8,64	6,35
IX	13,86	3,82	4,31	17,20	8,90	6,40
X	13,78	3,91	4,46	17,56	8,78	6,42
XI	13,97	3,85	4,43	17,46	8,80	6,48
XII	13,78	3,81	4,34	17,70	8,70	6,35
2018 I-XII	13,83	3,81	4,37	17,00	8,86	6,40
2019 I	13,86	3,81	4,33	18,14	8,58	6,39
II	13,94	3,85	4,39	17,70	8,74	6,45
III	13,89	3,86	4,38	17,98	8,72	6,39
IV	13,94	3,83	4,23	18,20	8,36	6,22
V	13,97	3,86	4,39	18,54	8,68	6,32
VI	14,03	3,91	4,44	18,74	8,58	6,36
VII	14,22	3,95	4,41	18,88	8,72	6,40
VIII	14,17	3,93	4,43	19,18	8,54	6,39
Wskaźniki zmian cen (%)						
<u>VIII 2019</u> VII 2019	100	99	100	102	98	100
<u>VIII 2019</u> VIII 2018	102	102	100	113	99	101

Źródło: Dane GUS.

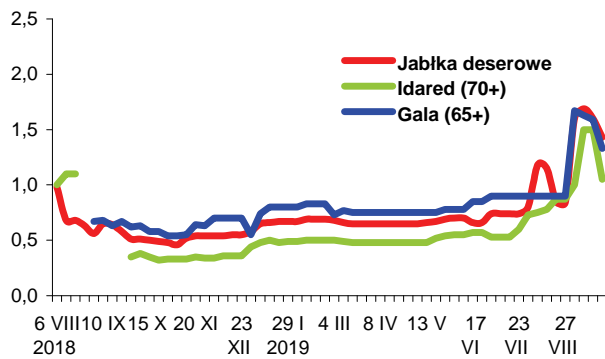
Rys. 1. Ceny skupu owoców w na rynek produktów świeżych w latach 2017-2019 (zł/kg)

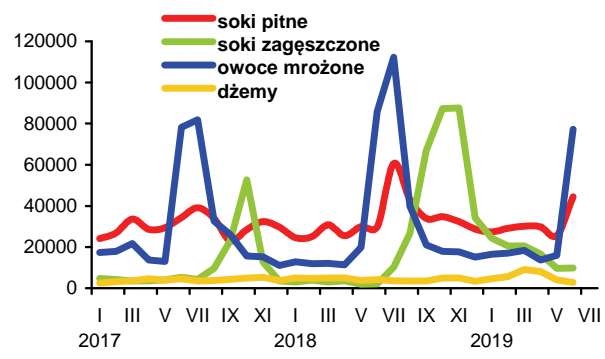
Rys. 2. Ceny hurtowe owoców w latach 2017-2019 (zł/kg)

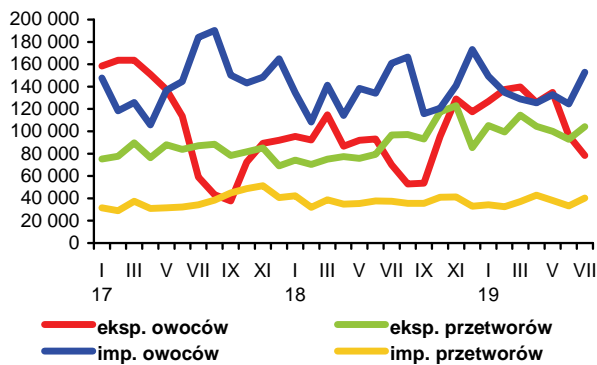
Rys. 3. Ceny skupu jabłek deserowych od VIII 2018 r. do VIII 2019 r. (zł/kg)

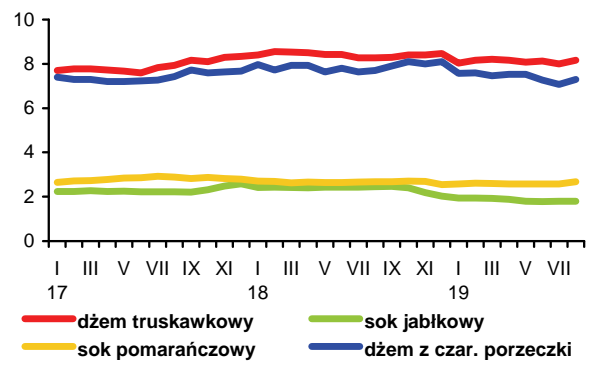
Rys. 4. Produkcja wybranych przetworów owocowych w latach 2017-2019 (tony)

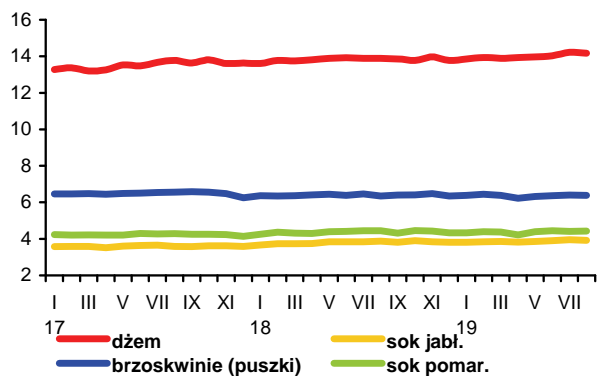
Rys. 5. Handel owocami i ich przetworami w latach 2017-2019 (tony)

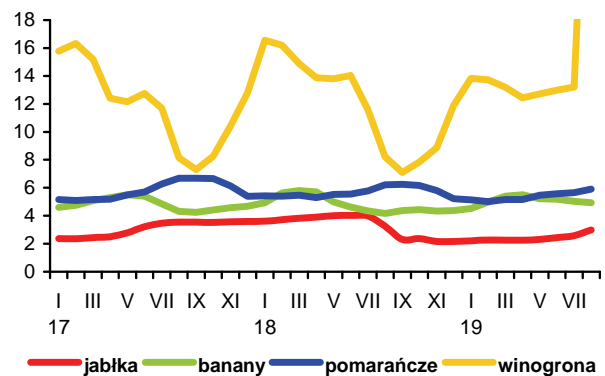
Rys. 6. Ceny zbytu wybranych przetworów owocowych w latach 2017-2019 r. (zł/kg)

Rys. 7. Ceny detaliczne wybranych przetworów owocowych w latach 2017-2019 (zł/kg)

Rys. 8. Ceny detaliczne wybranych owoców w latach 2017-2019 (zł/kg)

Na rynku światowym utrzymują się relatywnie niskie ceny masła, przy wysokich cenach odtłuszczonego mleka w proszku (OMP) i serów dojrzewających. We wrześniu ceny masła na giełdach Europy Zachodniej wyniosły 3609 EUR/t i były o 0,8% wyższe niż w sierpniu, ale o 34,3% niższe niż we wrześniu ub.r. OMP podrożało odpowiednio o 3,8 i 33,3% do 2207 EUR/t. Ceny sera Cheddar na giełdzie w Chicago wzrosły o 10,4% w relacji miesięcznej i o 32,2% w relacji rocznej (do 4110 EUR/t)¹.

Na rynku krajowym od początku 2019 r. skup i ceny mleka kształtują się na wysokim poziomie. W sierpniu br. rolnicy dostarczyli 998,2 mln l mleka, tj. o 2,6% mniej niż w lipcu, ale o 2,1% więcej niż w sierpniu ub.r., uzyskując cenę 130,62 zł/hl, tj. o 0,4% wyższą niż przed miesiącem i o 0,6% wyższą niż przed rokiem. W okresie ośmiu miesięcy br. mleczarnie zakupiły łącznie 8,04 mld l mleka, tj. o 2,3% więcej niż w analogicznym okresie 2018 r., a przeciętny poziom cen skupu wzrósł o 1,9% do 134,96 zł/hl. Towarzy-szył temu wzrost średniego poziomu targowiskowych cen krów dojnych o 10,9% do 3360 zł/szt. i jałówek 1-rocznych o 10,6% do 2409 zł/szt.

Krajowe ceny zbytu produktów mlecznych, przede wszystkim trwałych, są ściśle powiązane z cenami na rynku międzynarodowym. W sierpniu, w porównaniu z miesią-cem poprzednim, ceny masła w blokach spadły o 2,0%, a konfekcjonowanego o 0,9%, przy spadku cen masła z dodatkiem oleju o 2,1%. Ceny OMP wzrosły o 1,9%, a serów dojrzewających o 0,2-1,4%. Ceny pozostałych przetworów wzrosły, z wyjątkiem spadku cen serka homo-genizowanego zwykłego (o 1,0%). Najbardziej podrożało mleko UHT (o 1,5-3,0%) oraz serki twarogowe, jogurty i mleko skondensowane (o 1,0-1,2%). W okresie styczeń-sierpień br. przeciętny poziom cen zbytu większości prze-tworów mlecznych był wyższy niż w analogicznym okresie 2018 r. Wyższe były głównie ceny OMP (o 28,6%) oraz serów dojrzewających i jogurtu naturalnego (o 6,6-8,0%). Średni poziom cen masła w blokach obniżył się o 14,7%, a masła konfekcjonowanego o 10,1%, przy wzroście cen masła z dodatkiem oleju o 0,7%.

W handlu detalicznym ceny przetworów mlecznych (bez masła) w sierpniu wzrosły średnio o 0,1% w porównaniu z lipcem. Przede wszystkim podrożały „napoje i inne pro-dukty mleczne” (o 0,9%) oraz świeże mleko chude (o 0,6%), a także śmietana oraz mleko zagęszczone i w proszku (o 0,3-0,4%). Zmiany cen pozostałych przetworów wyniosły od -0,2 do +0,1%. Ceny masła spadły o 0,9%. W okresie styczeń-sierpień br. przeciętny poziom cen przetworów mlecznych był o 1,3% wyższy, a masła o 2,2% niższy niż w takim samym okresie roku poprzedniego.

W okresie styczeń-lipiec 2019 r., w porównaniu z analogicznym okresem 2018 r., w następstwie wzrostu dostaw mleka do przemysłu mleczarskiego zwiększyła się produkcja znacznej części grup przetworów mlecznych. Największy był wzrost produkcji pełnego mleka w proszku (o 18,2%), a także napojów mlecznych innych niż jogurty (o 8,3%), pod wpływem rosnącego popytu krajowego i rozwijają-cego się eksportu. Zmiany produkcji prze-tworów mających największe znaczenie eksportowe były mniejsze. Produkcja ma-sła i tłuszczów mlecznych zwiększyła się o 1,1%, serów i twarogów o 0,7%, a mleka płynnego o 0,6%, natomiast produkcja OMP zmniejszyła się o 4,4%.

Eksport artykułów mleczarskich w okresie siedmiu miesięcy br. wyniósł 2,70 mld l w przeliczeniu na mleko surowe i był o 1,4% mniejszy niż w takim samym okresie ub.r., o czym zadecydował przede wszystkim znaczny spadek wywozu masła (o 21,6%), z uwagi na niższe ceny eksportowe (o ok. 10%) oraz wzrost krajowego spożycia (w I kwartale br. konsumpcja masła w gospodarstwach domowych ogółem zwiększyła się o 3,8% w porównaniu z I kwartałem ub.r.). Zmniejszył się również eksport ser-watki (o 12,2%) oraz serów i twarogów (o 2,1%). Wywóz pozostałych przetworów zwiększył się o 9-19%. Wpływ z eksportu wyniosły 1,39 mld EUR i były o 2,5% większe niż przed rokiem, w wyniku wyższych cen transakcyjnych mleka w proszku, serwatki, serów i twarogów oraz lodów.

Import w tym czasie zmniejszył się o 4,8% do 1,11 mld l w ekwiwalencie mleka surowego, ale jego wartość wzrosła o 7,4% do 0,63 mld EUR, na czym zaważył wzrost cen importowych prawie wszystkich przetworów. W rezultacie ilościowa nadwyżka eksportu nad importem przetworów mlecznych zwiększyła się o 1,2% do 1,59 mld l w ekwi-walencie surowca. Natomiast w konsekwencji większej dynamiki wzrostu wydatków na import niż wzrostu wpływów z eksportu wartość dodatniego salda obrotów spadła o 1,2% do 0,76 mld EUR.

1. Dairy Economic Consulting, CLAL, www.clal.it (odczyt: 01.10.2019).

Teresa Zdziarska

Tab. 1. Skup mleka surowego

Miesiące	Ilość mleka skupionego mln l	Cena skupu mleka	
		średnia (zł/100 l)	o standardowych parametrach (zł/100 kg)
2017 I-XII	11 312,9	139,05	.
2018 I-XII	11 614,1	134,61	.
2018 VI	1 002,6	128,52	130,77
VII	1 008,2	129,30	131,53
VIII	977,2	129,83	131,63
IX	935,4	132,77	135,85
X	938,7	137,15	140,12
XI	898,6	140,14	141,40
XII	959,6	140,10	142,50
2019 I	983,2	140,77	139,50
II	917,8	138,13	139,10
III	1 028,0	137,82	139,20
IV	1 017,2	135,85	136,20
V	1 059,5	134,64	135,30
VI	992,1	132,07	132,30
VII	1025,1	130,16	131,00
VIII	998,2	130,62	130,70
Wskaźniki zmian w %			
<u>VIII 2019</u> <u>VII 2019</u>	97,4	100,4	99,8
<u>VIII 2019</u> <u>VIII 2018</u>	102,1	100,6	99,3

Źródło: Dane GUS i ZSRIR-MRiRW.

Tab. 2. Produkcja wyrobów mlecznych^a (tys. ton i mln litrów)

Miesiące	Mleko przetworzone (mln l)	Mleko w proszku		Jogurt (mln l)	Śmietana (mln l)	Masło i tł. mleczne	Sery	
		chude	pełne				świeże	dojrzewające
2017 I-XII	3 239,2	145,2	34,4	359,7	367,1	209,9	451,0	330,8
2018 I-XII	3 195,4	164,4	30,3	358,3	379,7	221,0	462,3	344,1
2018 VI	255,5	16,8	2,2	33,1	35,5	17,8	36,3	27,8
VII	270,1	15,7	2,0	30,0	32,9	17,4	37,1	28,9
VIII	271,9	12,5	1,6	33,6	30,6	17,3	38,8	29,8
IX	263,6	10,8	1,9	26,8	31,5	16,3	36,9	27,6
X	261,0	9,8	2,3	30,3	31,7	17,7	41,0	29,1
XI	250,6	9,4	1,8	29,1	29,1	17,1	40,3	28,5
XII	272,2	16,0	2,6	21,8	31,2	20,2	35,4	28,5
2019 I	268,4	15,8	2,7	30,0	30,1	21,8	39,9	27,4
II	254,1	14,6	2,6	28,0	29,1	18,0	36,3	25,9
III	281,4	15,4	3,1	31,0	33,7	20,8	43,3	30,2
IV	278,1	14,6	2,7	31,7	34,0	19,7	40,3	28,3
V	282,0	17,0	4,6	31,5	35,4	18,8	40,2	29,6
VI	254,4	11,7	4,2	33,5	36,3	15,8	36,1	27,9
VII	268,6	12,1	4,0	30,8	34,3	18,9	39,2	30,0
Wskaźniki zmian w % (liczone na podstawie danych o większym stopniu dokładności)								
<u>VII 2019</u> <u>VI 2019</u>	105,6	103,6	97,0	91,9	94,5	120,2	108,4	107,3
<u>VII 2019</u> <u>VII 2018</u>	99,5	77,4	199,7	102,8	104,1	108,6	105,6	103,5

^a dane dotyczą przedsiębiorstw zatrudniających 50 i więcej pracowników

Źródło: Dane GUS.

Tab. 3. Ceny producentów (z VAT) wybranych wyrobów mlecznych (zł)

Miesiące	Mleko przetworzone 3-3,5% tł. (1 l)		Mleko w proszku (1 kg)		Masło świeże i chłodnicze do 85% tł. (1 kg)		Jogurt owocowy (150 g)	Śmietana 18% tł. (1 l)	Twaróg tłusty (1 kg)	Ser dojrzew. gouda (1 kg)
	w folii	UHT	chude	pełne	w blokach	konfekcjonowane				
2018 VI	1,93	2,01	6,43	12,65	24,53	25,70	0,99	6,63	10,36	13,41
VII	1,94	2,05	6,56	12,77	24,52	25,78	1,00	6,66	10,30	13,78
VIII	1,94	2,06	6,53	13,16	24,28	25,72	1,01	6,73	10,30	14,02
IX	1,95	2,06	6,59	13,41	24,37	26,00	1,00	6,76	10,31	14,43
X	1,96	2,07	6,73	13,44	22,77	24,80	1,00	6,86	10,35	14,51
XI	1,97	2,03	6,89	13,46	22,17	24,26	0,99	6,85	10,33	14,59
XII	1,97	2,05	7,10	13,46	21,10	23,67	0,98	6,81	10,29	14,41
2019 I	1,95	2,02	7,54	13,29	20,27	22,97	0,98	6,79	10,37	14,45
II	1,95	2,04	7,75	13,21	19,90	22,12	0,98	6,79	10,47	14,45
III	1,96	2,05	7,96	13,27	19,32	21,50	1,00	6,84	10,53	14,49
IV	1,95	2,01	8,03	13,09	19,19	21,26	1,00	6,78	10,51	14,12
V	1,95	2,01	8,30	13,12	18,58	20,86	1,00	6,83	10,60	14,23
VI	1,96	2,08	8,54	13,16	17,70	20,38	1,02	6,89	10,54	14,45
VII	1,96	2,04	8,77	13,13	17,45	20,07	1,01	6,84	10,57	14,18
VIII	1,97	2,07	8,94	13,23	17,10	19,88	1,02	6,84	10,60	14,38
Wskaźniki zmian w %										
<u>VIII 2019</u> <u>VII 2019</u>	100,5	101,5	101,9	100,8	98,0	99,1	101,0	100,0	100,3	101,4
<u>VIII 2019</u> <u>VIII 2018</u>	101,5	100,5	136,9	100,5	70,4	77,3	101,0	101,6	102,9	102,6

Źródło: Dane GUS i ZSRIR.
Tab. 4. Ceny detaliczne wybranych wyrobów mlecznych (zł)

Miesiące	Mleko przetworzone 3,2-3,5% tł. (1 l)		Mleko w proszku „Bebiko 2” (350 g)	Mleko zagęszcz., niesłodz. (400 g)	Masło Ekstra konfekcj. (200 g)	Kefir (400 g)	Jogurt owocowy (150 g)	Śmietana 18% tł. (200 g)	Twaróg tłusty (1 kg)	Ser dojrzew. gouda (1 kg)
	paster.	UHT								
2018 VI	2,63	2,74	16,66	3,53	6,47	1,97	1,34	1,82	14,07	20,42
VII	2,65	2,74	16,63	3,55	6,64	1,97	1,36	1,83	14,04	20,39
VIII	2,64	2,72	16,48	3,54	6,66	1,98	1,35	1,85	14,07	20,22
IX	2,66	2,72	16,45	3,57	6,63	1,99	1,34	1,85	14,23	20,51
X	2,64	2,73	16,38	3,52	6,68	2,02	1,33	1,84	14,09	21,02
XI	2,65	2,71	16,67	3,54	6,60	2,04	1,34	1,85	14,08	20,95
XII	2,63	2,71	16,55	3,55	6,54	2,03	1,36	1,83	14,00	20,99
2019 I	2,64	2,71	16,68	3,58	6,48	2,03	1,37	1,85	14,22	21,00
II	2,64	2,71	16,71	3,65	6,33	2,03	1,37	1,85	14,20	20,99
III	2,62	2,66	16,70	3,66	6,19	2,04	1,38	1,86	14,32	20,94
IV	2,63	2,68	16,77	3,63	6,00	2,05	1,40	1,87	14,31	20,77
V	2,65	2,68	16,95	3,70	5,97	2,07	1,40	1,88	14,36	21,17
VI	2,64	2,68	16,91	3,72	5,81	2,06	1,41	1,88	14,30	21,03
VII	2,65	2,70	16,83	3,75	5,74	2,05	1,42	1,87	14,30	21,12
VIII	2,66	2,70	16,66	3,76	5,68	2,07	1,43	1,89	14,37	21,24
Wskaźniki zmian w %										
<u>VIII 2019</u> <u>VII 2019</u>	100,4	100,0	99,0	100,3	99,0	101,0	100,7	101,1	100,5	100,6
<u>VIII 2019</u> <u>VIII 2018</u>	100,8	99,3	101,1	106,2	85,3	104,5	105,9	102,2	102,1	105,0

Źródło: Dane GUS.

Tab. 5. Eksport i import produktów mlecznych (tys. ton)

Miesiące	Eksport						Import					
	mleko w proszku	sery i twarogi	masło i tłuszcze mleczne	mleko płynne i śmietana	jogurty i napoje mleczne	serwatka	mleko w proszku	sery i twarogi	masło i tłuszcze mleczne	mleko płynne i śmietana	jogurty i napoje mleczne	serwatka
2017 I-XII	125,0	246,4	61,2	662,2	99,3	218,2	98,5	95,1	20,7	205,8	73,0	89,7
2018 I-XII	165,6	260,7	68,4	678,5	105,7	219,0	102,2	94,1	20,7	225,6	74,0	97,9
2018 VI	17,4	22,1	5,2	57,5	9,3	20,5	7,8	7,8	2,0	21,3	6,4	10,0
VII	19,3	23,0	5,5	58,2	10,0	18,4	8,6	8,2	1,7	18,5	5,6	8,2
VIII	15,1	21,6	5,8	55,5	10,0	18,6	7,6	8,3	2,0	22,7	6,5	8,5
IX	12,3	21,3	4,7	54,9	8,8	16,6	7,0	7,8	1,5	19,4	5,7	8,4
X	15,2	22,8	5,0	61,7	9,4	17,3	5,9	8,9	1,5	17,0	6,1	4,5
XI	12,9	20,4	4,6	61,5	8,7	17,6	6,6	8,5	1,7	15,1	6,2	5,9
XII	12,4	18,5	2,9	54,0	7,1	15,4	10,1	7,0	1,1	17,4	5,3	8,5
2019 I	16,0	20,9	5,5	61,1	9,6	18,7	8,9	8,6	2,0	18,7	6,8	4,9
II	15,9	21,2	5,0	58,3	8,8	16,7	6,7	8,2	1,5	14,0	6,5	7,6
III	16,3	22,0	5,1	69,5	9,7	16,9	11,6	8,5	1,3	17,4	6,1	5,1
IV	15,8	23,0	5,2	73,2	9,9	17,5	11,6	8,3	1,2	18,9	6,6	6,2
V	14,6	22,1	4,8	70,9	9,4	14,4	12,6	8,1	1,1	18,0	6,9	6,3
VI	14,5	20,9	4,6	67,4	9,8	15,7	8,6	8,6	1,2	18,5	4,7	8,1
VII	14,0	22,6	5,5	65,5	10,0	17,3	8,6	9,1	1,1	21,3	4,6	5,9
Wskaźniki zmian w % (liczone na podstawie danych o większym stopniu dokładności)												
<u>VII 2019</u> <u>VI 2019</u>	96,7	108,0	120,0	97,1	101,8	110,0	100,8	106,1	90,8	115,1	98,1	73,5
<u>VII 2019</u> <u>VII 2018</u>	72,8	98,1	99,8	112,5	100,1	93,8	100,2	111,3	64,9	115,5	82,9	72,1

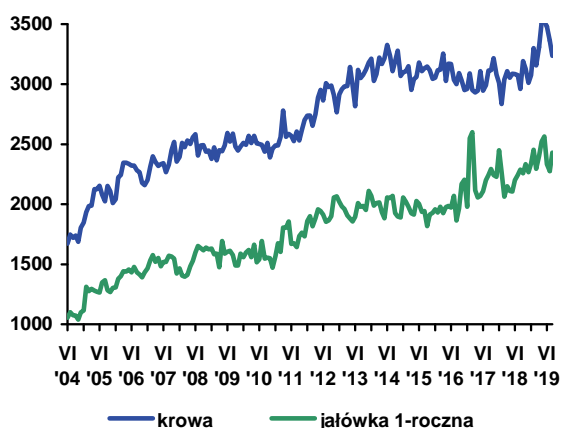
Źródło: Opracowanie IERiGŻ-PIB na podstawie wstępnych danych MF.

Tab. 6. Ceny w eksporcie i imporcie produktów mlecznych (EUR/t)

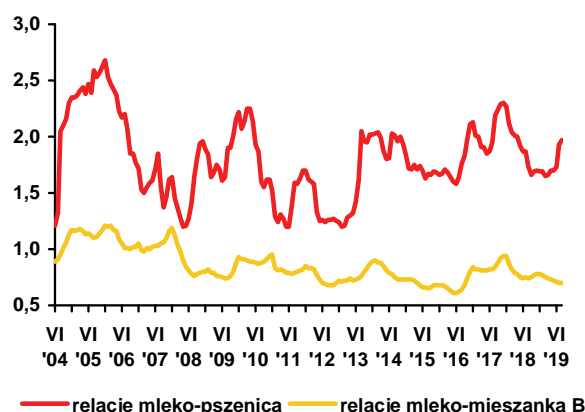
Miesiące	Eksport						Import					
	mleko w proszku	sery i twarogi	masło i tłuszcze mleczne	mleko płynne i śmietana	jogurty i napoje mleczne	serwatka	mleko w proszku	sery i twarogi	masło i tłuszcze mleczne	mleko płynne i śmietana	jogurty i napoje mleczne	serwatka
2017 I-XII	2 020	3 031	4 666	620	1 205	997	1 637	3 506	5 352	787	1 144	548
2018 I-XII	1 578	3 012	4 716	585	1 222	848	1 468	3 618	5 441	734	1 110	454
2018 VI	1 593	2 993	5 295	635	1 160	851	1 440	3 601	5 608	780	1 065	445
VII	1 586	3 021	5 187	625	1 166	859	1 518	3 587	6 010	684	1 075	410
VIII	1 551	3 031	5 167	544	1 176	862	1 645	3 571	5 722	751	1 114	424
IX	1 620	3 073	5 123	672	1 224	950	2 126	3 644	5 937	667	1 125	421
X	1 595	3 076	4 805	575	1 207	899	2 131	3 636	5 761	756	1 151	638
XI	1 722	3 131	4 621	570	1 229	904	1 826	3 762	5 402	822	1 092	484
XII	1 631	3 087	4 486	523	1 283	900	1 257	3 754	5 068	914	1 131	386
2019 I	1 658	3 036	4 359	530	1 203	959	1 669	3 630	5 112	831	1 090	645
II	1 654	3 038	4 322	550	1 216	1 018	1 871	3 584	5 443	759	1 145	510
III	1 742	3 048	4 159	518	1 178	978	1 601	3 647	5 265	623	1 154	705
IV	1 788	3 045	4 147	529	1 190	948	1 560	3 808	5 041	787	1 085	688
V	1 772	3 050	4 099	577	1 219	997	1 434	3 716	5 209	775	1 139	678
VI	1 982	2 939	4 081	542	1 142	965	1 793	3 430	5 152	656	1 219	509
VII	2 082	3 062	4 053	525	1 145	947	1 701	3 644	5 282	698	1 305	574
Wskaźniki zmian w % (liczone na podstawie danych o większym stopniu dokładności)												
<u>VII 2019</u> <u>VI 2019</u>	105,0	104,2	99,3	96,9	100,3	98,1	94,9	106,2	102,5	106,4	107,1	112,8
<u>VII 2019</u> <u>VII 2018</u>	131,3	101,4	78,1	84,0	98,2	110,2	112,1	101,6	87,9	102,0	121,4	140,0

Źródło: Opracowanie IERiGŻ-PIB na podstawie wstępnych danych MF.

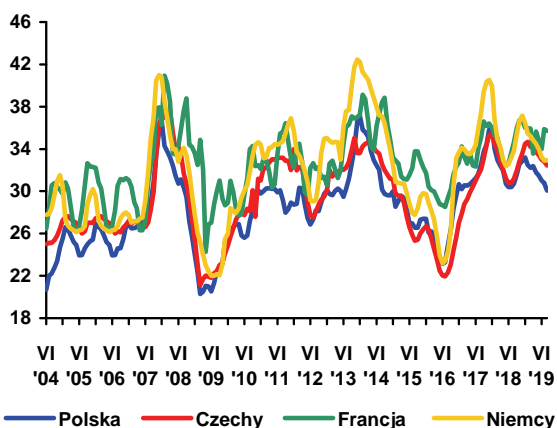
Rys. 1. Przeciętne ceny targowiskowe (zł/szt.)

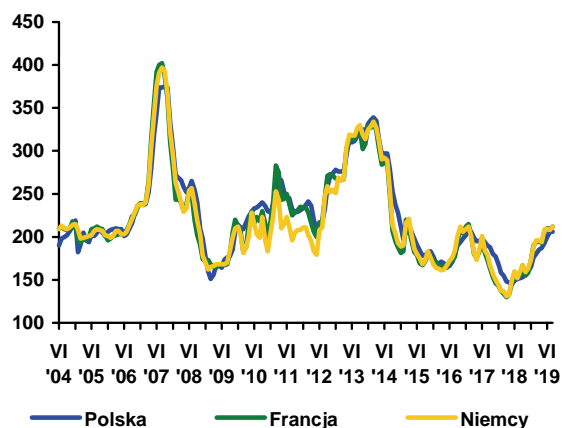
Rys. 2. Ceny mleka wyrażone w kg pszenicy oraz mieszanki B

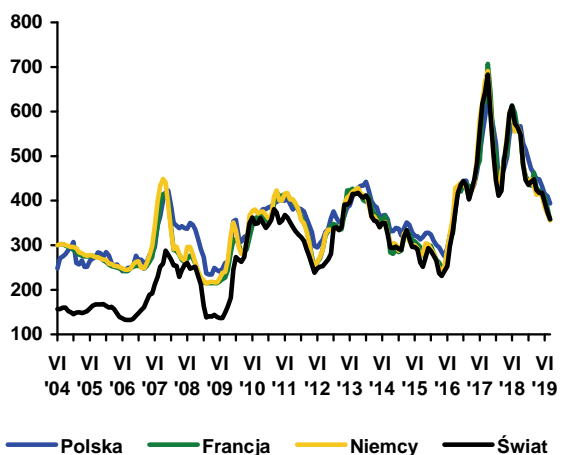
Rys. 3. Ceny skupu mleka surowego (EUR/100 kg)

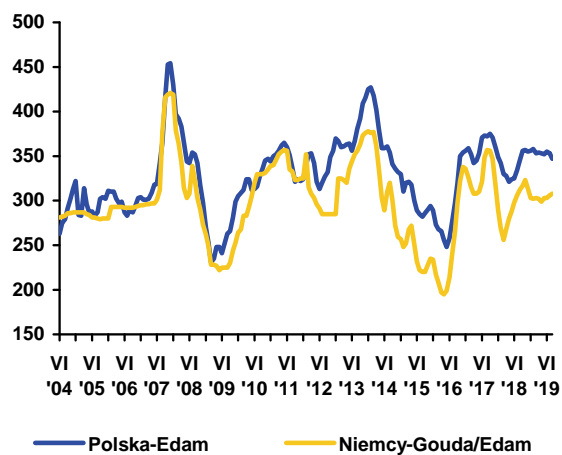
Rys. 4. Ceny zbytu mleka odtłuszczonego w proszku (EUR/100 kg)

Rys. 5. Ceny zbytu masła w blokach (EUR/100 kg)

Rys. 6. Ceny zbytu serów dojrzewających (EUR/100 kg)

Źródło: Opracowanie IERiGŻ-PIB na podstawie danych GUS, ZSRIR, Komisji Europejskiej, Dairy Markets i Dairy Economic Consulting CLAL.

**Dorota
Pasińska**

Według ekspertów Komisji Europejskiej w 2019 r. produkcja wołowiny w UE zmniejszy się o 2,0% do 7793 tys. t, co będzie rezultatem spadku produkcji w krajach UE-15 o 2,5% do 6872 tys. t oraz wzrostu produkcji w krajach UE-13 o 2,3% do 921 tys. t. Eksperti przewidują zmniejszenie się cen tusz pochodzących z dorosłych byków (o 0,3% do 374,60 EUR/100 kg) i krów (o 0,9% do 269,90 EUR/100 kg).

W okresie styczeń-sierpień 2019 r. skupiono w Polsce 461,9 tys. t bydła (wagi żywej), tj. o 7,8% mniej niż w analogicznym okresie roku poprzedniego, a przedsiębiorstwa przemysłu mięsnego zatrudniające 50 i więcej pracowników wytworzyły 145 tys. t wołowiny (wzrost o 10,7%). Średnia cena skupu bydła wyniosła w tym okresie 6,36 zł/kg i była o 2,2% niższa niż w okresie styczeń-sierpień 2018 r. W sierpniu 2019 r. cena skupu młodego bydła wyniosła 6,24 zł/kg i była o 1,9% niższa niż przed miesiącem, a o 6,3% niż w lipcu 2018 r. Opłacalność produkcji (mierzona relacją cen żywiec: mieszanka B2 dla opasów) w okresie ośmiu miesięcy 2019 r. była mniej korzystna niż w analogicznym okresie roku poprzedniego.

Utrzymuje się regionalne zróżnicowanie cen skupu bydła oraz cen sprzedaży ćwierci z byków do lat dwóch i krów. W trzecim tygodniu września 2019 r., tak jak dotychczas, najniższe ceny skupu notowano w regionie północnym (5,40 zł/kg), a najwyższe w regionie centralnym (5,97 zł/kg). Ćwierci z krów i byków do dwóch lat były najtańsze w regionie centralnym (i wynosiły odpowiednio 10 300 zł/t i 12 314 zł/t), natomiast ceny ćwierci z krów i byków do dwóch lat były najwyższe w regionie północnym (i wynosiły odpowiednio 10 883 zł/t i 12 593 zł/t).

Przeciętne ceny tusz w Polsce są niższe niż ich średnia cena w UE. W okresie 16.09-22.09.2019 r. przeciętna cena tusz kategorii A/C/Z¹ klasy R3² była w Polsce o ok. 21% niższa (wobec 12% w okresie 10.12.2018-16.12.2018) niż średnio w UE (355,28 EUR/dt) i wyniosła 279,66 EUR/dt. Tusze kategorii A/C/Z klasy R3 były droższe niż w Polsce również u naszych głównych odbiorców mięsa wołowego tj. we Włoszech (o 29%), Niemczech (o 21%), Holandii (o 18%), Hiszpanii (o 23%) i Francji (o 20%). W pierwszych ośmiu miesiącach br. średnie cen tusz w Polsce i w UE były

niższe niż w porównywalnym okresie 2018 r., choć w sierpniu zanotowano niewielkie zwiększenie tych cen w porównaniu z lipcem 2019 r. W Polsce cena tusz bydła kategorii A/C/Z klasy R3 była wyższa o 4,0% i wynosiła 286,60 EUR/100 kg, podczas gdy w UE wzrosła o 0,2% do 352,83 EUR/100 kg.

W sierpniu 2019 r. w porównaniu z grudniem 2018 r. mięso wołowe zdrożało 0,2% a cielęce o 2,0%. Ceny detaliczne różnych rodzajów mięsa wołowego zmieniły się nieznacznie. W sierpniu 2019 r. w porównaniu z grudniem 2018 r. spośród asortymentów monitorowanych przez GUS zdrożały mięso wołowe bez kości z udźca z 33,79 do 33,84 zł/kg, mięso cielęce z kością z 29,71 do 30,35 zł/kg i mięso cielęce bez kości z 49,89 do 50,73 zł/kg, staniało mięso wołowe z kością - rostbef i antrykot z 28,50 do 28,47 zł/kg, a cena szpondra (mięso wołowe z kością) nie zmieniła się (20,15 zł/kg).

W czerwcu 2019 r. pogłowiu bydła wzrosło o 1,5% do 6296,7 tys. szt. (w porównaniu z czerwcem 2018 r.). Pogłowiu zwiększyło się we wszystkich grupach wiekowo-użytkowych: cieląt w wieku poniżej 1 roku (o 1,4% do 1709,5 tys. szt.), młodego bydła w wieku 1-2 lat (o 1,9% do 1767,6 tys. szt.), bydła w wieku 2 i więcej lat (o 1,4% do 2819,6 tys. szt.). W strukturze stada nie nastąpiły istotne zmiany. Udział młodego bydła w wieku 1-2 lat zwiększył się o 0,1 pkt. proc. do 28,1%, bydła w wieku 2 lat i więcej zmalał o 0,1 pkt. proc. do 44,8%, a udział cieląt (poniżej 1 roku) był podobny jak przed rokiem (27,1%).

1. A – tusze niekastrowanego młodego bydła w wieku 12 do poniżej 24 miesięcy, C – tusze wykastrowanego bydła męskiego w wieku powyżej 12 miesięcy, Z – tusze młodego bydła w wieku od 8 do poniżej 12 miesięcy.

2. U, R, O – klasy uformowania tuszy, U – tusza bardzo dobra o profilach zasadniczo wypukłych i bardzo dobrze rozwiniętych mięśniach, R – tusza dobra o kształtach prostych na całej długości i dobrze rozwiniętych mięśniach, O – tusza dostateczna o profilu na ogół prostym do wklęsłych i przeciętnie wykształconych mięśniach, 3 – ilość tłuszczu na tuszy oraz w jamie piersiowej, klasa ta charakteryzuje się średnim odtuszczeniem, poza udźcem i łopatką prawie wszędzie mięśnie pokryte tłuszczem, niewielkie złogi tłuszczu w jamie klatki piersiowej.

Tab. 1. Skup, eksport i import produktów wołowych (w tys. ton)

Wyszczególnienie		Skup żywca wołowego w wadze żywej ^a	Eksport produktów wołowych w tys. ton			Import produktów wołowych w tys. ton		
			ogółem	żywiec	mięso świeże, schłodzone i mrożone	ogółem	żywiec	mięso świeże, schłodzone i mrożone
2018	IV	33,7	38,2	0,8	33,0	6,2	3,7	1,8
	V	35,7	41,8	1,0	35,8	5,7	3,4	1,4
	VI	37,9	44,6	1,0	38,7	4,8	2,7	1,4
	VII	36,0	42,0	1,0	36,0	4,9	2,9	1,4
	VIII	36,2	38,6	1,1	32,3	6,0	3,2	2,0
	IX	32,7	38,7	0,9	33,1	6,2	3,7	1,8
	X	37,3	38,4	0,9	32,4	8,3	4,9	2,5
	XI	34,2	36,3	0,9	30,3	8,3	4,5	2,9
	XII	29,6	32,8	0,8	27,1	6,2	3,6	1,9
2019	I	37,6	35,4	0,8	29,7	6,1	3,4	1,9
	II	29,8	31,3	0,9	25,9	5,6	2,9	1,7
	III	37,6	37,7	1,0	31,9	5,8	3,0	1,9
	IV	35,6	37,5	1,2	31,4	5,5	2,9	1,9
	V	37,6	38,2	0,9	32,4	5,4	2,9	1,6
	VI	36,0	39,6	1,6	32,9	4,0	1,9	1,3
	VII	43,6	40,2	2,1	32,9	4,1	1,6	1,7
	VIII	35,6	x	x	x	x	x	x
w % skupu	sprzed roku	98,3	x	x	x	x	x	x
	sprzed m-ca	81,7	x	x	x	x	x	x

^a dane za okresy miesięczne dotyczące skupu produktów rolnych dotyczą danych meldunkowych o ilości skupu realizowanego przez osoby prawne i samodzielne jednostki organizacyjne niemające osobowości prawnej

Źródło: Na podstawie danych MF, skup na podstawie Biuletynu Statystycznego GUS.

Tab. 2. Cena skupu, zbytu i cena detaliczna wołowiny

Wyszczególnienie		Cena skupu żywca wołowego w zł/kg	Cena skupu cieląt w zł/kg żywca	Cena zbytu mięsa wołowego z kością Rostbef w zł/kg	Cena detaliczna mięsa wołowego z kością ^a w zł/kg	Relacje ceny zbytu wołowiny z kością do ceny żywca wołowego	Relacje ceny detalicznej wołowiny z kością do ceny żywca wołowego
2018	V	6,63	9,74	25,73	28,20	3,88	4,25
	VI	6,49	9,33	25,75	28,46	3,97	4,39
	VII	6,42	9,36	25,79	28,48	4,02	4,44
	VIII	6,52	9,16	25,80	28,54	3,96	4,38
	IX	6,48	9,31	25,82	28,54	3,98	4,40
	X	6,51	9,38	25,91	28,44	3,98	4,37
	XI	6,50	9,90	25,99	28,56	4,00	4,39
	XII	6,54	9,77	26,09	28,50	3,99	4,36
2019	I	6,60	9,90	25,92	28,62	3,93	4,34
	II	6,39	10,68	25,91	28,42	4,05	4,45
	III	6,53	9,75	25,97	28,49	3,98	4,36
	IV	6,49	9,90	26,01	28,62	4,01	4,41
	V	6,52	9,55	26,10	28,70	4,00	4,40
	VI	6,06	9,82	25,94	28,44	4,28	4,69
	VII	6,22	9,20	25,80	28,57	4,15	4,59
	VIII	6,11	9,08	x	28,47	x	4,66
w % ceny	sprzed roku	93,7	x	x	x	x	x
	sprzed m-ca	98,2	x	x	x	x	x

^a obejmuje średnie ceny detaliczne antrykotu i rostbefu

Źródło: Na podstawie danych GUS.

Tab. 3. Ceny zakupu bydła rzeźnego w ubojniach, ceny targowiskowe cieląt i ceny zbytu wołowiny

Wyszczególnienie	XII 2018	I 2019	II 2019	III 2019	IV 2019	V 2019	VI 2019	VII 2019	VIII 2019	IX 2019
	3 tyg. m-ca	3 tyg. m-ca	3 tyg. m-ca	3 tyg. m-ca	3 tyg. m-ca	3 tyg. m-ca	3 tyg. m-ca	3 tyg. m-ca	3 tyg. m-ca	3 tyg. m-ca
Cena zakupu bydła rzeźnego w ubojniach (zł/kg wagi żywej):										
Bydło ogółem	6,63	6,66	6,30	6,43	6,27	6,30	6,13	5,70	5,98	5,92
Byki (12-24 miesiące)	7,32	7,36	6,87	6,96	6,77	6,65	6,45	6,00	6,45	6,30
Krowy	5,26	5,27	5,01	5,21	5,15	5,22	5,14	4,75	4,87	4,80
Średnia cena targowiskowa cieląt 60-100 kg (zł/kg wagi żywej)	13,58	13,83	13,15	12,70	12,68	14,50	14,50	13,00	11,00	11,33
Cena sprzedaży w zakładach mięsnych (zł/tonę):										
ćwierci z byków do 2 lat	13529	13784	12892	13017	12760	13149	12305	11966	12598	12383
ćwierci z krów rzeźnych	10896	10980	10429	11193	10940	11148	11162	10220	10412	10484
Średnia cena rynkowa (EUR/100 kg) tuszy od młodego bydła:										
UE	375,18	375,22	374,34	371,57	366,63	367,05	359,47	350,85	352,98	355,28
Polska	328,67	330,87	307,39	311,66	306,12	299,62	293,12	274,72	287,52	279,66

Źródło: Na podstawie tygodniowych informacji Departamentu Rynków Rolnych MRiRW, danych KE.

Tab. 4. Ceny tusz kategorii A/C/Z klasy R3 w wybranych krajach UE (w EUR/100 kg)

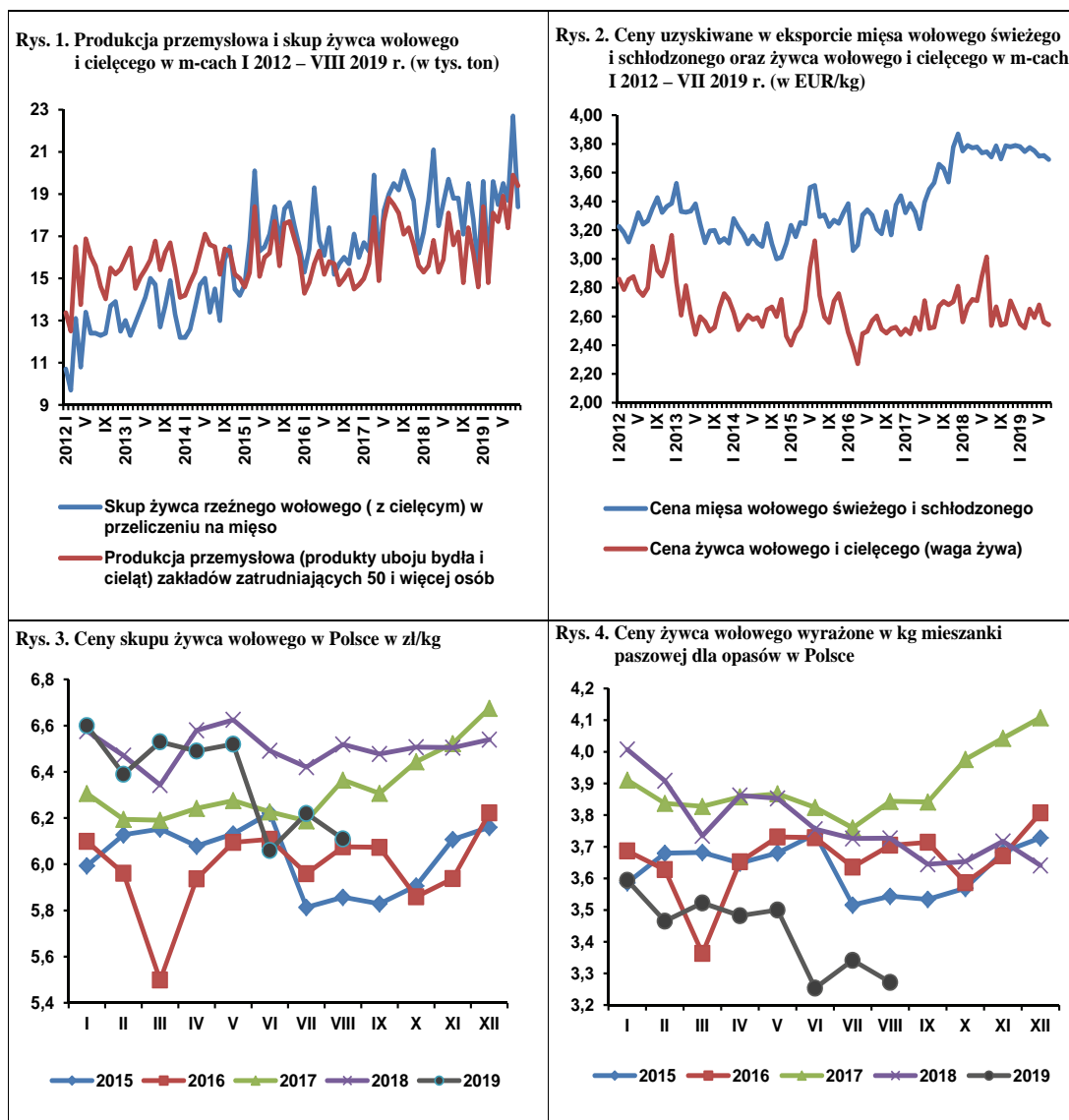
Wyszczególnienie	Niemcy	Irlandia	Hiszpania	Francja	Włochy	Polska	Wielka Brytania	EU	
2017	X	394,43	369,25	391,68	352,85	419,65	336,65	422,46	383,63
	XI	405,12	373,78	394,29	356,35	423,43	345,69	424,80	387,44
	XII	410,69	391,30	398,03	356,56	427,48	346,12	425,05	390,61
2018	I	402,88	394,64	397,42	352,39	426,94	347,13	420,02	389,24
	II	396,46	388,30	397,44	347,34	422,28	345,50	413,86	385,90
	III	398,39	392,73	395,45	347,85	417,04	338,44	416,37	386,01
	IV	390,85	398,76	394,24	342,46	402,66	339,37	427,18	383,11
	V	374,94	411,43	393,93	337,50	389,96	332,93	429,66	379,25
	VI	373,74	412,86	392,53	336,74	386,81	329,92	432,45	378,05
	VII	366,38	391,59	387,14	338,54	383,21	325,41	422,84	371,94
	VIII	363,54	385,22	384,54	338,44	385,76	334,37	413,95	370,37
	IX	377,05	374,83	383,97	340,26	389,44	331,83	425,96	373,51
	X	381,02	367,89	382,20	341,01	393,45	333,58	427,96	374,19
	XI	386,45	368,25	384,36	340,71	403,61	331,21	422,18	375,91
	XII	384,20	370,12	383,92	346,25	416,26	331,08	406,13	375,86
2019	I	379,04	370,21	386,14	349,09	414,07	329,75	406,13	375,75
	II	372,23	369,80	385,48	352,14	413,22	312,78	408,71	374,24
	III	366,83	368,50	381,52	351,75	408,98	314,10	403,91	371,34
	IV	352,29	369,19	383,24	347,96	399,98	305,35	405,33	367,18
	V	347,96	387,08	383,29	347,72	398,10	300,20	408,86	366,65
	VI	337,88	382,32	372,34	346,49	394,08	291,15	388,33	359,29
	VII	335,91	358,44	364,70	344,89	387,44	275,55	373,93	352,25
	VIII	346,75	346,53	360,56	347,05	392,78	286,60	366,21	352,83

Źródło: Dane KE.

Tab. 5. Pogłowie bydła według grup produkcyjno-użytkowych

Rok	ogółem	cielęta w wieku poniżej 1 roku	młode bydło w wieku 1-2 lat	bydło w wieku 2 lat i więcej	bydło w wieku 2 lat i więcej - krowy
2014					
stan w czerwcu	5920,4	1608,6	1432,9	2879,0	2479,1
stan w grudniu	5660,3	1450,0	1444,9	2765,4	2403,0
2015					
stan w czerwcu	5960,7	1668,7	1528,8	2763,1	2444,5
stan w grudniu	5762,5	1616,9	1531,5	2614,1	2302,8
2016					
stan w czerwcu	5939,0	1728,1	1575,9	2635,1	2332,2
stan w grudniu	5970,2	1717,8	1637,3	2615,1	2303,5
2017					
stan w czerwcu	6143,1	1720,7	1701,2	2721,2	2374,4
stan w grudniu	6035,7	1713,1	1668,7	2653,9	2340,7
2018					
stan w czerwcu	6201,4	1686,4	1734,0	2781,0	2429,2
stan w grudniu	6183,3	1709,4	1731,7	2742,3	2417,4
2019					
stan w czerwcu	6296,7	1709,5	1767,6	2819,6	2461,0

Źródło: Opracowanie na podstawie danych GUS.

Źródło: Opracowanie na podstawie danych GUS, MF.

**Danuta
Zawadzka**

W czerwcu 2019 r. pogłowie trzody w Polsce wyniosło 10 781 tys. sztuk i było mniejsze niż w czerwcu 2018 r. o 1047 tys. sztuk (o 8,9%). Pogłowie prosiąt zmniejszyło się w skali roku o 11,8%, a warchlaków o 11,4%. Pogłowie trzody na chów o wadze 50 kg i więcej zmniejszyło się o 13,3%, w tym loch prośnych o 9,1%. Pogłowie trzody na ubój o wadze 50 kg i więcej było o 4,5% mniejsze niż rok wcześniej. Bardzo wysokie stopy spadku pogłowia wszystkich kategorii wiekowych sygnalizują, że w grudniu stopa spadku pogłowia trzody może być także wysoka.

Spadek pogłowia dotyczy nie tylko Polski. Ogłoszone przez niektóre kraje wyniki z połowy 2019 r. (maj/czerwiec) wskazują na kontynuację spadku. Na przykład w Danii, pogłowie trzody było o 2,5% mniejsze niż przed rokiem, w tym loch prośnych o 3,2%, a w Niemczech odpowiednio o 3,7% i 4,6%. W Holandii pogłowie trzody zmniejszyło się o 0,7%, ale loch prośnych o 2,6%. Podobnie było w Belgii, w której odpowiednie spadki wynosiły 0,2% i 3,3%, a także na Węgrzech (0,7% i 7,5%) i w Irlandii (0,4% i 5,8%). Znacznie większe redukcje pogłowia loch prośnych niż ogólnego pogłowia wskazują, że kryzys w unijnym chowie trzody może być relatywnie długi.

Spadek pogłowia decyduje o spadku ubojów trzody. W I półroczu 2019 r. uboje trzody w UE-28, wyrażone w sztukach były o 1,8% mniejsze niż w I półroczu 2018 r., w tym w Rumunii o 9,7%, Grecji o 8,5%, Danii o 6,8%, Polsce o 5,5%, Niemczech o 4,2%, na Węgrzech o 2,8%, a we Francji o 0,7%. W Hiszpanii uboje zwiększyły się o 2,0%.

Spadek pogłowia i ubojów trzody jest jednym z dwóch czynników decydujących o wzroście cen na unijnym rynku. Drugim czynnikiem jest pojawienie się wirusa ASF w Chinach i innych krajach azjatyckich. Przyczynia się to do wzrostu popytu zgłaszanego przez te kraje, a w związku z tym wzrostu eksportu wieprzowiny między innymi z krajów Unii Europejskiej. W okresie od stycznia do końca lipca eksport produktów wieprzowych z UE-28 do krajów trzecich zwiększył się o 15,7%, w tym mięsa o 18,9%. Nominalny wzrost

eksportu do krajów trzecich wyniósł 351 tys. t, w tym mięsa 286 tys. t. W okresie I-VII 2019 r. eksport do Chin z UE-28 zwiększył się o 45% (o 353 tys. t), do Japonii o 8% (o 23 tys. t) i do Wietnamu o 32% (o 13 tys. t). Eksport do pozostałych krajów uległ zmniejszeniu, w tym do Korei Płd., o 11% (o 22 tys. ton).

W sierpniu cena trzody klasy E w UE-28 wyniosła 178,81 EUR/100 kg, a w Polsce 175,33 EUR/100 kg wagi poubojowej. Ceny te były wyższe niż w sierpniu 2018 r. odpowiednio o 20,2% i 18,1%. Według nieostatecznych danych Komisji Europejskiej we wrześniu cena trzody klasy E w UE-28 wyniosła ok. 182 EUR, a w Polsce ok. 178 EUR/100 kg. W relacji do września 2018 r. cena w UE-28 była o ok. 22%, a w Polsce o ok. 21% wyższa niż rok wcześniej.

Cena skupu trzody w Polsce wyniosła w sierpniu 5,82 zł/kg i była o 21% wyższa niż rok wcześniej. Z nieostatecznych danych ZSRIR/MRiRW wynika, że we wrześniu cena trzody mogła wynieść ok. 5,90 zł/kg, a jej roczny wzrost ok. 26%. Większy wzrost ceny wyrażonej w złotych niż ceny wyrażonej w euro wynikał z deprecjacji złotego względem euro w skali roku.

Wzrost cen skupu trzody wpływa na wzrost cen sprzedaży i cen detalicznych wieprzowiny. W sierpniu 2019 r. cena sprzedaży półtuszy wieprzowych (bez VAT) wyniosła 8,54 zł/kg i była o 21,2% wyższa niż rok wcześniej. Ceny elementów wieprzowych wzrosły w mniejszym stopniu. Cena schabu środkowego z kością o 7,3%, a szynki gotowanej o 12,7%.

W sierpniu 2019 r. przeciętna cena detaliczna mięsa wieprzowego była o 12,7% wyższa niż w grudniu 2018 r. i o 12,7% wyższa niż w sierpniu 2018 r. Cena schabu środkowego bez kości wyniosła 19,17 zł/kg i była 12,8% wyższa niż przed rokiem, szynki gotowanej o 6,6% (28,78 zł/kg), mięsa wieprzowego bez kości (łopatki) o 22,6% (15,56 zł/kg), a polędwicy sopockiej o 11,7% (25,25 zł/kg).

Ocenia się, że w ostatnim kwartale roku ceny trzody sezonowo obniżą się, ale w relacji rocznej ich poziom będzie nadal o ok. 20% wyższy niż rok wcześniej.

Tab. 1. Skup trzody i handel zagraniczny wieprzowiną

Lata i miesiące	Skup trzody ^a		Eksport mięsa, podrobów i przetworów ^{c,d}		Import mięsa, podrobów i przetworów ^{c,d}		Saldo handlu zagranicznego tys. ton	
	tys. ton	wskaźniki zmian ^b	tys. ton	wskaźniki zmian ^b	tys. ton	wskaźniki zmian ^b		
2018	I	144,9	117,9	78,4	123,7	66,5	122,4	11,9
	II	123,7	104,0	70,8	104,4	64,4	123,8	6,4
	III	153,0	111,0	81,2	104,0	75,2	115,0	6,0
	IV	134,4	111,3	71,1	110,6	60,6	108,6	10,5
	V	135,3	108,2	71,9	101,6	61,2	98,6	10,7
	VI	132,6	114,4	72,0	105,6	63,1	106,2	8,9
	VII	132,2	102,2	72,9	110,3	64,9	111,9	8,0
	VIII	119,3	85,6	73,4	102,7	71,5	113,7	1,9
	IX	126,9	95,4	79,6	107,6	67,0	154,7	12,6
	X	149,0	101,5	87,1	111,5	74,6	113,7	12,5
	XI	144,9	98,2	84,7	111,6	70,0	103,4	14,7
	XII	159,4	118,0	72,1	102,1	60,6	94,4	11,5
2019	I	148,9	102,8	86,2	109,9	65,9	99,1	20,3
	II	130,7	105,7	77,5	109,5	60,5	93,9	17,0
	III	142,7	93,2	83,6	103,0	63,0	83,8	20,6
	IV	132,8	98,9	72,4	101,8	68,9	113,7	3,5
	V	122,8	90,7	67,7	94,2	59,1	96,6	8,6
	VI	115,6	87,2	62,5	86,8	49,6	78,6	12,9
	VII	119,3	90,3	67,3	92,3	58,5	81,8	8,8
	VIII	122,1	102,4	x	x	x	x	x

^a miesięczny skup nie jest pełny, gdyż nie obejmuje skupu realizowanego przez małe jednostki, w przeciwieństwie do okresów rocznych i półrocznych, ^b analogiczny okres poprzedniego roku = 100, ^c w wadze produktu, ^d dane miesięczne eksportu i importu nie są pełne, gdyż nie obejmują żywych zwierząt, niektórych przetworów i podrobów.

Źródło: Dane GUS, MF i przeliczenia własne.

Tab. 2. Ceny żywca wieprzowego, mieszanki dla tuczników (II faza tuczu), koncentratu i prosiąt

Lata i miesiące	Cena skupu trzody w zł/kg wagi żywej	Relacje cen trzody do targowiskowych cen:		Cena mieszanki (II faza tuczu) w zł/dt	Relacja cen trzoda: mieszanka	Cena koncentratu w zł/dt	Relacja cen trzoda: koncentrat	Cena prosiąt w zł/szt.	
		żyta	jęczmienia						
2018	I	4,26	6,5	5,7	139,02	3,1	251,53	1,7	194
	II	4,43	6,8	5,9	139,47	3,2	251,48	1,8	186
	III	4,63	7,1	6,1	139,63	3,3	252,47	1,8	185
	IV	4,51	6,9	5,8	139,10	3,2	252,98	1,8	188
	V	4,44	6,8	5,9	139,41	3,2	253,93	1,7	181
	VI	4,64	7,3	6,2	141,64	3,3	254,70	1,8	181
	VII	4,68	7,2	6,2	141,81	3,3	255,54	1,8	183
	VIII	4,81	7,3	6,3	140,35	3,4	255,73	1,9	187
	IX	4,69	6,7	5,9	145,17	3,2	256,83	1,8	176
	X	4,40	6,2	5,5	145,68	3,0	256,64	1,7	172
	XI	4,22	5,9	5,1	147,71	2,9	257,74	1,6	181
	XII	4,19	5,9	5,0	148,34	2,8	257,80	1,6	169
2019	I	4,06	5,5	4,7	145,09	2,8	258,18	1,6	171
	II	4,16	5,6	4,7	146,12	2,8	258,61	1,6	169
	III	4,47	6,0	5,0	145,64	3,1	258,74	1,7	180
	IV	5,72	7,5	6,3	146,68	3,9	259,13	2,2	195
	V	5,83	7,7	6,5	146,98	4,0	259,14	2,2	217
	VI	5,77	7,5	6,5	150,92	3,8	258,97	2,2	198
	VII	5,64	7,5	6,5	150,92	3,7	258,34	2,2	203
	VIII	5,82	8,0	6,9	150,97	3,9	257,93	2,3	215

Źródło: Dane GUS i przeliczenia własne.

Tab. 3. Ceny producenta, zbytu i ceny detaliczne wieprzowiny w Polsce (w zł/kg)

Lata i miesiące	Cena skupu za wagę poubojową schłodzoną	Ceny zbytu			Ceny detaliczne			Cena detaliczna w % cen zbytu		
		schabu środk. z/k	szynki gotowanej	kielbasy toruńskiej	schabu środk. z/k	szynki gotowanej	kielbasy toruńskiej	schabu środk. z/k	szynki gotowanej	kielbasy toruńskiej
2018 I	5,55	13,02	20,71	13,47	x	26,35	x	x	127,2	x
II	5,78	12,94	20,60	13,42	x	26,41	x	x	128,0	x
III	6,04	13,06	20,65	13,44	x	26,29	x	x	127,3	x
IV	5,88	12,97	20,59	13,44	x	26,42	x	x	128,3	x
V	5,79	12,96	20,59	13,44	x	26,56	x	x	129,0	x
VI	6,05	12,98	20,59	13,45	x	26,64	x	x	129,4	x
VII	6,10	12,97	20,52	13,43	x	26,70	x	x	130,1	x
VIII	6,27	13,14	20,59	13,44	x	26,99	x	x	131,1	x
IX	6,11	13,24	20,74	13,61	x	26,82	x	x	129,3	x
X	5,73	13,13	20,90	13,66	x	26,84	x	x	128,4	x
XI	5,50	13,08	20,80	13,63	x	27,10	x	x	130,3	x
XII	5,46	13,12	20,83	13,65	x	26,91	x	x	129,2	x
2019 I	5,34	13,06	20,95	13,67	x	27,00	x	x	128,9	x
II	5,47	13,00	21,08	13,67	x	26,89	x	x	127,6	x
III	5,88	13,24	21,25	13,68	x	27,15	x	x	127,8	x
IV	7,52	14,50	21,90	14,22	x	27,73	x	x	126,6	x
V	7,66	14,68	22,32	14,48	x	28,22	x	x	126,4	x
VI	7,58	14,56	22,34	14,54	x	28,47	x	x	127,4	x
VII	7,41	14,46	22,44	14,59	x	28,64	x	x	127,6	x
VIII	7,65	x	x	x	x	28,78	x	x	x	x

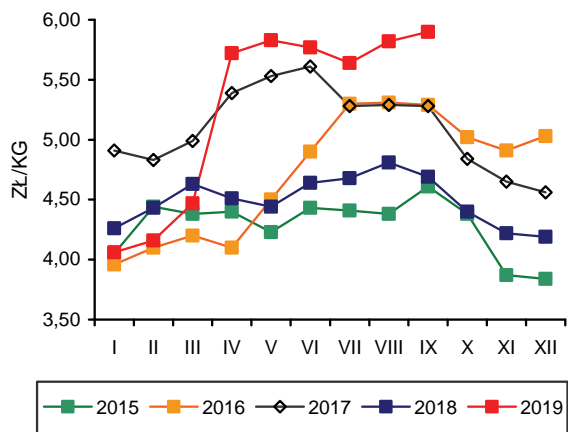
Źródło: Dane GUS i przeliczenia własne.

Tab. 4. Rynkowe ceny trzody w Unii Europejskiej (EUR/100 kg wagi poubojowej)

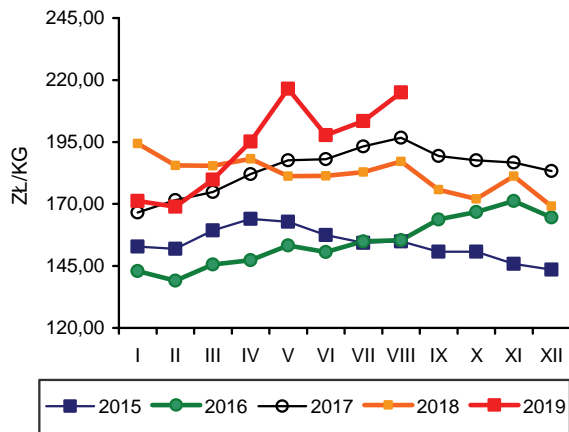
Lata i miesiące	UE-28	Polska	Niemcy	Dania	Ceny w Polsce w % cen w:		
					UE-28	Niemczech	Danii
2018 I	136,32	134,69	137,11	126,85	98,8	98,2	106,2
II	140,80	140,83	146,43	124,96	100,0	96,2	112,7
III	146,75	146,08	152,28	130,27	99,5	95,9	112,1
IV	143,73	142,58	147,90	127,14	99,2	96,4	112,1
V	141,60	137,94	144,97	127,14	97,4	95,2	108,5
VI	145,32	143,14	148,94	126,75	98,5	96,1	112,9
VII	145,01	142,17	147,13	127,13	98,0	96,6	111,8
VIII	148,73	148,50	154,21	130,01	99,8	96,3	114,2
IX	146,78	144,60	150,28	131,80	98,5	96,2	109,7
X	138,08	134,73	141,48	126,89	97,6	95,2	106,2
XI	135,76	130,11	140,40	127,10	95,9	92,7	102,7
XII	135,66	128,36	140,27	130,08	94,6	91,5	98,7
2019 I	134,33	125,70	140,09	127,18	93,6	89,7	98,8
II	135,61	127,48	143,10	129,26	94,0	89,1	98,6
III	142,12	136,51	149,98	133,69	96,1	91,0	102,1
IV	166,24	175,44	175,77	154,33	105,5	99,8	113,7
V	172,63	178,08	182,07	165,19	103,2	97,8	107,8
VI	177,67	178,04	187,42	172,64	100,2	95,0	103,1
VII	175,55	172,56	182,92	170,75	98,4	94,5	101,2
VIII	178,81	175,33	188,79	170,38	98,1	92,9	102,9

Źródło: Dane Komisji Europejskiej.

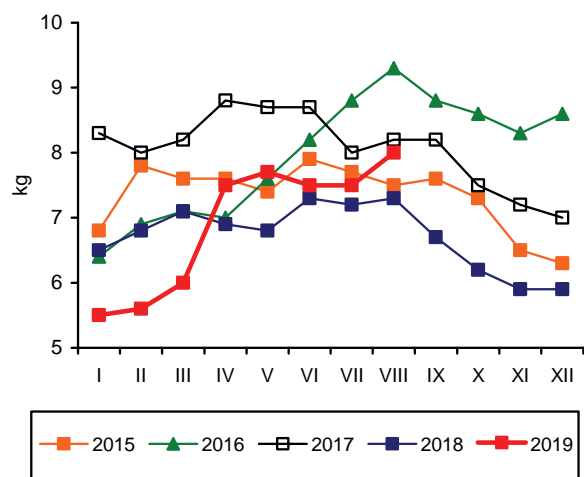
Rys. 1. Ceny skupu żywca wieprzowego w Polsce

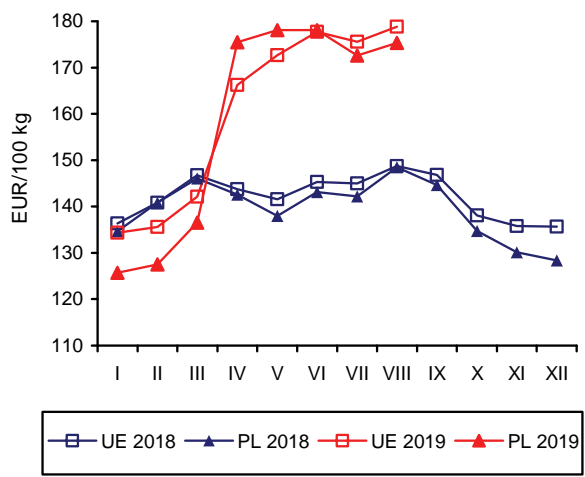
Rys. 2. Miesięczne ceny prosiąt w Polsce

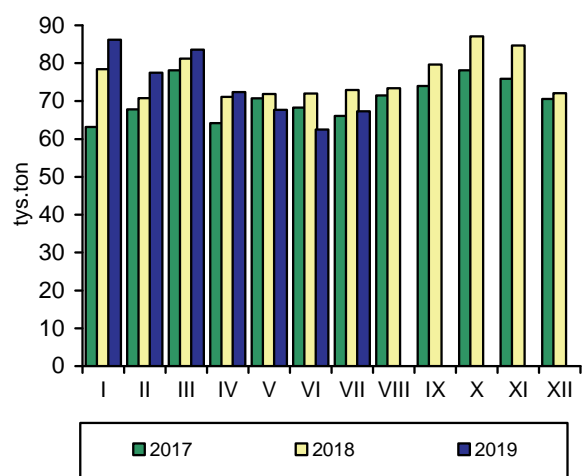
Rys. 3. Ceny żywca wieprzowego wyrażone w kg żyta w Polsce

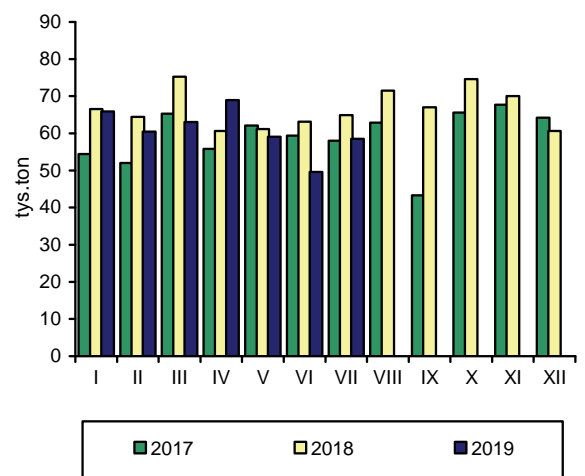
Rys. 4. Przeciętne ceny trzody klasy E w UE (EUR/100 kg wagi poubojowej)

Rys. 5. Polski eksport produktów wieprzowych

Rys. 6. Polski import produktów wieprzowych

Źródło: GUS, CIHZ, CAAC, Komisja Europejska oraz przeliczenia własne.

Dorota Pasińska

W pierwszych siedmiu miesiącach 2019 r. eksport mięsa drobiowego z krajów UE do krajów trzecich zwiększył się o 9,7%, a import o 10,5%. Najwięcej drobiu z krajów UE wyeksportowano na Filipiny (wzrost o 27,7%), do Ghany (wzrost o 15,0%), na Ukrainę (spadek o 1,8%), do Republiki Południowej Afryki (ponad 2-krotny wzrost), do Hongkongu (spadek o 14,1%), do Wietnamu (wzrost o 17,2%) i do Beninu (wzrost o 7,6%). Najwięcej mięsa drobiowego zaimportowano do krajów UE z Tajlandii (wzrost o 7,4%), Brazylii (wzrost o 18,5%), Ukrainy (wzrost o 5,2%), Chile (spadek o 4,0%), Chin (wzrost o 38,8%), Argentyny (spadek o 11,9%) i Szwajcarii (spadek o 13,5%) (KE).

Najwięcej drobiu, spośród krajów UE, podobnie jak przed rokiem ubija się w Polsce. Największymi producentami drobiu w UE są: Wielka Brytania, Hiszpania, Francja, Niemcy i Włochy (Eurostat). Przewiduje się, że Polska utrzyma pozycję lidera w produkcji drobiu w UE. Największy udział w produkcji drobiu w UE ma produkcja kurcząt (ok. 83%), a następnie indyków (ok. 13%), kaczek (ok. 3%) i pozostałych (ok. 1%) (KE).

W okresie styczeń-sierpień 2019 r. skupiono w Polsce 2036,9 tys. t drobiu (wagi żywej), tj. o 0,4% mniej niż w analogicznym okresie roku poprzedniego, a przedsiębiorstwa przemysłu mięsnego zatrudniające 50 i więcej pracowników wytworzyły 1817 tys. t mięsa drobiowego (wzrost o 3,8%). Średnia cena skupu drobiu wyniosła w tym okresie 3,89 zł/kg i była o 4,6% wyższa niż w okresie styczeń-sierpień 2018 r. W sierpniu 2019 r. opłacalność produkcji kurcząt (mierzona relacją cen żywca: mieszanka pełnoporcjowa grower/finisher) była mniej korzystna, a w produkcji indyków bardziej korzystna niż w analogicznym okresie roku poprzedniego.

Przeciętne ceny tuszek kurcząt w Polsce są niższe niż ich średnia cena w UE. W sierpniu 2019 r. przeciętna cena tuszek kurcząt (65%)¹ była w Polsce o ok. 33% niższa niż średnio w UE (189,85 EUR/dt) (a przed rokiem o 26%) i wyniosła 126,83 EUR/dt. W sierpniu 2019 r. ceny tuszek w Polsce były niższe o 4,4%, a przeciętne ceny w UE o 0,8% niż w lipcu 2018 r. Porównując ceny tego asortymentu z cenami z sierpnia 2018 r. można

zauważyć, że najgłębsze spadki tych cen zanotowano w Hiszpanii (o 11,2%), Polsce (o 10,8%) i Belgii (o 10,7%), a najwyższe wzrosty – we Włoszech (o 13,6%), Słowacji (o 15,9%) i Finlandii (o 10,8%). Na spadek cen w Polsce może wpływać spowolnienie tempa eksportu i zwiększona podaż drobiu na rynek krajowy. Tuszki kurcząt były droższe niż w Polsce również u naszych głównych odbiorców mięsa drobiowego, tj. w Niemczech (o 56%), Wielkiej Brytanii (o 22%) i Francji (o 45%).

Utrzymuje się regionalne zróżnicowanie cen sprzedaży tuszek kurcząt brojlerów. W sierpniu 2019 r., tak jak dotychczas, najwyższe ceny notowano w regionie zachodnim (6,21 zł/kg), a najniższe w regionie południowo-wschodnim (5,15 zł/kg). Średnia cena sprzedaży tuszki w Polsce wynosiła 5,52 zł/kg.

W sierpniu 2019 r. w porównaniu z grudniem 2018 r. mięso drobiowe zdrożało o 7,9%, w tym mięso z kur, kogutów i kurcząt o 8,6%, a mięso z pozostałego drobiu o 5,2%. Ceny detaliczne różnych rodzajów mięsa zmieniły się. W sierpniu 2019 r. w porównaniu z grudniem 2018 r. spośród asortymentów monitorowanych przez GUS zdrożały: kurczę patroszone z 6,92 do 7,62 zł/kg, porcje rosołowe z 2,25 do 2,40 zł/kg, piersi z kurczęcia z 15,01 do 16,17 zł/kg, piersi z indyka z 23,66 do 25,07 zł/kg, udziec z indyka z 13,49 do 14,20 zł/kg, kaczka patroszona z 12,81 do 13,03 zł/kg.

1. Np. według Wspólnej Taryfy Celnej „kurczaki 65%” są to niecięte na kawałki tuszki, które są „oskubane i wypatroszone, bez głów i łapek oraz bez szyi, serc, wątróbek i żołądków”.

Tab. 1. Przemysłowa produkcja mięsa w zakładach o zatrudnieniu powyżej 50 osób (tys. ton)

Wyszczególnienie	2015	2016	2017	2018	2019
I	180,0	200,0	214,0	212,0	248,0
II	160,0	188,0	197,0	197,0	214,0
III	183,0	203,0	229,0	226,0	232,0
IV	172,0	213,0	209,0	220,0	223,0
V	178,0	201,0	232,0	225,0	232,0
VI	175,0	213,0	228,0	221,0	207,0
VII	176,0	206,0	227,0	215,0	233,0
VIII	166,0	211,0	228,0	222,0	226,0
IX	180,0	216,0	225,0	233,0	
X	201,0	222,0	237,0	263,0	
XI	190,0	220,0	238,0	254,0	
XII	190,0	207,0	217,0	229,0	
RAZEM	2151,0	2500,0	2681,0	2717,0	

Źródło: Biuletyn Statystyczny GUS.

Tab. 2. Handel zagraniczny mięsem i podrobami drobiowymi (tony)

Wyszczególnienie	Import			Eksport		
	2017	2018	2019*	2017	2018	2019*
I	4366	5563	7549	87139	101641	123051
II	4959	4986	7786	84977	97327	113849
III	5353	5728	8853	92177	111121	122294
IV	3924	4239	7661	86084	104344	122524
V	4436	6473	8732	97958	113383	123091
VI	4167	6761	6777	98802	110592	109386
VII	4000	6277	6705	93396	114478	106898
VIII	4313	9335		97191	107976	
IX	4648	8856		104386	107887	
X	7295	8646		111068	128143	
XI	5997	7204		108027	122808	
XII	5316	5303		95112	104910	
RAZEM	58775	79371		1156317	1324610	

*dane wstępne

Źródło: Opracowanie IERiGŻ-PIB na podstawie danych MF.

Tab. 3. Ceny na rynku kurcząt brojlerów

Miesiące	Mieszanka dla kurcząt pełnoporcjowa grower/finiszera (zł/tonę)		Żywiec (skup) (zł/kg) ^a		Tuszka (zbyt) patroszona, z szyją (zł/kg) ^{a, b}		Tuszka (detal) (zł/kg)	
	2018	2019	2018	2019	2018	2019	2018	2019
I	1286	1377	3,28	3,15	6,35	5,97	7,12	6,85
II	1300	1399	3,36	3,38	6,62	6,17	7,16	7,05
III	1300	1400	3,43	3,52	6,41	6,37	7,32	7,49
IV	1321	1394	3,40	3,49	6,64	6,40	7,26	7,63
V	1340	1390	3,35	3,46	x	6,24	7,13	7,61
VI	1349	1405	3,53	3,46	6,25	6,11	7,46	7,56
VII	1355	1373	3,68	3,56	6,87	6,99	7,57	7,73
VIII	1364	1353	3,73	3,53	6,58	6,14	7,59	7,62
IX	1396		3,62	3,48	7,02	5,97	7,68	
X	1375		3,44		6,36		7,24	
XI	1379		3,25		6,25		7,14	
XII	1368		3,19		5,83		6,92	

^a trzeci tydzień każdego miesiąca, ^b konfekcjonowane

Źródło: Opracowanie IERiGŻ-PIB na podstawie danych GUS i MRiRW.

Tab. 4. Ceny na rynku indyków brojlerów

Wyszczególnienie	Mieszanki dla indyków pełnoporcjowe grower/finisz (zł/tonę)			Żywiec (skup) – indory (zł/kg) ^a			Tuszka (zbyt), (zł/kg) ^a		
	2017	2018	2019	2017	2018	2019	2017	2018	2019
I	1343	1302	1417	4,94	5,04	5,69	7,90	8,22	8,75
II	1369	1374	1440	5,05	4,90	5,72	8,20	7,86	8,84
III	1351	1333	1453	5,05	4,70	5,68	8,44	8,51	8,80
IV	1358	1360	1446	5,14	4,73	5,67	8,75	7,91	9,45
V	1366	1373	1427	5,31	4,70	5,70	8,71	7,90	9,01
VI	1382	1368	1377	5,47	4,72	5,76	8,52	8,14	9,20
VII	1395	1374	1381	5,31	4,78	5,77	8,46	8,22	9,14
VIII	1384	1426	1391	5,17	4,91	5,83	8,30	8,09	9,13
IX	1345	1457		5,11	5,41	5,92	8,34	8,68	9,16
X	1380	1411		5,17	5,85		8,43	9,00	
XI	1316	1418		5,12	5,81		8,64	9,26	
XII	1302	1421		5,03	5,80		9,72	9,63	

^a trzeci tydzień każdego miesiąca

Źródło: Opracowanie IERiGŻ-PIB na podstawie danych MRiRW.

Tab. 5. Ceny sprzedaży tuszek brojlerów kurcząt w wybranych krajach UE (EUR/100 kg)

Wyszczególnienie		Polska	Niemcy	Czechy	Węgry	Francja	Hiszpania	UE
2017	II	119,81	265,00	174,58	142,23	230,00	164,31	180,54
	III	125,04	265,61	174,35	140,86	230,00	156,94	179,69
	IV	118,21	266,70	176,34	143,42	230,00	160,21	180,47
	V	117,48	269,77	176,08	143,51	230,00	169,53	182,20
	VI	129,28	270,63	177,89	145,87	230,00	175,83	184,92
	VII	131,51	268,87	181,45	144,77	230,00	177,94	184,24
	VIII	130,90	270,42	182,71	149,55	230,00	172,34	183,12
	IX	127,09	271,00	182,69	147,37	230,00	159,74	183,78
	X	122,28	271,00	186,03	147,20	230,00	152,88	181,68
	XI	126,73	271,00	191,50	147,12	230,00	162,84	182,89
	XII	123,30	271,00	190,83	147,06	230,00	165,30	183,18
2018	I	123,71	271,00	192,54	148,68	230,00	165,87	183,04
	II	131,80	271,00	194,12	146,41	230,00	161,63	183,18
	III	132,62	271,00	194,83	148,41	230,00	159,80	184,18
	IV	125,19	271,73	195,11	151,61	230,00	159,52	185,29
	V	129,85	273,61	195,32	152,07	230,00	163,54	189,30
	VI	137,62	274,00	193,98	148,47	230,00	170,33	191,46
	VII	140,49	276,23	195,93	149,53	230,00	175,54	189,87
	VIII	142,23	277,61	198,08	151,89	230,00	178,45	190,94
	IX	130,68	279,87	200,82	149,98	230,00	168,96	188,78
	X	118,47	281,32	204,25	149,97	230,00	161,49	186,75
	XI	113,42	282,00	207,44	152,20	230,00	156,90	185,77
	XII	103,58	282,00	210,81	151,82	230,00	156,09	182,70
2019	I	110,82	282,00	211,56	152,04	230,00	156,31	182,61
	II	126,54	282,00	212,38	152,72	230,00	147,39	183,02
	III	132,03	282,00	211,32	153,12	230,00	145,82	184,34
	IV	132,23	284,20	213,45	152,51	230,00	149,32	188,28
	V	127,92	287,00	213,83	148,99	230,00	156,28	189,22
	VI	127,86	287,70	216,17	153,45	230,00	167,23	190,14
	VII	132,71	288,00	213,70	151,74	230,00	168,16	191,38
	VIII	126,83	288,00	211,76	149,98	230,00	158,44	189,85

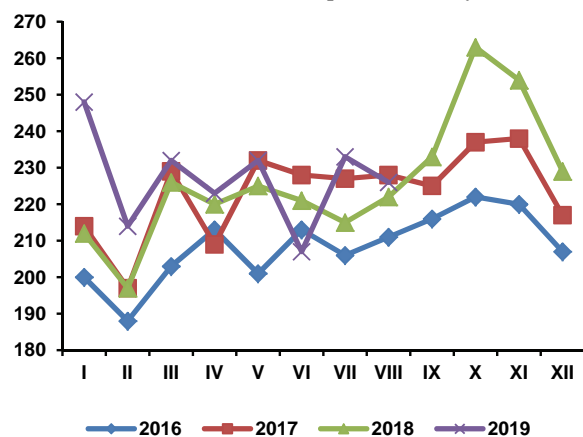
Źródło: Dane KE.

Tab. 6. Spożycie mięsa drobiowego i wędlin drobiowych wg budżetów rodzinnych (w kg/1 osobę miesięcznie)

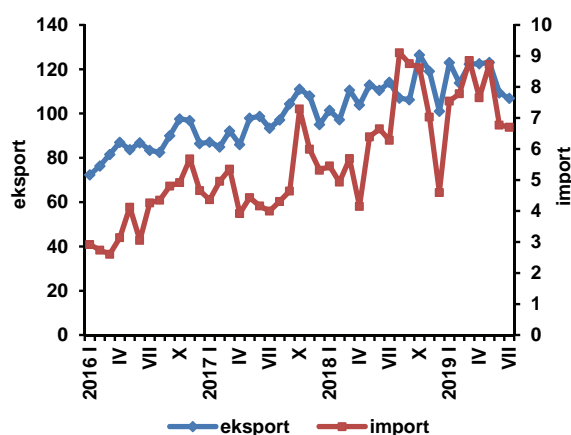
Kwartał	Mięso drobiowe			Wędliny drobiowe		
	2017	2018	2019	2016	2017	2018
I	1,54	1,57	1,52	0,19	0,19	0,20
II	1,56	1,48		0,18	0,18	
III	1,54	1,43		0,19	0,20	
IV	1,57	1,61		0,19	0,20	

Źródło: Dane GUS.

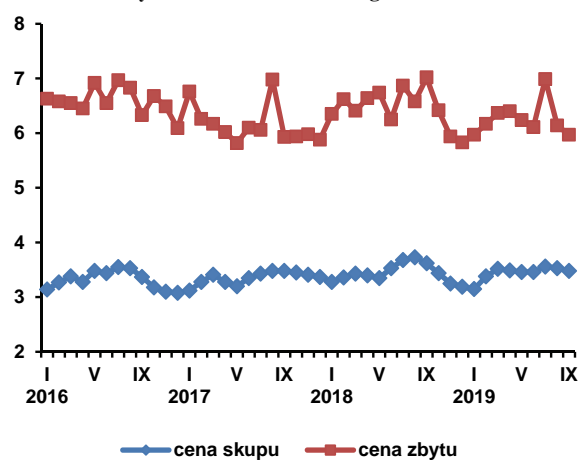
Rys. 1. Przemysłowa produkcja mięsa drobiowego w zakładach o zatrudnieniu pow. 50 osób (tys. ton)

Rys. 2. Handel zagraniczny mięsem drobiowym (tys. ton)

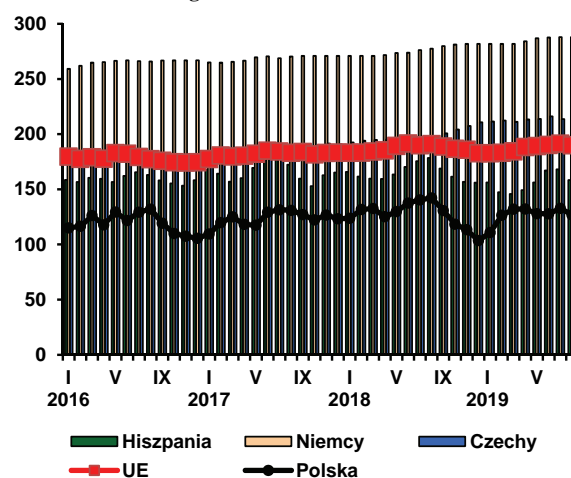

Rys. 3. Ceny skupu brojlerów kurcząt i ceny zbytu tuszek kurcząt średnio w Polsce w zł/kg*

*trzeci tydzień każdego miesiąca, tuszka - konfekcjonowane

Rys. 4. Ceny zbytu tuszek kurcząt w wybranych krajach UE, w EUR/100 kg

Źródło: Dane GUS, KE, MRiRW i MF.

**Danuta
Zawadzka**

Z krótkookresowej oceny Komisji Europejskiej wynika, że w 2019 r. produkcja baraniny w UE-28 może wynieść 908 tys. t. Byłaby ona wówczas o ok. 1% większa niż w 2018 r. (o 9 tys. t). Import mięsa baraniego do UE-28 ocenia się na ok. 146 tys. t. Byłby on wówczas o 16,1% (o 28 tys. t) mniejszy niż rok wcześniej. W rezultacie ujemne saldo handlu zagranicznego baraniną wyniosłoby 114 tys. t, wobec 145 tys. t w 2018 r. Podaż rynkowa byłaby mniejsza o 31 tys. t. Zdaniem Komisji spadek podaży, wpłynie na niewielki spadek

konsumpcji baraniny, która w 2019 r. wyniesie (średnio w UE-28) 1,7 kg/mieszkańca (w wadze detalicznej), wobec 1,8 kg/mieszkańca w 2018 r.

Z dotychczasowych danych dotyczących importu wynika, że jeśli tempo spadku utrzymałoby się do końca roku, to roczna stopa jego spadku byłaby większa od zakładanej. W okresie od stycznia do końca lipca 2019 r. do UE-28 sprowadzono z krajów trzecich 103 tys. t produktów baranich (w wadze poubojowej). Import ten był o 20,2% mniejszy niż w analogicznym okresie rok wcześniej, w tym mięsa o 20,9%. Spośród krajów UE-28 największymi importerami były: Wielka Brytania, Holandia i Niemcy. Import do tych trzech krajów stanowił ok. 81% ogólnego importu do UE-28. Import do Niemiec był o 23,5% mniejszy niż rok wcześniej, do Holandii o 17,2%, a do Wlk. Brytanii o 19,9%. Import produktów baranich pochodził głównie z Nowej Zelandii i Australii. W I półroczu 2019 r. import z Nowej Zelandii był o 19% mniejszy niż przed rokiem, a z Australii o 18%. Przedmiotem importu były głównie elementy mrożonego mięsa baraniego lub jagnięcego bez kości.

Spadek importu, a więc w rezultacie podaży baraniny nie ma odzwierciedlenia w rosnących jej cenach, a wręcz przeciwnie ceny te od początku 2019 r. obniżają się. W I kwartale 2019 r. przeciętna cena jagniąt w UE-28 wyniosła 528 EUR/100 kg wagi poubojowej, a w II kwartale 538 EUR. Cena w I kwartale była o 1% niższa niż rok wcześniej, a w II kwartale o 4% wyższa. Wzrost tej ceny był jednak krótkotrwały, bo w III kwartale cena jagniąt wynosząca 516,4 EUR była ponownie o 3% niższa niż rok wcześniej. Ceny owiec ciężkich obniżają się w jeszcze większym stopniu. Przeciętna w UE-28 cena owiec ciężkich wyniosła w I kwartale 2019 r. 503 EUR/100 kg i była o 6% niższa niż rok wcześniej. W II kwartale wyniosła ona 540 EUR, a w III kwartale 490 EUR. Ceny te były niższe niż w analogicznych kwartałach przed rokiem odpowiednio o 11% i 9%.

Spadek cen przy spadku podaży baraniny może świadczyć o spadku popytu na to mięso. Za taką sytuacją przemawia też wzrost eksportu produktów baranich z UE-28 do krajów trzecich, w tym zwłaszcza owiec żywych. W okresie I-VII 2019 r. eksport owiec żywych zwiększył się w odniesieniu do analogicznego okresu 2018 r. o 33,7%, a mięsa o 11,2%. Największy wzrost eksportu owiec żywych odnotowano w Hiszpanii (o 44%) i Rumunii (o 26%).

1 Short-Term Outlook for EU Agricultural Markets, Autumn 2019.

Tab. 1. Produkcja baraniny w Polsce (w tonach wagi poubojowej)

Wyszczególnienie	2016	2017	2018	zmiana w % 2018/2017
I półrocze	735	672	603	89,7
II półrocze	531	618	675	109,2
Rok	1 266	1 290	1 278	99,1

Źródło: Dane GUS.

Tab. 2. Polski handel zagraniczny żywcem i mięsem baranin w ekwiwalencie mięsa (tony)

Lata	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	Rok
Eksport 2018	66,9	66,2	196,5	35,2	91,4	92,2	73,0	52,8	61,4	31,1	42,9	73,4	883
2019	62,0	54,4	45,3	193,9	49,7	67,4	98,0	x	x	x	x	x	x
miesiąc roku poprzedniego = 100	92,7	82,2	23,1	550,9	54,4	73,1	134,2	x	x	x	x	x	x
Import 2018	82,6	87,2	84,4	87,7	75,6	55,3	77,4	57,0	85,6	43,8	166,5	92,8	996
2019	117,8	129,0	95,4	124,6	99,4	155,5	81,8	x	x	x	x	x	x
miesiąc roku poprzedniego = 100	142,6	147,9	113,0	155,0	131,5	281,2	105,7	x	x	x	x	x	x

Źródło: Dane MF.

Tab. 3. Przeciętne ceny skupu owiec w Polsce (w zł/kg wagi żywej)

Lata	IX	X	XI	XII	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII
2017/2018	5,86	6,41	6,21	7,56	6,11	6,59	7,77	6,50	6,81	6,12	6,28	5,14
2018/2019	5,83	6,11	5,61	7,42	6,24	6,66	6,97	7,32	6,18	6,16	6,11	5,93
miesiąc roku poprzedniego = 100	99,5	95,3	90,3	98,1	102,1	101,1	89,7	112,6	90,7	100,7	97,3	115,4

Źródło: Dane GUS.

Tab. 4. Średnie ceny zakupu owiec żywych w Polsce

Wyszczególnienie	zł/kg		EUR/kg	
	cena za wagę żywą	cena za wagę poubojową	cena za wagę żywą	cena za wagę poubojową
IV 2018	8,2	17,4	1,95	4,15
V	8,0	17,0	1,87	3,98
VI	7,9	16,9	1,84	3,91
VII	7,8	16,6	1,81	3,85
VIII	7,4	15,7	1,74	3,70
IX	7,8	16,5	1,80	3,83
X	7,7	16,4	1,79	3,80
XI	7,5	16,0	1,75	3,72
XII	8,0	17,0	1,86	3,95
I 2019	7,7	16,3	1,78	3,79
II	7,8	16,5	1,80	3,82
III	7,8	16,5	1,82	3,87
IV	8,4	17,8	1,95	4,14
V	7,9	16,8	1,84	3,91
VI	7,7	16,5	1,80	3,83
VII	8,0	16,9	1,88	3,99
VIII	7,9	16,9	1,82	3,87

Źródło: Dane Zintegrowanego Systemu Rolniczej Informacji Rynkowej MRiRW oraz przeliczenia własne.

Tab. 5. Przeciętne ceny detaliczne udźca baraniego w Polsce (zł/kg)

Lata	IX	X	XI	XII	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII
2017/18	54,12	55,84	55,55	54,52	55,16	54,91	54,80	53,99	52,97	52,89	54,96	55,32
2018/19	55,00	54,96	54,91	53,32	52,28	52,93	53,69	54,97	54,68	54,16	54,89	56,02
miesiąc roku poprzedniego = 100	101,6	98,4	98,8	97,8	94,8	96,4	98,0	101,8	103,2	102,4	99,9	101,3

Źródło: Dane GUS.

Tab. 6. Przeciętne ceny jagniąt w UE-28 i we Włoszech (EUR/100 kg wagi poubojowej)

Lata	IX	X	XI	XII	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII
UE-28												
2017/2018	618,3	614,3	603,7	597,1	542,6	516,2	534,5	523,5	511,1	511,5	523,8	555,5
2018/2019	575,3	574,3	557,7	571,6	540,2	518,9	524,8	566,4	534,1	513,8	512,6	522,8
miesiąc roku poprzedniego = 100	93,0	93,5	92,4	95,7	99,6	100,5	98,2	108,2	104,5	100,4	97,9	94,1
Włochy												
2017/2018	555,3	662,2	681,0	681,5	554,2	499,8	586,9	535,5	500,0	510,7	576,5	592,0
2018/2019	602,1	620,2	603,0	656,5	540,8	518,8	514,3	692,8	553,2	553,5	544,8	563,6
miesiąc roku poprzedniego = 100	108,4	93,7	88,5	96,3	97,6	103,8	87,6	129,4	110,6	104,9	94,5	95,2

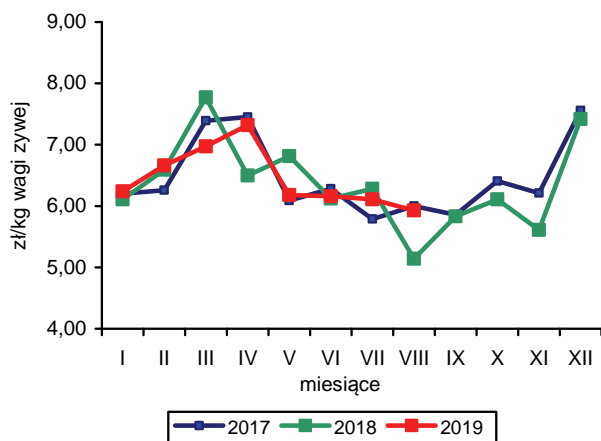
Źródło: Dane Komisji Europejskiej oraz obliczenia własne.

Tab.7. Przeciętne ceny owiec ciężkich w UE-28 i w Wielkiej Brytanii (EUR/100 kg wagi poubojowej)

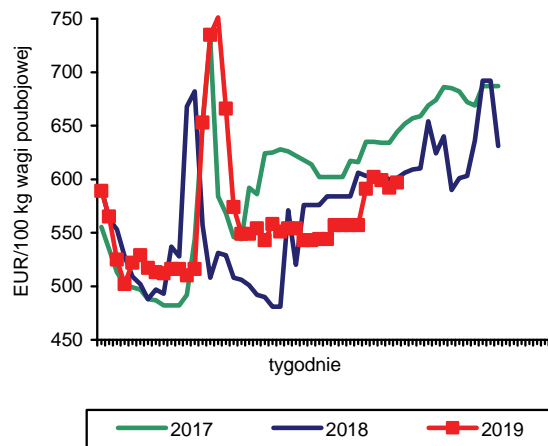
Lata	IX	X	XI	XII	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII
UE-28												
2017/2018	482,3	477,2	488,1	495,5	494,9	521,5	586,9	616,0	618,4	581,3	518,0	501,2
2018/2019	491,8	477,2	482,1	490,3	501,4	498,3	510,7	549,7	542,8	519,1	477,6	461,1
miesiąc roku poprzedniego = 100	102,0	100,0	98,8	99,0	101,3	95,6	87,0	89,2	87,8	89,3	92,2	92,0
Wielka Brytania												
2017/2018	429,0	438,5	442,9	450,9	465,5	517,8	582,0	647,3	649,4	598,8	491,1	471,9
2018/2019	456,2	438,6	448,1	457,7	484,1	482,8	493,1	538,0	537,2	510,1	456,3	427,1
miesiąc roku poprzedniego = 100	106,3	100,0	101,2	101,5	104,0	93,2	84,7	83,1	82,7	85,2	92,9	90,5

Źródło: Dane Komisji Europejskiej oraz obliczenia własne.

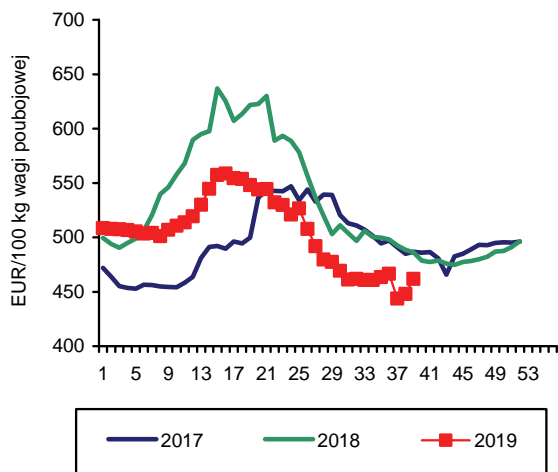
Rys. 1. Ceny skupu żywca baraniego w Polsce w zł/kg

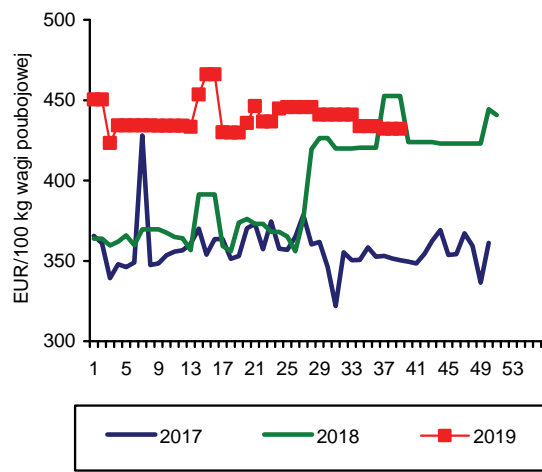
Rys. 2. Ceny jagniąt we Włoszech

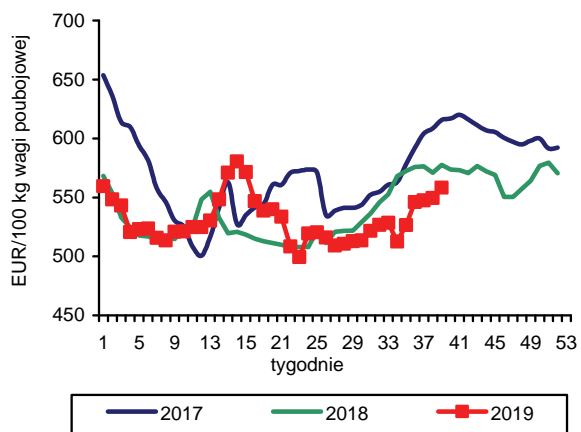
Rys. 3. Tygodniowe ceny owiec ciężkich w UE-28

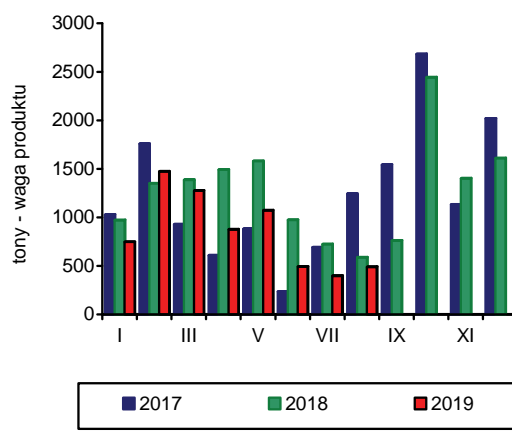
Rys. 4. Tygodniowe ceny owiec ciężkich w Polsce

Rys. 5. Ceny jagniąt w UE-28

Rys. 6. Import baraniny i jagnięciny z Australii przez kraje UE-28

Źródło: GUS, Komisja Europejska, MAF, AFFA.

**Krzysztof
Hryszko**

Połowy ryb na Morzu Bałtyckim wyniosły, wg wstępnych danych, w okresie styczeń-sierpień 2019 r. 117,5 tys. t i były o 1,2% większe niż w analogicznym okresie roku poprzedniego. Spadek wyładunków dotyczył tylko śledzi (16,2% do 26,2 tys. t), pod wpływem zmniejszenia kwot połowowych dostępnych w br. polskim armatorom. Połowy szprotów wyniosły 66,9 tys. t i były wyższe niż przed rokiem o 6,8%, storni 13,4 tys. ton (wzrost o 10,2%), a dorszy 4,1 tys. ton (wzrost o 1,2%). Znacząco wyższe były także połowy pozostałych gatunków ryb (o 29,4% do 6,8 tys. t). Zmienne tendencje

obserwowano w połowach ryb liczonych w sztukach – troci i łososi. Odłowy troci wyniosły zaledwie 18,8 tys. szt wobec 55,1 tys. szt złowionych w analogicznym okresie 2018 r. Wyładunki łososi bałtyckich zwiększono natomiast o 2,9% do 5,8 tys. szt.

Tendencje w produkcji zakładów przetwórstwa rybnego (zatrudnienie powyżej 49 osób) były w okresie styczeń-lipiec 2019 r. różnokierunkowe. Ogólna podaż produktów rybnych wyniosła 284,6 tys. t i była o 5,1% większa niż w roku poprzednim. Kontynuowany był silny trend wzrostowy produkcji całych ryb morskich mrożonych, która zwiększyła się w analizowanym okresie o 25,4% do 25,8 tys. t. Wzrosła także produkcja świeżych i chłodzonych filetów z ryb morskich (o 7,4% do 42,3 tys. t) oraz ryb wędzonych (o 1,6% do 43,3 tys. t), przy ograniczeniu produkcji mrożonych filetów (o 8,8% do 14,8 tys. t). Podaż przetworów i konserw z ryb i owoców morza zwiększono o 3,7% do 146,7 tys. t. Spośród tej grupy produktów w największym stopniu wzrosła produkcja przetworów z łososi (o 32,7% do 11,2 tys. t) oraz makreli (o 8,8% do 11,8 tys. t). Podaż przetworów ze śledzi, które są najważniejszym gatunkiem wykorzystywanym w przetwórstwie pogłębianym, zmniejszyła się w analizowanym okresie o 3,1% i wyniosła 56,4 tys. t.

W okresie styczeń-lipiec 2019 r., zwiększono wartość eksportu wszystkich podstawowych grup produktów (brak danych o wywozie burtowym uniemożliwia pełną analizę eksportu). W największym stopniu dotyczyło to ryb wędzonych, suszonych i solonych (wzrost o 16,9% do 1,98 mld zł). Eksport przetworów i konserw z ryb zwiększono o 6,3% do 1,36 mld zł, a filetów i mięsa z ryb o 4,0% do 1,67 mld zł. W ujęciu ilościowym dynamika ta była zdecydowanie niższa (ryb wędzonych wyeksportowano o 8,8% więcej niż przed rokiem, a przetworów i konserw o 0,9%), podczas sprzedaż gdy zagraniczna filetów zmniejszyła się o 3,0%. Tendencje te wynikały ze wzrostu cen eksportowych wszystkich ważniejszych produktów uzyskiwanych w analizowanym okresie. Najbardziej wzrosły ceny świeżych filetów z dorszy (o 17,8% do 34,27 zł/kg), przetworów z mintajów (o 12,2% do 13,40 zł/kg) oraz wędzonych pstrągów (o 11,5% do 62,49 zł/kg). Mrożone filety z łososi oraz łososi wędzone podrożały o 6-7% do odpowiednio 39,58 i 63,85 zł/kg, a przetwory i konserwy

ze śledzi o 2,9% do 11,67 zł/kg. W ujęciu gatunkowym największą wartość wywozu miały łososi (3046 mln zł, wzrost o 11,5%), dorsze (370 mln zł, spadek o 1,6%), śledzie (334 mln zł, spadek o 6,5%), pstrągi (226 mln zł, wzrost o 23,2%) oraz mintaje (214 mln zł, wzrost o 37,6%). Import ryb i owoców morza wyniósł w okresie styczeń-lipiec 2019 r. 335,1 tys. t (liczony w masie produktów) o wartości 5,55 mld zł i był odpowiednio o 2,6% i 12,9% większy niż w analogicznym okresie roku poprzedniego. Zwiększono przede wszystkim przywóz ryb świeżych i chłodzonych (o 10,4% do 113,6 tys. t), przy nieznacznym wzroście zapotrzebowania na filety i mięso z ryb (o 2,0% do 111,7 tys. t) i spadku popytu na ryby mrożone (o 0,9% do 62,8 tys. t). Import łososi wyniósł 101,1 tys. t i był o 14,4% większy niż w analogicznym okresie roku poprzedniego. Przywóz śledzi ograniczono o 5,4% do 44,7 tys. t, a dorszy o 17,9% do 28,8 tys. t. Relatywnie niewielkie zmiany odnotowano w imporcie makreli (wzrost o 1,8% do 30,6 tys. t) i mintajów (wzrost o 2,5% do 26,5 tys. t), natomiast dynamicznie rośnie w br. zapotrzebowanie na czarniaki (wzrost o 35,1% do 13,6 tys. t). Ceny zakupu ryb wszystkich głównych gatunków sprowadzanych do Polski były w analizowanym okresie 2019 r. znacząco wyższe niż przed rokiem, w tym najbardziej wzrosły ceny mrożonych filetów z mintajów (o 31,5% do 11,10 zł/kg) oraz mrożonych makrel (o 21,9% do 6,69 zł/kg).

W okresie styczeń-sierpień 2019 r. ceny detaliczne produktów rybołówstwa charakteryzowały się niższym tempem wzrostu niż ceny żywności ogółem. W porównaniu z analogicznym okresem 2018 r. podrożały one przeciętnie o 3,5%, przy 4,2% wzroście cen żywności, w tym mięsa i przetwory o 3,8% i spadku cen nabiału i jaj o 0,3%. Pogorszyły się relacje cen ryb i przetworów rybnych względem mięsa drobiowego (wzrost cen o 1,7%), a poprawiły do silnie drożejącej wieprzowiny (wzrost cen o 6,1%). W okresie styczeń-sierpień 2019 r. tempo wzrostu cen ryb świeżych i chłodzonych wyniosło 3,2%, a wyższe ceny konsumenci płacili za wszystkie produkty. W porównaniu z analogicznym okresem 2018 r. najbardziej wzrosły ceny pstrągów (o 4,0%) i karpia (o 3,2%), przy mniejszych podwyżkach cen łososi (o 1,7%) oraz śledzi (o 0,8%). Ceny detaliczne ryb mrożonych wzrosły średnio o 5,4%, w tym mrożone filety z miruny o 13,6% do 30,34 zł/kg, a mrożone filety z dorszy o 5,7% do 34,50 zł/kg. W okresie styczeń-sierpień br. wyraźnie przyspieszył także wzrost cen ryb i owoców morza suszonych, wędzonych lub solonych (o 3,8%), głównie pod wpływem silnie drożejących wędzonych makrel (o 10,4% do 17,90 zł/kg), a w mniejszym stopniu wędzonych pstrągów (wzrost o 3,3% do 34,65 zł/kg). Stabilne były ceny wędzonych łososi (101,40 zł/kg). Umiarkowany wzrost cen obserwowano w grupie pozostałych przetworów z ryb i owoców morza, który wyniósł 2,4%. Spadły ceny m.in. past rybnych (o 1,5%) oraz sardynek w oleju (o 1,2%), a największe podwyżki dotyczyły mrożonych paluszków rybnych i śledzi w sosie pomidorowym (wzrost o 7,4-7,5%).

Tab. 1. Połowy ryb bałtyckich (tony, sztuki)

Miesiące	tony						sztuki	
	szprot	śledź	dorsz	plaskie	pozostałe	razem	troć wędrowna	łosoś bałtycki
2015 I-XII	64 173	39 714	13 611	9 440	7 581	134 515	31 783	3 745
2016 I-XII	60 046	44 047	10 359	15 080	9 162	138 694	42 398	3 623
2017 I-XII	69 972	43 672	7 453	11 206	5 187	137 490	44 043	7 383
2018 I-XII	74 152	51 274	6 760	15 259	6 798	154 242	56 881	8 805
2018 VIII	333	1 417	64	540	800	3 155	894	87
IX	1 076	2 769	785	557	507	5 694	1 167	290
X	2 036	5 735	856	608	552	9 787	15	2
XI	4 440	7 342	536	1 211	342	13 871	57	3
XII	3 975	4 147	529	690	105	9 446	586	2 912
2019 ^a I	7892	2 989	308	1 519	398	13 106	1 001	179
II	11 090	3 437	202	3 087	499	18 315	1 344	272
III	17 733	5 855	613	2 389	975	27 565	4 239	1 443
IV	16 242	5 491	855	2 062	1 530	26 180	4 941	3 149
V	11 896	3 981	813	2 367	1 773	20 830	4 858	698
VI	1 579	1 850	1 025	1 340	943	6 737	426	18
VII	167	816	258	384	411	2 036	1 936	2
VIII	256	1 796	27	284	318	2 681	60	-
Wskaźnik zmian (%)								
<u>VIII 2019</u> <u>VIII 2018</u>	76,8	126,7	42,3	52,6	39,8	85,0	6,7	x
<u>I-VIII 2019</u> <u>I-VIII 2018</u>	106,8	83,8	101,2	110,2	129,4	101,7	34,2	102,9

^a dane nieostateczne, stan bazy na dzień 01.10.2019 r.

Źródło: Morski Instytut Rybacki na podstawie danych MG MiŻŚ.

Tab. 2. Produkcja ryb i produktów rybnych (tony)^a

Miesiące	Filety z ryb morskich świeże lub chłodzone	Ryby, filety oraz mięso z ryb mrożone	Ryby solone, suszone i wędzone	Przetwory i konserwy rybne				Razem
				razem	w tym			
					śledzie	sardynki i szproty	makrele	
2015 I-XII	20 042	60 499	94 385	212 490	101 076	14 158	11 750	387 483
2016 I-XII	59 309	64 214	100 322	224 047	108 641	13 861	14 362	447 892
2017 I-XII	62 617	64 248	87 703	228 514	108 162	14 105	15 482	443 082
2018 I-XII	75 458	68 627	92 730	255 841	106 380	17 104	18 727	492 656
2018 VII	5 645	4 014	6 340	16 756	7 296	1 076	1 072	32 754
VIII	6 836	3 594	6 622	19 836	7 865	1 353	1 325	36 887
IX	7 406	3 868	8 315	20 821	8 176	1 354	1 388	40 410
X	8 524	6 214	9 546	25 354	10 407	1 691	1 758	49 638
XI	6 816	6 363	9 869	25 311	10 817	1 436	1 935	48 356
XII	6 533	6 225	10 970	22 995	10 869	1 098	1 476	46 723
2019 I	5 995	6 530	7 124	22 881	9 171	1 185	1 849	42 530
II	6 232	8 333	6 902	22 036	8 776	1 499	1 884	43 503
III	6 075	6 781	7 899	23 866	9 306	1 507	1 862	44 621
IV	6 637	6 581	8 373	22 286	8 859	1 339	1 752	43 877
V	5 700	5 991	6 408	19 709	6 984	1 061	1 741	37 808
VI	5 238	6 629	5 732	18 339	5 956	874	1 386	35 938
VII	6 374	5 413	6 875	17 611	7 366	714	1 326	36 273
Wskaźnik zmian (%)								
<u>VII 2019</u> <u>VII 2018</u>	112,9	134,9	108,4	105,1	101,0	66,4	123,7	110,7
<u>I-VII 2019</u> <u>I-VII 2018</u>	107,4	109,2	104,0	103,7	96,9	80,4	108,8	105,1

^a dane miesięczne o produkcji wytworzonej pochodzą od tzw. dużych jednostek przemysłowych i nieprzemysłowych, zatrudniających 50 osób i więcej, które złożyły sprawozdania

Źródło: Obliczenia IERiGŻ-PIB na podstawie danych GUS.

Tab. 3. Handel zagraniczny rybami i produktami (tys. ton)^a

Miesiące	Eksport ^b					Import				
	razem	przetwory i konserwy	filety i mięso	ryby solone, suszone i wędzone	ryby mrożone	razem	filety i mięso	ryby mrożone	przetwory i konserwy	ryby świeże lub chłodzone
2015 I-XII	440,7	126,2	73,2	55,4	83,4	533,3	182,9	87,7	48,5	176,1
2016 I-XII	469,6	135,6	78,3	59,1	85,2	569,1	199,9	104,0	45,4	178,2
2017 I-XII	478,2	140,1	87,7	54,6	81,7	576,8	194,4	109,3	44,3	180,3
2018 I-XII	511,0	149,3	97,5	59,1	86,0	600,1	206,7	108,3	44,0	194,2
2018 VII	32,8	10,7	6,9	4,1	7,3	40,8	11,4	6,8	3,7	15,4
VIII	31,0	11,9	7,6	4,3	3,2	46,7	16,0	6,5	3,5	17,6
IX	32,1	11,6	8,6	4,4	2,4	49,3	16,6	8,4	3,5	17,4
X	42,0	14,0	9,1	6,1	3,6	64,1	21,5	11,4	4,0	22,5
XI	50,4	13,5	8,7	6,0	8,7	63,1	25,1	10,6	4,6	17,9
XII	52,0	13,2	8,2	7,0	12,4	50,2	18,2	7,9	3,3	15,9
2019 ^c I	57,2	13,4	8,4	4,9	18,2	52,9	19,2	10,0	3,6	16,2
II	53,0	12,7	7,2	4,7	11,9	52,9	19,5	9,7	3,7	16,7
III	51,0	13,2	8,5	5,3	4,2	51,8	18,1	10,7	4,4	15,6
IV	54,1	12,7	8,4	5,3	3,5	51,2	16,0	9,9	3,9	18,3
V	55,4	12,1	7,5	4,9	9,7	43,5	13,7	7,9	3,1	15,9
VI	37,5	11,1	7,1	4,2	5,5	40,9	13,7	7,7	2,5	14,1
VII ^d	30,7	10,6	6,5	4,6	4,0	42,0	11,5	6,9	3,3	16,8
Wskaźnik zmian (%)										
<u>VII 2019</u> <u>VII 2018</u>	93,6	99,5	94,6	113,2	54,0	103,0	101,3	101,3	89,5	108,7
<u>I-VII 2019</u> <u>I-VII 2018</u>	111,7	100,9	97,0	108,8	102,2	102,6	102,0	99,1	97,9	110,4

^a wskaźniki zmian obliczone na danych o większej dokładności, ^b z eksportem burtowym, ^c dane wstępne, ^d bez eksportu burtowego Źródło: Obliczenia IERiGŻ-PIB na podstawie danych MF (Ministerstwo Finansów).

Tab. 4. Ceny ryb w imporcie (zł/kg)

Miesiące	Filety ze śledzia 03049923 ^b		Mrożona makrela 03035410 ^b			Filety mrożone			Łosoś świeży 03021400 ^b	Konserwy z tuńczyka 160414 ^b
	Norwegia	Islandia	Holandia	W. Owce	Norwegia	mintaj 03047500 ^b	panga 03046200 ^b	morszczuk 03047415 ^b		
						Chiny	Wietnam	Argentyna	Norwegia	Filipiny
2015 I-XII	6,27	6,17	4,42	5,35	4,75	7,96	6,90	13,88	20,26	14,77
2016 I-XII	7,98	7,62	4,82	5,57	5,00	7,77	6,12	13,94	27,54	13,82
2017 I-XII	6,41	5,39	5,00	5,33	5,11	7,26	5,97	12,86	27,04	15,93
2018 I-XII	5,06	4,74	5,47	6,45	5,49	7,75	7,26	12,87	26,01	15,41
2018 VII	4,97	4,57	5,28	5,53	5,45	8,34	8,57	13,10	25,33	12,83
VIII	4,93	3,58	5,35	7,07	6,10	8,31	8,35	13,27	25,28	16,25
IX	4,93	4,40	5,27	6,74	5,61	8,22	7,81	14,13	25,86	17,17
X	5,28	5,56	5,21	6,27	5,63	7,51	8,16	13,83	25,85	15,66
XI	5,54	5,53	6,22	7,02	5,86	7,71	7,21	13,87	25,14	15,78
XII	5,10	5,08	6,53	7,04	6,40	8,98	7,20	14,00	25,15	15,99
2019 ^a I	5,64	4,83	6,46	6,80	6,66	9,06	8,90	13,53	26,37	15,60
II	5,24	5,19	6,51	6,75	6,94	9,23	9,82	14,15	25,62	16,76
III	5,07	4,73	6,56	6,85	5,25	8,87	7,78	14,27	29,79	17,14
IV	5,18	4,73	6,23	7,12	7,01	9,54	9,07	13,72	30,03	16,16
V	4,96	4,63	5,69	7,07	5,86	10,10	7,74	13,52	26,17	16,40
VI	4,64	6,61	6,21	7,05	7,28	11,20	7,55	13,49	26,79	16,87
VII	5,59	4,81	6,34	8,26	6,24	10,87	7,07	13,95	26,19	16,64
Wskaźnik zmian (%)										
<u>VII 2019</u> <u>VII 2018</u>	112,4	105,3	120,0	149,5	114,4	130,4	82,5	106,5	103,4	129,7
<u>I-VII 2019</u> <u>I-VII 2018</u>	104,7	113,0	120,4	118,3	115,3	133,1	126,2	116,3	102,7	110,3

^a dane wstępne, ^b kod CN wg taryfy celnej

Źródło: Obliczenia IERiGŻ-PIB na podstawie MF.

Tab. 5. Ceny ryb w eksporcie (zł/kg)

Miesiące	Przetwory ze śledzi 16041291 ^b	Filety z dorsza 03047190 ^b			Łosoś wędzony 03054100 ^b	Pstrąg wędzony 03054300 ^b	Krewetki przetw. 160521 ^b	Makrela mrożona 03035410 ^b	Filety z łososi 03048100 ^b
	Niemcy	Wielka Brytania	Dania	Niemcy	Niemcy	Niemcy	Niemcy	Ukraina	Wietnam
2015 I-XII	9,03	25,09	21,54	22,24	52,10	51,17	58,25	5,33	20,18
2016 I-XII	10,96	27,52	24,47	25,75	57,20	54,80	96,26	5,74	24,20
2017 I-XII	11,43	24,67	23,89	23,68	64,45	53,57	115,21	6,57	28,54
2018 I-XII	10,76	28,30	22,53	26,63	63,75	62,19	82,82	5,69	26,73
2018 VII	10,78	31,75	27,50	27,24	67,43	68,63	88,18	7,16	27,62
VIII	11,00	31,57	24,78	25,36	66,64	68,31	64,14	6,17	26,20
IX	10,90	30,00	26,19	29,08	66,53	65,18	65,18	6,23	27,59
X	11,17	28,44	30,81	28,07	66,82	64,73	63,54	6,24	26,75
XI	10,78	28,69	24,05	27,65	67,21	66,01	65,45	7,58	27,39
XII	11,12	27,07	21,31	29,18	69,83	65,45	57,96	7,77	26,44
2019 ^a I	11,18	28,96	22,64	29,67	66,52	64,75	62,64	7,54	27,60
II	10,88	28,69	23,00	27,39	66,14	67,71	62,20	7,70	29,27
III	10,84	32,16	27,97	28,74	66,45	67,25	58,48	7,61	27,37
IV	10,37	28,85	23,51	29,73	67,72	66,15	65,19	7,59	28,86
V	10,34	29,60	25,60	30,31	67,53	67,06	62,27	7,22	28,02
VI	10,56	29,39	29,84	30,60	66,08	65,19	67,50	7,67	28,94
VII	10,52	30,32	25,76	30,55	65,72	66,35	64,22	7,59	27,49
Wskaźnik zmian (%)									
<u>VII 2019</u> <u>VII 2018</u>	97,6	95,5	93,7	112,2	97,5	96,7	72,8	106,0	99,5
<u>I-VII 2019</u> <u>I-VII 2018</u>	101,0	107,6	120,1	114,2	109,9	111,8	62,5	135,1	105,9

^a dane wstępne, ^b kod CN wg taryfy celnej

Źródło: Obliczenia IERiGŻ-PIB na podstawie danych MF.

Tab. 6. Ceny zbytu ryb i produktów rybnych (zł/kg z VAT) oraz udział ceny zbytu w cenie detalicznej

Miesiące	Karp żywy	Pstrąg świeży niepatroszony		Filety z morszczuka		Filety z mintaja		Śledź solony, odglowiony niepatroszony		Platy/filety ze śledzi		
2015 I-XII	10,70	-	13,53	61%	14,85	66%	11,78	-	10,01	81%	10,46	70%
2016 I-XII	11,49	-	13,67	60%	15,34	64%	14,76	-	10,58	84%	11,46	74%
2017 I-XII	12,25	-	14,15	61%	15,60	63%	17,46	-	11,22	85%	12,25	74%
2018 I-XII	12,93	-	13,95	59%	16,05	66%	20,02	-	10,86	83%	10,89	68%
2018 VIII	13,41	-	14,12	59%	15,86	66%	20,39	-	11,03	84%	10,83	68%
IX	13,31	-	14,03	59%	16,40	68%	20,44	-	11,04	84%	10,83	68%
X	13,27	-	13,89	58%	16,41	68%	20,59	-	10,92	83%	10,75	67%
XI	12,37	-	13,96	59%	16,40	68%	20,53	-	10,42	80%	10,70	67%
XII	12,42	-	14,02	58%	16,31	67%	20,55	-	10,49	80%	10,80	68%
2019 I	12,36	-	14,12	58%	16,33	66%	21,35	-	10,43	-	10,70	67%
II	12,28	-	14,04	58%	16,30	65%	21,38	-	10,39	-	10,78	67%
III	12,18	-	14,15	57%	16,39	65%	21,24	-	10,43	-	10,86	68%
IV	12,13	-	15,03	60%	16,39	65%	21,32	-	10,39	-	10,75	67%
V	12,13	-	14,90	61%	17,32	69%	21,95	-	10,42	-	10,80	67%
VI	12,11	-	14,84	60%	17,28	69%	21,81	-	10,37	-	10,71	66%
VII	12,24	-	14,88	60%	16,84	67%	22,12	-	10,34	-	10,72	66%
VIII	12,31	-	14,92	60%	16,87	67%	22,41	-	10,38	-	10,79	66%
Wskaźnik zmian (%)												
<u>VIII 2019</u> <u>VIII 2018</u>	91,8	x	105,7	x	106,4	x	109,9	x	94,1	x	99,6	x
<u>I-VIII 2019</u> <u>I-VIII 2018</u>	94,2	x	104,8	x	105,2	x	109,8	x	95,1	x	98,3	x

Źródło: Opracowanie IERiGŻ-PIB na podstawie danych GUS.

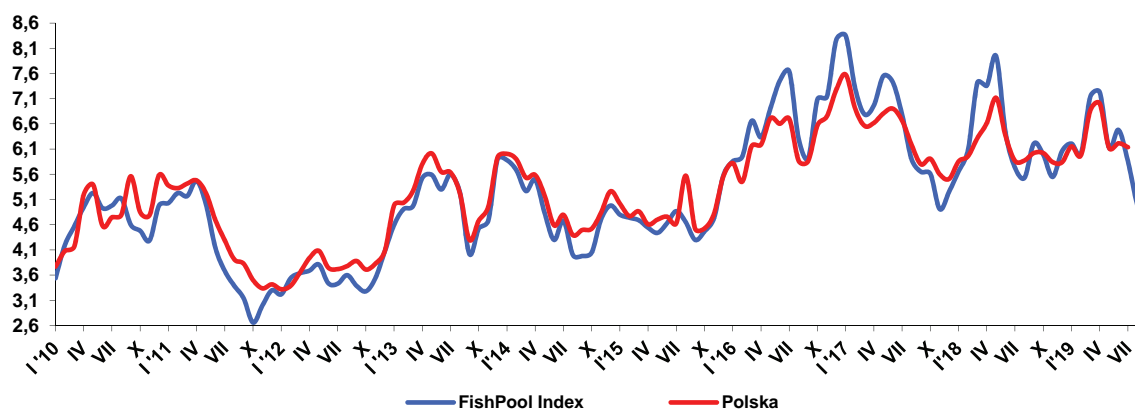
Tab. 7. Ceny detaliczne wybranych ryb i produktów rybnych (zł/kg)

Miesiące	Filety mrożone		Ryby wędzone			Konserwy			Płaty śledziowe	Karp świeży	Pstrąg świeży
	morszczuk	dorsz	łosoś	pstrąg	makreła	filety ze śledzia w sosie pom. ^a	sardynki w oleju	tuńczyk w sosie wł.			
2015I-XII	22,58	30,52	76,20	32,40	15,88	25,16	27,85	33,53	15,00	14,18	22,33
2016I-XII	24,10	32,40	84,50	33,04	15,58	25,19	28,06	33,18	15,45	14,44	22,84
2017I-XII	24,66	32,54	101,80	33,38	16,12	25,61	29,44	32,94	16,55	14,98	23,35
2018I-XII	24,35	32,75	101,00	33,67	16,38	26,58	30,31	33,76	16,01	15,44	23,72
2018 VIII	24,18	32,98	101,10	33,76	16,29	26,58	30,31	33,82	16,01	-	23,80
IX	24,21	32,93	101,50	34,00	16,38	26,35	30,00	34,18	15,84	-	23,72
X	24,25	32,88	101,90	33,84	16,47	26,77	30,06	33,88	16,08	-	23,81
XI	24,29	33,08	101,80	33,98	16,81	26,61	29,88	34,00	16,09	16,65	23,55
XII	24,25	33,09	101,20	33,96	17,17	26,84	29,81	33,82	15,94	14,85	24,03
2019 I	24,90	33,71	102,20	34,02	17,51	27,81	30,00	33,88	16,04	15,66	24,23
II	25,04	33,94	101,60	34,34	17,54	28,10	30,44	33,82	16,09	15,57	24,16
III	25,04	34,22	101,80	34,39	17,71	28,13	30,19	33,88	16,01	-	24,81
IV	25,23	34,32	101,60	34,61	17,90	28,52	30,19	33,88	16,07	-	25,08
V	25,16	34,58	101,70	34,83	18,04	28,74	30,25	34,24	16,15	-	24,46
VI	25,07	34,67	100,50	34,95	18,08	28,61	30,13	34,41	16,19	-	24,54
VII	25,03	35,27	100,80	35,03	18,25	29,03	29,94	34,71	16,32	-	24,85
VIII	25,26	35,28	100,80	35,00	18,20	28,94	29,75	34,76	16,34	-	25,01
Wskaźnik zmian (%)											
VIII 2019 VIII 2018	104,5	107,0	99,7	103,7	111,7	x	98,2	102,8	102,1	x	105,1
I-VIII 2019 I-VIII 2018	102,9	105,7	100,7	103,3	110,4	x	98,7	101,7	100,8		104,0

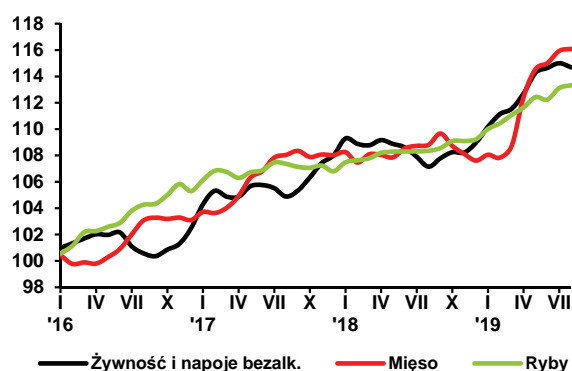
^a od 2019 r. filet rybny w sosie pomidorowym

Źródło: Dane GUS.

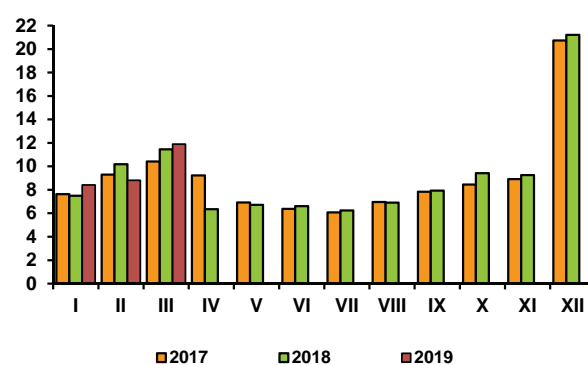
Rys. 1. Cena świeżych łososi norweskich (na podstawie Fish Pool, 3-6 kg) i średnie ceny płacone przez krajowych importerów (EUR/kg)

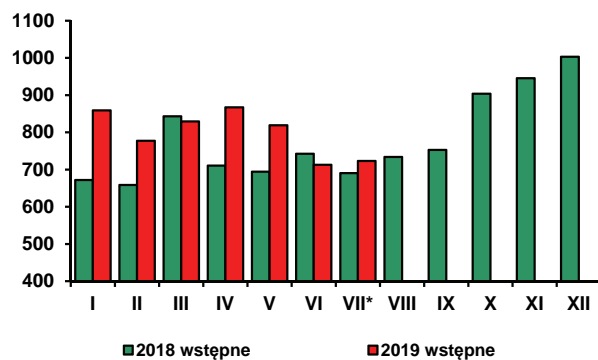
Rys. 2. Dynamika cen detalicznych (XII 2015=100)

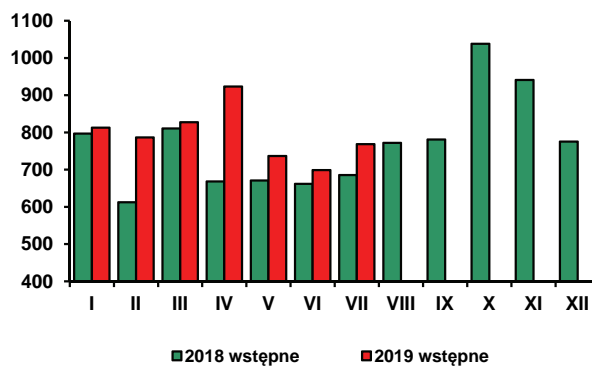
Rys. 3. Przeciętne miesięczne wydatki na zakup ryb i przetworów rybnych (w zł/osobę/)

Rys. 4. Eksport ryb i produktów rybnych (mln zł)

Rys. 5. Import ryb i produktów rybnych (mln zł)

* w 2019 r. bez eksportu burtowego

Źródło: Rys. 1 – Fish Pool i MF, rys. 2-3 – dane GUS, rys. 4-5 - dane MF.

Od sierpnia 2017 r. do maja br. obserwowany był systematyczny wzrost cen detalicznych na krajowym rynku środków do produkcji rolniczej. Od czerwca br. ceny są jednak stabilne, co ma związek m.in. ze stosunkowo niewielkim popytem. W sierpniu br., w porównaniu z miesiącem poprzednim, niewielki wzrost cen środków ochrony roślin, materiałów budowlanych oraz maszyn rolniczych został skompensowany obniżkami cen bezpośrednich nośników energii. Ceny nawozów mineralnych nie zmieniły się istotnie. Większość środków produkcji dla rolnictwa w sierpniu 2019 r. była wyraźnie droższa w porównaniu z sierpniem 2018 r., przy czym najbardziej w relacji rocznej podrożały nawozy mineralne oraz maszyny rolnicze.

Na krajowym rynku nawozów mineralnych od września ub.r. obserwowane były systematyczne wyraźne podwyżki cen. W maju br., na skutek m.in. słabnącego popytu, tendencja wzrostowa została zahamowana, a ceny w porównaniu z poprzednim miesiącem nie zmieniły się istotnie. W czerwcu, lipcu oraz sierpniu br. ceny również były stosunkowo stabilne. Pod wpływem obserwowanych we wcześniejszych miesiącach br. oraz w ostatnim kwartale 2018 r. wyraźnych podwyżek cen, ceny nawozów w sierpniu br. były średnio o 10,4% wyższe niż rok wcześniej. Zdecydowanie najbardziej w tym okresie wzrosły ceny mocznika (o 14,0%) i saletrzaku (o 13,6%). Stosunkowo najmniej podrożały w tym okresie superfosfaty oraz sól potasowa.

Ocenia się, że w ostatnim kwartale br., m.in. pod wpływem stopniowo rosnącego popytu, ceny nawozów mogą wzrosnąć. Tempo wzrostu cen na krajowym rynku w IV kwartale br. będzie jednak prawdopodobnie mniejsze niż odpowiednio rok wcześniej, czemu będą sprzyjać stopniowe obniżki cen nawozów w handlu światowym. W ciągu ostatnich 12 miesięcy ceny nawozów mineralnych w handlu międzynarodowym zmalały średnio o 3,4%, a od początku roku o 8,6%¹. Aczkolwiek na krajowym rynku pod koniec br. ceny detaliczne nawozów mineralnych prawdopodobnie nadal pozostaną na poziomie średnio o ok. 7-8% wyższym niż rok wcześniej.

Dalszemu pogorszeniu uległy relacje cen nawozów mineralnych do cen skupu pszenicy. Średnio na zakup 1 kg czystego składnika nawozu mineralnego należało w sierpniu br. przeznaczyć równowartość 5,7 kg pszenicy, tj. o 0,1 kg więcej niż w miesiącu poprzednim oraz o 1,2 kg więcej niż rok wcześniej, tj. w sierpniu 2018 r. Z kolei relacje cen nawozów do cen skupu żywca wieprzowego były lepsze niż miesiąc wcześniej. Były także bardziej korzystne dla rolników niż przed rokiem. Średnio na zakup 100 kg czystego składnika nawozu mineralnego należało w sierpniu br. przeznaczyć równowartość 64,5 kg żywca wieprzowego, tj. o 2,0 kg mniej w porównaniu z lipcem br. oraz o 6,2 kg mniej niż rok wcześniej.

Od czerwca br. systematycznie tanieją bezpośrednie nośniki energii na krajowym rynku, co ma związek m.in. ze stopniowym spadkiem cen surowców energetycznych na światowych rynkach. W sierpniu br. spadek cen na krajowym rynku wyniósł średnio 0,8% i był na poziomie

zbliżonym do tego jaki obserwowano w czerwcu i lipcu br. W sierpniu 2019 r. w porównaniu z poprzednim miesiącem potaniał przede wszystkim gaz ziemny LPG oraz paliwa ropopochodne. Ceny bezpośrednich nośników energii były w sierpniu br. średnio o 2,1% niższe niż rok wcześniej. Obniżki cen w tym okresie dotyczyły przede wszystkim gazu ziemnego LPG i energii elektrycznej oraz w mniejszym stopniu oleju opałowego. Olej napędowy oraz benzyna 95-oktano- wa były natomiast nieznacznie droższe w porównaniu z sierpniem 2018 r.

W pierwszym kwartale 2019 r. na rynku maszyn rolniczych obserwowano wyraźny comiesięczny wzrost cen. W kolejnych miesiącach br. tempo wzrostu cen było jednak wyraźnie wolniejsze. W lipcu br. średnie podwyżki cen, w porównaniu z poprzednim miesiącem, wyniosły nieco ponad 0,1% wobec 0,2% miesiąc wcześniej. Wzrost cen dotyczył m.in. przyczep samowytadowczych i rozrzutników obornika. W ciągu 12 miesięcy wzrost cen wyniósł średnio 6,2%, należy jednak podkreślić, iż roczna dynamika cen stopniowo maleje. Dla porównania w maju br. maszyny rolnicze były średnio o 6,9% droższe niż rok wcześniej, a w styczniu br. roczna dynamika cen wynosiła 7,5%. Podwyżki cen sprzętu rolniczego można wiązać m.in. ze wzrostem cen stali, która stanowi dość istotny składnik kosztów produkcji, zwłaszcza w przypadku maszyn do uprawy i przygotowania gleby.

Od lipca 2017 r. systematycznie drożały materiały budowlane, przy czym w ostatnich miesiącach tempo wzrostu cen wyraźnie zmalało. W czerwcu br. ceny, w porównaniu z poprzednim miesiącem, wzrosły przeciętnie o 0,2%, w lipcu o 0,1%, a w sierpniu o 0,3%. W ciągu ostatnich 12 miesięcy materiały budowlane podrożały średnio o 5,3%. Najbardziej w tym okresie podwyższono ceny płyt OSB, cementu, cegieł oraz rur stalowych.

W lipcu br. ceny środków ochrony roślin podrożały przeciętnie o 0,2% w porównaniu z poprzednim miesiącem. W relacji rocznej ceny środków ochrony roślin wzrosły średnio o 2,1%. Najbardziej w tym okresie podrożał środek do zwalczania chwastów Chwastox Extra (o 8,0%).

1. Na podstawie indeksu zmian cen nawozów mineralnych obliczanego przez Bank Światowy.

Arkadiusz
Zalewski

Tab. 1. Ceny nawozów mineralnych i ich relacje do cen podstawowych produktów rolnych

Rodzaj nawozu	Jedn. miary	Ceny (zł)	Dynamika cen (%)					Relacje 1 kg NPK do:	
			VIII 2019	VIII 2019 VII 2019	VIII 2019 XII 2018	VIII 2019 VIII 2018	I-VIII 2019 I-VIII 2018	pszenicy kg	żyw. wiep. kg
Saletrzak 28%N	1 dt	121,04	99,3	107,6	113,6	111,2	6,51	0,74	
Saletra amonowa 34%N	1 dt	133,76	99,9	105,3	111,1	108,0	5,93	0,68	
Mocznik 46%N	1 dt	162,68	99,9	106,3	114,0	111,0	5,33	0,61	
Superfosfat granulowany 20%P ₂ O ₅	1 dt	92,64	101,0	107,7	109,6	105,8	6,98	0,80	
Superfosfat potrójny 40%P ₂ O ₅	1 dt	162,64	100,1	103,8	107,1	106,9	6,12	0,70	
Fosforan amonu 18%N, 46% P ₂ O ₅	1 dt	217,72	99,8	104,6	109,7	111,0	5,12	0,58	
Sól potasowa 60%K ₂ O	1 dt	167,08	100,2	106,1	108,3	107,1	4,19	0,48	
Polifoska 8% N, 24% P ₂ O ₅ , 24% K ₂ O	1 dt	187,28	100,2	104,7	109,6	109,5	5,04	0,57	

Źródło: Dane GUS i obliczenia własne.

Tab. 2. Ceny środków ochrony roślin i ich relacje do cen podstawowych produktów rolnych

Rodzaj środka	Jedn. miary	Ceny (zł)	Dynamika cen (%)					Relacje środków ochrony do:	
			VIII 2019	VIII 2019 VII 2019	VIII 2019 XII 2018	VIII 2019 VIII 2018	I-VIII 2019 I-VIII 2018	pszenicy kg	żyw. wiep. kg
Mospilan 20 SP	80 g	45,75	100,0	100,5	100,6	100,6	68,91	7,86	
Dursban 480 EC	1 l	49,57	100,2	101,2	101,7	101,2	74,66	8,52	
Decis Mega 50 EW	250 ml	39,34	100,3	103,0	103,8	104,0	59,26	6,76	
Zaprawa nasienna „T75 DS/WS”	0,8 kg	44,79	100,7	102,4	105,2	104,6	67,46	7,70	
Gwarant 500 SC	1 l	52,75	100,3	99,5	99,6	99,6	79,45	9,06	
Miedzian 50 WP	1,5 kg	67,14	100,0	100,7	100,5	100,7	101,13	11,54	
Roundup	1 l	39,10	100,0	101,7	101,8	103,0	58,89	6,72	
Acrobat MZ 69 WG	1 kg	88,85	100,5	102,5	103,4	103,4	133,83	15,27	
Fusilade Forte	1 l	131,05	99,5	95,0	95,3	98,1	197,39	22,52	
Chwastox Extra 300 SL	1 l	21,91	100,4	106,1	108,0	107,0	33,00	3,76	
Środek gryzoniobójczy	1 kg	35,31	100,2	103,1	102,8	101,3	53,19	6,07	

Źródło: Dane GUS i obliczenia własne.

Tab. 3. Ceny nośników energii i ich relacje do cen podstawowych produktów rolnych

Rodzaj środka	Jedn. miary	Ceny (zł)	Dynamika cen (%)					Relacje nośników energii do:	
			VIII 2019	VIII 2019 VII 2019	VIII 2019 XII 2018	VIII 2019 VIII 2018	I-VIII 2019 I-VIII 2018	pszenicy kg	żyw. wiep. kg
Węgiel kamienny (kostka)	1 t	903,93	100,3	98,1	100,5	100,7	1361,55	155,31	
Ekogroszek	1 t	872,67	99,9	98,6	99,7	100,3	1314,46	149,94	
Benzyna „Euro Super” 95	1 l	5,14	99,2	104,9	100,8	103,2	7,74	0,88	
Olej napędowy	1 l	5,08	99,2	97,9	101,0	106,4	7,65	0,87	
Olej opałowy, Ekoterm Plus	1 l	3,32	99,7	100,0	97,4	103,8	5,00	0,57	
Gaz propan-butan „LPG”	1 l	2,03	95,3	84,2	87,1	102,0	3,06	0,35	
Olej silnikowy „Castrol Magnatec 10W/40”	1 l	33,54	100,1	101,3	102,2	101,8	50,52	5,76	
Płyn do chłodziw „Petrygo”	1 l	12,94	99,7	99,8	100,2	100,2	19,49	2,22	
Energia elektryczna (taryfa G-11)	1 kWh	0,6	100,0	92,3	92,3	90,8	0,90	0,10	

Źródło: Dane GUS i obliczenia własne.

Tab. 4. Ceny materiałów budowlanych i ich relacje do cen podstawowych produktów rolnych

Rodzaj środka	Jedn. miary	Ceny (zł)	Dynamika cen (%)				Relacje materiałów budowlanych do:	
			VIII 2019	VIII 2019 VII 2019	VIII 2019 XII 2018	VIII 2019 VIII 2018	I-VIII 2019 I-VIII 2018	pszenicy kg
Cement	50 kg	23,76	100,8	106,7	109,4	108,4	35,79	4,08
Wapno	1 t	668,15	100,1	104,7	106,8	106,9	1006,40	114,80
Płyta styropianowa PS-E FS 15	1 m ³	180,93	99,8	100,1	102,3	102,6	272,53	31,09
Stal płaska (płaskownik)	1 t	3924,36	99,6	100,2	101,9	103,6	5911,07	674,29
Rura stalowa ocynkowana 12	1 m	15,72	101,9	105,4	107,2	106,9	23,68	2,70
Dwuteownik gruby	1 t	3854,05	99,7	101,0	103,6	105,2	5805,17	662,21
Blacha dachowa	1 m ²	32,30	99,8	102,3	104,8	105,8	48,65	5,55
Tynk „Atlas”	25 kg	54,24	100,3	104,6	107,4	106,1	81,70	9,32
Cegła pełna kl. 15	1 szt.	1,30	100,8	105,7	107,4	107,6	1,96	0,22
Okno z PCV 2 skrzydłowe	1 szt.	797,47	100,1	104,3	107,2	106,7	1201,19	137,02
Tarcica iglasta, obrzynana	1 m ³	762,07	100,2	101,1	102,6	102,2	1147,87	130,94
Płyta OSB3 18mm 1,25x1,5m	1 szt.	89,65	100,1	100,8	104,5	109,3	135,04	15,40
Okno drewniane	1 szt.	2113,58	100,6	102,8	105,4	106,0	3183,58	363,16
Drzwi płytowe zewnętrzne 2000x800 mm	1 szt.	1744,57	100,0	101,6	103,8	103,5	2627,76	299,75

Źródło: Dane GUS i obliczenia własne.

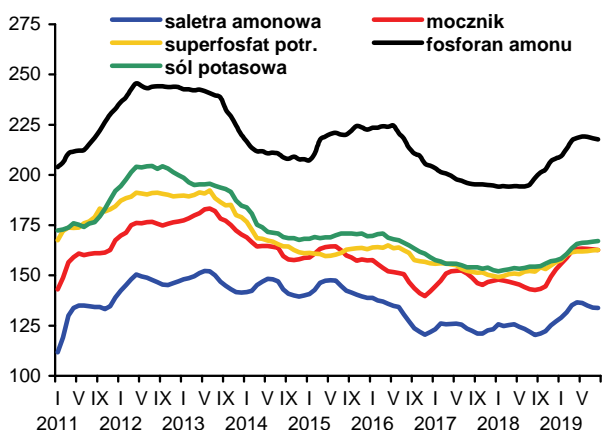
Tab. 5. Ceny maszyn i narzędzi rolniczych oraz ich relacje do cen podstawowych produktów rolnych

Rodzaj środka	Ceny (zł)	Dynamika cen (%)				Relacje środków mechanizacji do:	
		VIII 2019	VIII 2019 VII 2019	VIII 2019 XII 2018	VIII 2019 VIII 2018	I-VIII 2019 I-VIII 2018	pszenicy dt
Kombajn zbożowy TC-4.90	503108,8	100,1	101,3	102,9	102,7	7578,08	864,45
Kombajn do ziemniaków	96539,6	100,1	102,7	104,7	105,8	1454,13	165,88
Samochód dostawczy	112709,7	100,1	105,7	103,0	102,5	1697,69	193,66
Rozrzutnik obornika 2-osiowy	65582,6	100,4	102,8	108,0	108,8	987,84	112,68
Siewnik 25 redlic	20644,7	100,1	102,1	102,6	103,2	310,96	35,47
Ciągnik 90 kW	241248,5	100,1	103,2	106,0	106,4	3633,81	414,52
Przyczepa do ciągnika samowładowca	46078,1	100,5	106,8	112,5	111,9	694,05	79,17
Kopaczka elewatorowa	18210,5	100,1	102,8	104,9	106,8	274,30	31,29
Zestaw uprawowo-siewny	59275,0	100,1	104,2	104,9	104,3	892,83	101,85
Kosiarka rotacyjna 1650 mm	9406,0	100,2	104,6	107,2	108,0	141,68	16,16
Zgrabiarka 1-karuzelowa	14998,9	100,1	104,6	106,5	107,9	225,92	25,77
Prasa zwijająca, stałokomorowa	69387,4	100,0	103,6	104,8	104,1	1045,15	119,22
Owijarka do bel	12185,9	100,0	104,7	112,0	110,6	183,55	20,94
Opryskiwacz 400 l	7124,0	100,0	106,8	109,4	107,3	107,30	12,24
Agregat uprawowy (kultywator i wał strunowy)	9827,2	100,0	105,5	106,3	108,0	148,02	16,89
Sadzarka 2 rzędowa „Kora-2”	16763,8	100,1	103,3	105,0	105,4	252,51	28,80
Plug 4-skbowy	15135,8	100,0	103,6	106,8	109,6	227,98	26,01
Pielniko-obsypnik 3-rzędowy	1346,8	100,2	106,0	107,1	108,0	20,29	2,31
Glebofryzarka	6491,3	100,2	102,4	103,8	104,3	97,78	11,15
Rozsiewacz nawozów zawieszany	7023,8	100,0	104,6	108,5	109,3	105,80	12,07
Dojarka 1- lub 2-konwiowa ^a	7809,1	100,0	104,0	104,0	105,6	117,62	59,78

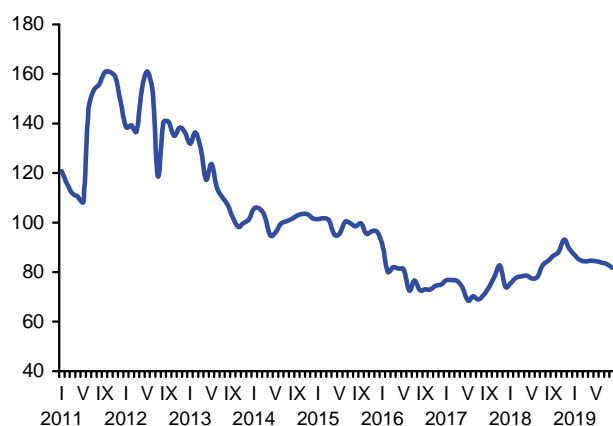
^a zamiast żywca wieprzowego przyjęto mleko w hl

Źródło: Dane GUS i obliczenia własne.

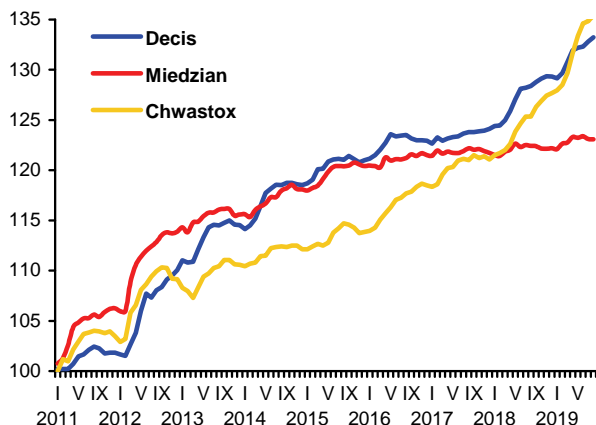
Rys. 1. Ceny wybranych nawozów mineralnych (zł/dt)

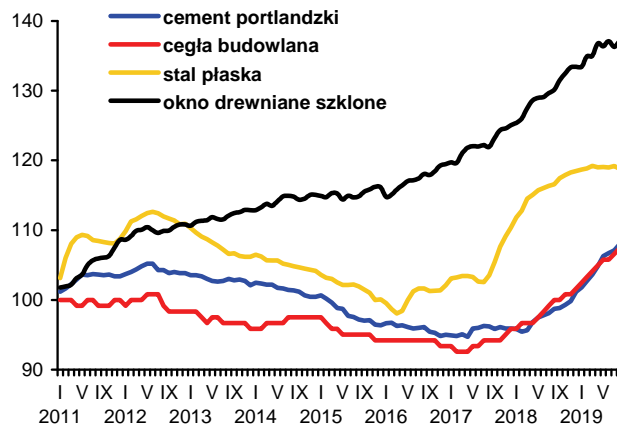
Rys. 2. Dynamika cen nawozów mineralnych w handlu światowym (2010=100)

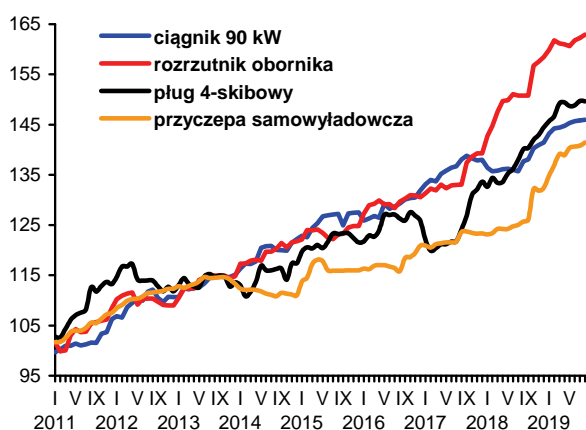
Rys. 3. Dynamika cen wybranych środków ochrony roślin (XII 2010=100)

Rys. 4. Dynamika cen wybranych materiałów budowlanych (XII 2010=100)

Rys. 5. Dynamika cen wybranych maszyn rolniczych (XII 2010=100)

Rys. 6. Ceny oleju napędowego i benzyny E95 w Polsce (lewa oś) oraz światowe ceny ropy naftowej (prawa oś)

